

ଏତ ରବିବାର ବନ୍ଦବେଳେ ଏକପକ୍ଷୀ ଭରଣ ବର୍ଣ୍ଣନା ପଢ଼ାଯାଇ । ତା'ର ପ୍ରକାର ବୁଝାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପଢ଼ା ଶୁଣାଯାଇ । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ଏତ ରବିବାର ସପ୍ତକ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ଓ ୧୩ ତାରିଖରେ ପଢ଼ାଯାଇ । ତା'ର ପ୍ରକାର ବୁଝାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପଢ଼ା ଶୁଣାଯାଇ । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ସାତରୁ ଏମାନଙ୍କ ବାବୁ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ଉପାଦାନ ଦେଇ ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ଉପାଦାନ ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ଏତ ତା'ର ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦ ।

ଏତ ରବିବାର ସପ୍ତକ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ଓ ୧୩ ତାରିଖରେ ପଢ଼ାଯାଇ । ତା'ର ପ୍ରକାର ବୁଝାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପଢ଼ା ଶୁଣାଯାଇ । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ଏତ ରବିବାର ସପ୍ତକ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ଓ ୧୩ ତାରିଖରେ ପଢ଼ାଯାଇ । ତା'ର ପ୍ରକାର ବୁଝାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପଢ଼ା ଶୁଣାଯାଇ । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦ ।

ଏତ ରବିବାର ସପ୍ତକ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ଓ ୧୩ ତାରିଖରେ ପଢ଼ାଯାଇ । ତା'ର ପ୍ରକାର ବୁଝାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପଢ଼ା ଶୁଣାଯାଇ । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ଏତ ରବିବାର ସପ୍ତକ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ଓ ୧୩ ତାରିଖରେ ପଢ଼ାଯାଇ । ତା'ର ପ୍ରକାର ବୁଝାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପଢ଼ା ଶୁଣାଯାଇ । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦ ।

ଏତ ରବିବାର ସପ୍ତକ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ଓ ୧୩ ତାରିଖରେ ପଢ଼ାଯାଇ । ତା'ର ପ୍ରକାର ବୁଝାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପଢ଼ା ଶୁଣାଯାଇ । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ଏତ ରବିବାର ସପ୍ତକ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ଓ ୧୩ ତାରିଖରେ ପଢ଼ାଯାଇ । ତା'ର ପ୍ରକାର ବୁଝାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପଢ଼ା ଶୁଣାଯାଇ । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ଏତ ରବିବାର ସପ୍ତକ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ଓ ୧୩ ତାରିଖରେ ପଢ଼ାଯାଇ । ତା'ର ପ୍ରକାର ବୁଝାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପଢ଼ା ଶୁଣାଯାଇ । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ପଢ଼ାପଢ଼ାକ ପଢ଼ା ।

ଓ—ପଢ଼ାପଢ଼ାକ ପଢ଼ା, ଶାନ୍ତିପୁର ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

ପଢ଼ାପଢ଼ାକ ପଢ଼ା ।

ପଢ଼ାପଢ଼ାକ ପଢ଼ା, ଶାନ୍ତିପୁର ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି । ଏହା ପଢ଼ା ଶୁଣି ଉପରେ ଉପାଦାନ ଶୁଣି ।

To The Editor, Utkaldipika Cuttack

Sir, I read with interest your editorial notes in connection with the appointment of members to the vacant seat of the Satyabadi Managing Committee. Your remarks about Babu Gopabandhu Das are true to a letter. Wh ever knows Babu Gopabandhu Das will admit his competency and fitness for a place in any public institution. I believe the Satyabadi Committee question is decided finally. Now comes the question of appointing a member to the Jagannathbullav Manuaging committee of Puri. This is no doubt a more important endowment than the Satyabadi Temple institution. The public awaits the decision of the Dist Judge with anxious care. It is now time that the matter should be dealt with in the columns of your journal.

Several names have already been sent up to the Dist. Judge for the appointment. Now the question arises what sort of man the new member should be.

The member to be newly appointed should be a local man with local knowledge and interest. A member from a distant place cannot possibly exercise a direct supervision over the management of the Math and will have to delegate his powers to one of the local members as was the case with the late Hariballav Bose Rai Bahadur and Babu Ramprasad Singh of Cuttack.

Secondly, the two existing members having no knowledge of law and English the new members should possess these qualifications.

Thirdly it is very desirable that the new member should be a man of religious temperament and must have zeal and enthusiasm for all good and charitable work.

Besides the qualifications mentioned above he should command respect by his social position and influence.

All these qualifications are to be found in a sufficient degree in the person of Babu Gopabandhu Das, B. L, pleader of the Puri Bar and a high caste Bramhin of this District, much religiously inclined and well known as an honest and disinterested worker in the cause of the Public.

It is fortunate for us that petitions have been sent up to the District Judge recommending his appointment to the situation in question. I hope your readers will agree with me when I say that in appointing Babu Gopabandhu Das to the Jagannathbullav Committee our District Judge will do justice to Babu Gopabandhu Das and to the institution itself and no less to the public at large.

Yours truly Sadhucharan Mahanti pleader, Puri

27-1-09 Government letter no 7c26 to the Director of public Instruction, Bengal dated 20-11-08 since its appearance,

in your issue of the 5th December has produced undesirable results, which neither the benign Government, nor the memorialists who moved Government to make provision for the education in law of the people of Orissa ever had in the widest range of their imagination the sentence of the letter viz " The Scholarships (6 in number will be open to students who have graduated from the Ravenshaw College, preference being given in the first place to Uryas and secondly to candidates who can establish a genuine domicile in Orissa " has been agitating the public mind for these two months. Jealousy and discord have made their appearance where sympathy and amity reigned supreme. Editors of local news-papers put different constructions on the aforesaid sentence The Uryish and Nabasambad of Balasore in its insue of the 16th December regards it as " an unprecedented departure in the policy of Government in Orissa " and gives its reasons why the Bengalees who migrated into Orissa 4 centuries back should not be placed in a lower position than the other residents of the soil—meaning most probably to say that these immigrants have not been included in the term 'Uryia' in the above sentence and that the sentence subjects these immigrants along to a proof of their domicile. The learned editor of the star of Utkal, on the other hand, says in his issue of the 16th instant, that the phrase " Domiciled Bengalee " is a misnomer, that it is grammatically untenable and politically unfortunate, that bengalees whose domicile is in Orissa should be called ' Domiciled Oriyas' and that by this change appellation, these inhabitants of Orissa could have urged their claims to equality of treatment (with Oriyas) with greater force. for, says the learned editor, the expressions Domiciled English men or Domiciled Frenchmen, are not met with in use, as they call themselves Canadians or Austrians. But then he goes to justify the policy of Government in the following lines. " But the Bengalees did not come as conquerors, they did not win the country at the point of their bayonet from the savage Pans and Khonds, the primitive tribes that along with tigers and elephants infested the vergin forests of Orissa. The Oriyas did it. They conquered the country, reclaimed the jungles and established a rich and flourishing kingdom. The Bengalees came to squat upon a cultivated soil. If the Government treat the Oryas as a favoured, they do what every reasonable Government would have done. " This opinion coming from so learned a person strikes us as something strange. Would he exclude from the sphere of the favoured nation—the high class—Karans whose forefathers migrated into Orissa towards the latter part of the 11th Cen-

ଅମାତୀ ସୋମବାର ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଓଡ଼ିଶା
 ସରକାର ଦ୍ଵାରା ଓ ଡିପ୍ଟିମେଣ୍ଟରା ପିଠିକି । ଏହି
 ଶ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଯୋଗଦେବା ତାରିଖ ଅମ-
 ଦାକ୍ଷଣ୍ୟ ପାଠପଢ଼ି ମାତ୍ର ନାମା ଅପୂର୍ବ୍ୟା ଦେବୁ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଦେଲୁ ।
 ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ସମ୍ପର୍କ ତାମତା କରୁଅଛୁ ।

—o—

ପତ ତା ୪ ରାଜରେ ଯେତେବେଳା ସପ୍ତାହରେ
 ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ତହିଁ ସଂରକ୍ଷଣ ଶ୍ରେଣୀଗଣସୁର ଏବଂ
 ବଙ୍ଗର ଲୋମାନକରେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର କୋଇଥିଲ ।
 ଏସର ଦାଣ୍ଡିକ, ସୁରସତ, ତେସତନ ଓ ଚୁଡ଼ିତ-
 ରେ ସାମାନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇଥିଲ । ଅସାମରେ
 ଅଦୌ ବର୍ଣ୍ଣା ନ ଥିବ ।

ପତ ତା ୩ ରାଜରେ ଯେତେବେଳା ସପ୍ତା-
 ହରେ ସମସ୍ତ ଲୋକରେ ଯେତେବେଳା ସେମରେ
 ୨୮୧୭ ମୁର ହୋଇଥିଲ । ତହିଁ ପୁର ସପ୍ତାହର
 ମୋଟ ମୁର ୨୩୦୭ ଥିଲ । ଅତଏବ ଦୁର୍ଦ୍ଦି
 ପ୍ରାୟ ଯାହା ଶାନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ଅଧିକାଂଶ
 ସରସ୍ଵତୀ, ବ୍ରହ୍ମା ଓ ପଞ୍ଚାବଳରେ ଘଟିଥିଲ ।

ପତ ତା ୩ ରାଜରେ ଯେତେବେଳା ସପ୍ତା-
 ହରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ସାକାଶ୍ୟ ପାଇଥିଲେ ପୁର ବଙ୍ଗରେ
 ୨୩୪୯, ବଙ୍ଗ ୩୨୨୮୮, ସୁରପ୍ରଦେଶ ୧୧୩
 ୨୭, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ୧୦୦୦ ଏବଂ ବମ୍ବେର ୨୦୦
 ଦାମ ୫୨୮୮୫ ଚକ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଅବ
 ଚୁକ୍ ସପ୍ତାହ ସଙ୍ଗେ ସମାନ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ସମସ୍ତ
 ଛଦେଶରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ହୋଇଅଛି । ପୁରସପ୍ତାହର
 ମୋଟ ୫୨୨୯୭ ଥିଲ ।

ପତ ଦୁର୍ଦ୍ଦିର ବନ୍ଦ ସ ୩ ଥା ସମସ୍ତରେ
 ସରକାର ଉତ୍କଳ ବାବୁ ଅସୁବୋଧ ବ୍ୟାପ
 ଅଲପୁରର ପୁଲିସ ଡୋରୁରୁ ଅସୁଧିକା ସମସ୍ତରେ
 ଶୁଭଦା ଲକ୍ଷ ନିବାସୀ ବ ୨୦ ବର୍ଷ ଏବଂ ସୁବତ
 ମୁରୁଦେ, ବୋଷ ଦୁଇ ଗୋଟି ଗୋଇ ପର୍ବର
 ବଳିବାରୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପରେ ସେହିଠାରେ ଓଡ଼ିଶ
 ବାବୁଙ୍କର ଶାବନଲକା ପେଷ ହେଲ । ବଦ୍ୟା-
 ତାଙ୍କୁ ତହଜାତ ଦୂତ ହୋଇଅଛି ଲୋମକର୍ଷଣ
 କାଶୀର ।

ଉତ୍କଳବାସୀ ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକମାନ ପାଠ୍ୟ,
 ପୁରସ୍ଵାଳ ଏବଂ ଲୋକପ୍ରେସର ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ
 ମଦର୍ସିମେଣ୍ଟ ଯୋଗ୍ୟା ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସଥା—

ପୁସ୍ତକ	ପ୍ରକାଶକ
ସରତ ଲୋକାସ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ବନ୍ଦମ	
ଉତ୍କଳ ସଂସ୍କରଣ ସଚ୍ଚିଦ୍ରାୟ ମହାପ	
ଦିଗ୍ଘୋଷ	ପ୍ରକାଶକ ସଦନୀ ଦେବର ସୁରସାର
ଦୋଷାନ୍ତର	ସଚ୍ଚିଦ୍ରାୟ ବାସ
	ସରପ୍ରେସ

ଉତ୍କଳବାସୀ ଓଡ଼ିଆ ପାଠ୍ୟ
 ପୁସ୍ତକ ମନିଷିର ସର୍ବ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସଥା—
 ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ।

ଓଡ଼ିଶା ପୁର ସମୁଦର ଉତ୍କଳବାସୀ ସମସ୍ତ
 ବନ୍ଦମ ପୁର ସମୁଦର ତେଣୁ ଉତ୍କଳବାସୀ
 ସେତେବେଳା
 ବାବୁ ଅନନନ୍ଦକୁ ପତ ସରକାର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁ-
 ବାବକଦର ପ୍ରଥମ ଅତିକ୍ରମ
 ମଉରବ ସମ୍ପଦ ଉତ୍କଳବାସୀ ବ, ଏବଂ
 ପୁର ସମୁଦର ସରକାରଦ୍ଵାରା
 ଦେଖାଇବା ।

ବାବୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଉତ୍କଳ
 ଦ୍ରାଘାମଳ ବାସ ବ, ଏ, ସତେ ମେଘଦୂର
 ଦେବମାତୁର
 ଦେଖାଇବା ସର୍ବ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଦୁଇ ଏବଂ
 ବଦାଠିଆରେ ଅନନ୍ଦର ବସନ୍ତ ହେଉଅଛି ।

ଅତୀତ ଦୁର୍ଦ୍ଦିର ସରକାର ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ଏ
 ତାଳରେ ସରକାର ଲୋକାସ ପଦାମସ୍ତା ମହୋ-
 ଦୟା ଗତ ତା ୫ ରାଜ ମାସପୂର୍ଣ୍ଣିମା ସୁକରାର
 ବର୍ଣ୍ଣାସେବଣ କରିଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ବସ୍ତ୍ର
 ବ ୧୨ ଓ ମାଟ ସହୋଇଥିଲ । ଉତ୍କଳବାସୀ-
 କସ୍ତା ଛଡ଼ା ସେ ବୌଦ୍ଧି ପ୍ରକାର ଶାନ୍ତିତା ତ
 ସ୍ଵରେ ତମ୍ବା ମୁଦୁଲକ୍ଷଣ ଚକ୍ରମାତ୍ର ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇ
 ନ ଥିଲ । ତାହାଙ୍କର ଦୀର୍ଘବସ୍ତ୍ର ସର୍ବ-
 ଶାନ୍ତରେ ଏମନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ମୁର ତାହାଙ୍କର
 ଅସୀମ ପୁଣ୍ୟ ଏବଂ ସୌଭାଗ୍ୟର ଉତ୍କଳବାସୀ ପରିଚୟ
 ଦେଉଅଛି । ଏମନ୍ତ ଶାବନଲକା ଏବଂ ମୁର
 ଦୁର୍ଦ୍ଦି । ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କର ଆତ୍ମୀୟ ମଙ୍ଗଳକ୍ଷଣ
 ଏବଂ ସରକାରୀକରଣର ସାକ୍ଷୀକା ବ୍ୟାଧି କରନ୍ତୁ

—o—

ପୁର ପାଞ୍ଚାମର ଉତ୍କଳବାସୀ ପତ ତା ୧ ରାଜରେ
 ବରଦତାର ବନ୍ଦନ ବରଦତାରେ ଏବଂ ସୁବେଶୀ
 ସର ହୋଇଥିଲ । ସର ଅମନ୍ତ ବ ୩ ଥାରେ
 ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ସର୍ବ୍ୟ ପୁର ଶୁଣିଥିଲ । ସୁବେଶୀ
 ସୁର୍ଦ୍ଧିକୁ ଉତ୍କଳବାସୀ ସର ନ ଦେବାର ପୁଲିସ
 ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କ ପ୍ରତିପାତକ ହୋଇଥିଲ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମାନନ ଉତ୍କଳବାସୀ ଓ ମୌଲିକ ପତ
 ମହମ୍ମଦ ସୁବେଶୀର ଉପତାଉତା ସମୁଦରେ
 ବରଦତାମାନ ଦେଖିଲେ । ମେଦୁଆ ପାଳ ଦେବୁ
 ତନତା ଅଧିକ ହେଉ ନ ଥିଲ ଏବଂ ବରଦତା
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ହେବାରୁ
 ଲୋକେ ବାହାରିଲେ ଏବଂ ନରକଶାୟକର
 ଅପୋତକ ଶୁଣିଲେ । ସମସ୍ତାନ୍ତରେ ସୁବେଶୀ
 ପୁଷ୍ପକ ଲୋକକୁ ମୁରର ବସରଦେବା ଅବସ୍ୟତ
 ପଟେ । ସନେଦ ନାହିଁ ।

ଦତା ଲୋକପ୍ରେସରେ ଉତ୍କଳବାସୀ
 ଅବଂ ଏକାଦଶ ଦେବା ଅପରେ ବାମସ୍ତା
 ବରଦତା ଶାନ୍ତିବାସ ଏବଂ ମହାତନପ୍ରକୃତ ୫ ୨୩
 ତସମାଳା ତିନିଶୁକା ବସନ୍ତ ସମୟର ପ୍ରବେ-
 ଶୀରେ ଶାନ୍ତିର ଶ୍ରୀ ମୁକ୍ତ ଶ୍ରୀକାଶ୍ୟ ଶ୍ରୀକା-
 ସୁତ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କ ଗଢ଼ାକାଶ୍ୟସିଦ୍ଧିରେ ଏବଂ
 ପ୍ରେମପତ୍ର ଯୋଗେ ପ୍ରକାଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଯେ
 ଧାର ଉତ୍କଳ ବର୍ଣ୍ଣା ଉତ୍କଳବାସୀ ଅଦୈଶ
 ଓ କାଶ୍ୟକ ବ୍ୟବସାୟର ବନ୍ଦନ । ଏହା ତାମ୍ବା
 ସଙ୍ଗତ ହେଉଥିଲେ ସରକାର ବୌଦ୍ଧିଠାରେ
 ପ୍ରକାଶ କରାଯାନ୍ତୁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ମନେଦରୁ
 ତ ରପତମ ନିବାସୀ ଅଳ୍ପାୟରେ ସରା
 ଏହି ଲୋକପ୍ରେସ ନିୟମ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଏହା
 ସେବେ ଅଦୈଶ ଓ ତାହାଙ୍କର ସମତା ବହି-
 ରୁତ ଅଟେ ଯେବେ ବସୋତରୁ ଗଢ଼ାକାଶ୍ୟ
 ଶୋଲିତର ଏକେଶ୍ୟ ସାହେବ ତହିଁର ବସ୍ତ୍ର
 ବର୍ଣ୍ଣିବେ । ପଞ୍ଚମେର ଏ ବସନ୍ତ ସାଧାରଣ
 ଶାନ୍ତିବାସରେ ଅତି ବର ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଦତାକେତେ ବର୍ଣ୍ଣାମାନେ ପୁଣି ପୁଲିସ ସର-
 ତଲିସି ବାର୍ଣ୍ଣାରେ ମାତ ଉତ୍କଳବାସୀ । ପୁର-
 ଶ୍ରୀ ବକ୍ସମର୍ଦ୍ଦି, ଗଣପତା, ବଦାର ପ୍ରଭୃତ
 ଅନେକ ମାତ୍ରରେ ପୁଲିସଦଳ ଦେଖିଲେ
 ପର ତଲିସ ବର ୧୩୧୫ ଶ ବାଳକକୁ ଧର-
 ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୧୩୩ ଏଥର
 ପ୍ରବେଶିତା ସଂସ୍ଥା ଦେବା ଦାଣ୍ଡ ମହୋତ
 ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବ ୧୨୧୦ ଓ
 ଅକର୍ମଣ ଅଛି । ଅଳ୍ପ ଉପରେ ଅପର
 ଅଲୋକ ଅଧିକାନ୍ତ ନୁହେଁ ତ ? ଏମାନେ
 ସମସ୍ତେ ଦାଣ୍ଡରେ ଅଛନ୍ତି । ନିଜ ବଙ୍ଗରେ
 ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତିବାସରେ ବସନ୍ତ ନାହିଁ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ
 କଲିକତା ଓ ବାବୁଦାର ଦେବେ ପର ପୁଲିସ
 ତଲିସ ବରଥିଲେ । ଅଧିକାଂଶ ତଲିସିରେ
 ଅପର ଘଟିତ ପଦାର୍ଥ ବାହାରିବାର ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇ ନାହିଁ । ନିଜେ ଶାନ୍ତିବାସରେ ଅଛନ୍ତି
 ବଳିକା ଅଦୈଶ୍ୟ । ଶାନ୍ତି ବର ମାନକୁ ଶାନ୍ତି
 ଏଥିର ସର୍ବକସ୍ତା ବରଦା ଦାଣ୍ଡ ପ୍ରାୟକା
 କରୁଅଛୁ ।

ଦତାୟ ବୃତ୍ତିକଲ୍ୟାଣ ଦେଖି ଲୋକପ୍ରେସ
 ତଣ୍ଡାଅଛନ୍ତି ଏ ବନ୍ଦନ ସରକାର ବୃତ୍ତିକେ-
 ଶରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଉତ୍କଳବାସୀ ବନ୍ଦନ ସତ
 ଅଛି ଏବଂ କରୁପିତ ମୁରରେ ବସନ୍ତ ଦେଉଅଛି
 ଓଡ଼ିଶା ବୃତ୍ତି ପିତର ସରକାରୀକରଣ ସାହା
 ସେହି ବନ୍ଦନ ଲୋକାସ ଦେବ ଶାନ୍ତି ଲୋକି
 ପାଠରେ ନିରୁପିତ ମୁରରେ ପାଠକେ ।
 ଶ୍ରୀକାଶ୍ୟ ଦେବୁ ଶାନ୍ତି ଗୋପାମ ଶାନ୍ତି ବରଦା
 ଅବସ୍ୟତ ଅତଏବ ସାହାଙ୍କର ସର୍ବକ ଲୋକାସ

ସେମାନେ ବସନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକେ ନାହିଁ । ସରଳ
 ଯେଉଁମାନେ ଦାନଦା ଇତ୍ୟାଦି କରା ନେବାକୁ
 ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତେ ସେମାନେ ମାସକୁ ଟ ୧୦ କା
 ରକ୍ଷାରେ ପାଠକେ । ତେବେ ଧାନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଉତ୍ପାଦନ କାର ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ପ୍ରଭ ମତ୍ସ୍ୟ ଏଠାରେ
 ଲେଖିବୁଁ ସଥା—ସରୁଧାତ ବାଦ୍ ଶାଳ ବାଦ୍ ଶା-
 ଲେମ୍ବୁ, ସମୁଦ୍ରବାଇ, ତଳାତରା ଟ ୪୯ ମଧ୍ୟମ
 ବାକରୁଣୀ, ଦାଣ୍ଡାପାଳ, ଲାଲ ଚିଲେଇବୁଟି
 ଓ ଶିଲେଇଚାଳ, ବନେଇ ସୁଖଣ୍ଡ ଓ ନାମୋକ
 ଟ ୩ ମୋଟ-ଦାଦ୍-ଗାଡ଼, ହୁଣ୍ଡା ଟ ୩ ହୁଣ୍ଡା
 ଝୁଡ଼ା ବେଳପୁତ ଟ ୩ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସରୁ
 କଥର ଟ ୪ ବେଳଗୋପ ମୋଟ ବସନ୍ତ ଟ ୩
 ଚିତାବାଦାନ ଟ ୨ ଧଳା ମଞ୍ଜି ସେଇ ଟ ୦୮
 ଶାଳ ଅଣ୍ଡ ଟ ୪୨ କା । ଏସବୁକୁ ବଜାର
 ଦେଖି ଦର ରାଣା ବା ଅଧିକ ହୋଇପାରେ ।

ଉତ୍କଳୀୟ ବଙ୍ଗାଳର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେ-
 ମାନେ ଏସବୁକେ ଯେଉଁ ପ୍ରବକ ଲେଖିଥିଲୁ
 ତାହା “ଓଡ଼ିଆ ଓ ଦକ୍ଷିଣାତ୍ୟ”ର ଲେଖକ
 ଦାହିଁ । ଏସବୁ ସତ୍ୟେ ଅନେମାନେ ଦୁର୍ଭିତ
 କୋହୁଁ ମାତ୍ର ଦୁଃଖ ଏତତ ଯେ ଯେ ଅବଧ
 ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରତି “domiciled Bengalee”
 ବଥାକ ଶବ୍ଦ “domiciled Uriya” ବଥାକ
 ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରୁଁ ପାରି ନାହାନ୍ତି । ତୌ-
 ଶସି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁମାନକର ଅପକା ନାହିଁ ମାତ୍ର
 ଯେତେମାନେ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ କ ରୁହିଁ ଅପଣା
 ଦାର୍ଶନିକତା ନିଜର ଅମଙ୍ଗଳ ଭିତର ବସନ୍ତ
 ବାଦ ପ୍ରତି ପକା ବଦନା ଅସମ୍ଭବ । ଉତ୍କଳୀୟ
 ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଗୁଣା ଓଡ଼ିଆ ନ ଥିଲେ
 ସକା ସେମାନେ ଯେମନ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଉତ୍କଳୀୟ
 ବଙ୍ଗାଳମାନେ ମଧ୍ୟ ତେମନ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଅଟନ୍ତି ।
 ସେହିପରି ଉତ୍କଳୀୟ ବେଲଙ୍ଗା ମଲହଟ୍ଟା ଲତ୍-
 ସୁତ ପ୍ରଭୃତ ଅନ୍ୟ ଜାତିକ କଥା ରୁହିବାକୁ
 ଦେବ । ସବୁଯୋଗିକି ଗୁଣାବତ ଯାତ୍ରୀ ଯେ
 ଦାହିଁ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲାଭିଅଛୁ ରୁହିବା ଚିତ୍ତିକ ।
 ଅନୁମାନକ ମୁହଁ ହେବେତମାରେ ଏ ବସନ୍ତରେ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦକ୍ଷିଣ ଉତ୍କଳୀୟ ବଙ୍ଗାଳମାନେ
 ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ଯେପରି ଗବର୍ତ୍ତମେୟକ ନିବନ୍ଧରେ
 ପଢ଼ିବେ ହୁଅନ୍ତି ସେପରି ଯଦୁଶୀଳ ଦେବା
 ଉଚିତ । ସୁଖର ବସନ୍ତ ଯେ ଉତ୍କଳୀୟ ବଙ୍ଗାଳ
 ଯୁବବଦନକ ମତ ଯେଉଁଠି ପରି ନାଶାଗୁଅଛୁ ।

ଏଠା ଚୁକ୍ତଲ ଯାକରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସୁର
 କାଳକଗର ବ୍ୟାପାର ସମ୍ପର୍କର ପୁରସ୍କାର ବଦ-
 ରଣ ଦାର୍ଯ୍ୟ ମତ ରକ୍ଷାକାର ଅପରାଧରେ ସମ୍ପର୍କ
 ହୋଇପାରେ ଅଛୁ । ସମ୍ପର୍କର ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ
 କାକୁ ଅନୁରୁପାର ଦାସ ଗୁପ୍ତକ ଅହାଳମତେ

ଉତ୍କଳ, ମୁକ୍ତପଥ ପ୍ରଭୃତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଦୁଲେଖ
 ସମୁପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ସୁପରିଚିତ ଉତ୍କଳ
 ବାଦ୍ ବସନ୍ତକର ବଦେନାଶାୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଅସନ ପ୍ରକର ଦରସ୍ତରେ । ବ୍ୟାପାର ସମ୍ପର୍କରେ
 ଚିନ୍ତାମାନେ ସେତେ ପ୍ରକାର ଯେତେବେ ଅଧ୍ୟାପ୍ତ
 ପଛନ୍ତି ପ୍ରଥମତଃ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଦ୍ରାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଦେଲ
 ପରେ ସମ୍ପର୍କର ରଥେଟି ପାଠ ଦେଲ । ଗୁର-
 ଦେବର ଅନୋଳନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦେବେତ
 ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ କାରଣ ଯୋଗେ ସମ୍ପର୍କର ସଦ୍ୟ
 ସଙ୍ଗା ଉଣା ହୋଇଥିଲେହେଁ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ
 ଦେବେତ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିବାର ରଥୋଟିକୁ
 ପ୍ରକାଶ ଦେଲ । ସମ୍ପର୍କର ଅଧିକ ଅବଗ୍ତା ମତ୍ସ୍ୟ
 କ ଥିଲେହେ ସାଧାରଣ ସଦାନୁରୂପର ଅଗ୍ରବ
 ସମ୍ପ୍ର ପରି ଲକ୍ଷିତ ଦେଉଅଛୁ ମାତ୍ର ଗୁରୁଦେବେତ
 ତୌଶସି ଅନୋଳନରେ ସମ୍ପର୍କର ସମ୍ପର୍କ କ
 ଥାଉ ଦେବକ ବାଳକମାତୃକର ଶାଶୁର
 ଉଦ୍ଧର ବ୍ୟାକାର୍ଯ୍ୟ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ପରିଚ୍ଛଳତ
 ବେଉଥିବାର ରଥୋଟିକୁ ଅବମତ ହୋଇ ଅ-
 ଲିତ ହେଲୁଁ । ରଥୋଟି ପାଠାନ୍ତେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ମହାଶୟ ସୁଦନ୍ତେ ପୁରସ୍କାର ବଦରଣ ପୁରୁଦ
 ସଦୃଶଦେଶପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟିଏ ବକ୍ରତା ଦଳରୁ ସମ୍ପ-
 ପର୍କି ଅଧ୍ୟାପକ ବ୍ୟସନାର ସମ୍ପର୍କ ରଖି ଦେଲ ।

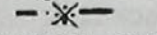
ଉତ୍କଳର ଦେବେତ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରକରେ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ଉତ୍କଳର ଦକ୍ଷିଣା ସମ୍ପର୍କରେ
 ଚଳିତତାରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଏକ ସମ୍ପର୍କ
 ଦେଉଅଛୁ । ଉତ୍କଳୀୟ ଦକ୍ଷିଣ ଉତ୍କଳ
 ଅଲଗାକ ପାଳା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅସନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋ-
 ଇଥିଲେ । ତୌଶସି ଗୋଲମ ମହମ୍ମଦ ପ୍ରଭୃତ
 ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ମୁସଲମାନମାନେ ବିକ୍ରମା କର ବହୁ
 ସ୍ତରେ ବ ଡାକ୍ତାର ଦକ୍ଷିଣ ବ୍ୟାକାର୍ଯ୍ୟ ପୁରୁଦ
 ଅର୍ଥ ଦାନରେ ମୁକ୍ତିପ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଥିଲେହେଁ
 ସୁକାଳ ରଥା ପାଶୁରେ ଲେଖା ଦାନ ଦରଦା
 ସେମାନଙ୍କର ଦରଦା ଏବଂ ଏହି ଅର୍ଥ ଦାର୍ଯ୍ୟକୁ
 ବରତ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରଥା-
 ପାଶୁ ସତ୍ୟେ ରେଖା ସଂଗ୍ରହର ପ୍ରକାଶ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଲ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରାକରେ ଟ ୧୦୦୦ କା
 ଅଦାୟ ଦେଲ । ଏହି ରଥା ପାଶୁର ଦେବା
 ସଂଗ୍ରହ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଓ ନିବାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ
 କଠିଣୀ ଗଠିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଅରପ
 ମଉଦାନର ଏବଂ ସାବେନାଦା ଦକ୍ଷିଣ ସମ୍ପ-
 ତାକ ଅଲମ ଏବେଠିକି ହେଁ ର ଦୋଷାଧର ହୋ-
 ଇଅଛୁ । ଦକ୍ଷିଣାରେ ଯେଉଁ ମୁସଲମାନ-
 ମାନେ ଗୁଲକ ହୋଇ ବସନ୍ତାଧୀନରେ ଅଛନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କର ମୋଦକମାର ବ୍ୟୟ ଏହି ପାଶୁକୁ
 ହସ୍ତୀକ ଏବଂ ସମାପର ବସେତ ଯଦୁ ଦସ

ପିବ । ଅନ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ ସେଇଁ ହୁତୁମାନେ
 ଗୁଲକ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ସମାପ ଓ
 ହୁତୁମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ରଥାର ତୌଶସି ବ୍ୟାପ୍ତ
 ହୋଇ ଦାହିଁ । କୁଳିକଦାର ହୁଦ୍ ବଦପର
 ମାତ୍ରକର ସୁକାଳ ରଥା ସତ୍ୟେ ତପୁର ଦେବା
 ଉଚିତ । ଅଦାକାର ଅବଶ୍ୟ ଲକ୍ଷଣେ ଗୁରୁରେ
 ମୁସଲମାନ ଏବଂ ହୁଦ୍ ଅଧ୍ୟାପକ ମଧ୍ୟରେ ସୁ-
 ଗୁର କରଦେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ମୁସଲ-
 ମାନ ଅଧ୍ୟାପକର ମୋଦକମା ନିବାର ସୁଦ୍ୟ-
 ବସ୍ତା ହୋଇଥିବା ପୁଲେ ଯେବେ ହୁଦ୍ ଅଧ୍ୟାପା
 ଅର୍ଥାଗ୍ରବରେ ବ୍ୟୟମତେ ମୋଦକମା ଚଳାଇ
 ନ ପାରିବେ ତେବେ ସମଗ୍ର ହୁଦ୍ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ପ୍ରତି ନିନ୍ଦା ଦେବ ନାହିଁ କି ? ଅନେମାନେ
 ଦୁର୍ଭିତାସୁଅଛୁଁ ଯେ ଏହାଦ୍ୱାରା ଦୁଇ ଜାତି
 ମଧ୍ୟରେ ବଦାଦ ବଦିକାର କଥା ମାତ୍ର ସେ
 ପୁଲେ ଏସବୁ ପ୍ରକାର ଦେବେ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷର
 ବ୍ୟାଧିର ଦେଖି ନାହିଁ ।

ଦେଶର ଅଧିକ ଅବଗ୍ତାର ଅବକଳ ଏବଂ
 ଶାନ୍ତ୍ୟୁଦ୍ଧର ଅଗ୍ରବ ବା ଦୁର୍ମୁଲ୍ୟର ଦାଉଣ
 ଅନୁସନ୍ଧାନ ସତ୍ୟେ ସଦାକ ହୁତୁମାନେ ଯୋଗି-
 ମାନକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ସମ୍ବଲପୁର ହୁତୁମାନେ
 ନିଜର ବଦେତକା ଅନୁସାରେ ଉତ୍କଳ ଦାଉଣର
 ଉତ୍କଳର ଦକ୍ଷିଣ ଉତ୍କଳୀୟ ସଥା:—୧—କୁଷକର

ସଙ୍ଗା ଉଣା ପ୍ରତିଅସୁଅଛୁ । ଦୁବେ ସମସ୍ତେ
 ଇଚ୍ଛା ପୁରୁଦ ଗୁଣ ବହୁଥିଲେ । ଏବେ ତାହା
 ଅସଦ୍ୟ ଓ ମୁର୍ଖର ଦାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଟିକିଏ ଲେଖା
 ପଢ଼ି ନାହିଁବା ଲେଖି ତାହା ଅବକଳମାନ ହୁ-
 ନାହାନ୍ତି । ଏବେ ସେହି ଦ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣା ପରି-
 ତ୍ୟାଗ ଦେଇ ଅସଦ୍ୟ ତପାକୁ ଅଦର ଦେଲେ
 ଦେଶର ମହୋପକାର ଦେବ । ୨—ସଙ୍ଗା
 ରଥତାଳା । ମହାଳମାନେ ବହୁ ଲାଭର
 ଗୁଣାରେ ସଙ୍ଗା ତପି ନେଇ ପାଠା ଦେଉ-
 ଅଛନ୍ତି । ସେସବୁ ଘୋର ଅଗ୍ରବ ଦେଉଅଛୁ ।
 ୩—ସାନ୍ତୁ ଶାନ୍ତକର ସମ୍ପର୍କ ମହାଳମାନେ
 ଶାନ୍ତକର ଗରଜ ଦେଖି ଏବେ ଅଧିକ ସୁଦେ
 ଦରଜ ବସନ୍ତ ଯେ ଶାନ୍ତକର ଉତ୍କଳରୁ ସେ
 ତାହା ପୁଣି ନ ପାରି କହୁ ହୋଇପାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ
 ସୁଦର ଗୁଣ ଦାନର ବ୍ୟାପ୍ତା ଦେଲେ ମହାଳ-
 ମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଅନେକ ନିବାରଣ ଦେବ ।
 ଅନୁମାନକର ସୁଦ୍ଧ ବସନ୍ତରେ କୁଷକ ସଙ୍ଗା
 ଉଣା ପ୍ରତିକା ଠିକ ନୁହେଁ । ସଙ୍ଗାର ମୁଦ୍ ପୁଣି
 ଦେବୁ ପୁଣେ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ଗୁଣରେ ଅଗ୍ରାଜ
 ଥିଲେ ସେମାନେ ଗୁଣ ବହୁଅଛନ୍ତି ଓ ଗୁଣର
 ନିମେ ବହୁଅଛୁ । ତେବେ ପିଣିତ ଘୋରକର
 ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଅଧିକ ମନ ଦରଲେ କୁଟିର
 ଉତ୍କଳ ଓ ଅଧିକ ସଙ୍ଗା ଉତ୍କଳ ଦେବ ସନ୍ଦେହ

ନାହିଁ । ଉପତାମ କୃଷିର ଅବର ବଢ଼ାଇବାକୁ
 ଦେବୁ ସୁତରାଂ ଅନୁଷ୍ଠାନର ବୋଲିଯାଇ ତ
 ପାଇଲେ । ମାତ୍ର ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ରକ୍ଷଣୀୟ ସତ୍ୟରେ
 ସମସ୍ତ ତରଫ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁର ବ୍ୟବହାର ଓ
 ସାଧାରଣ ଚଳଣିର ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ
 ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ତୁଣ୍ଡ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ସେ
 ତାହାର ଅଧିକାରୀ ସୁତ ଅଧିକାରୀ ବାଧ୍ୟ ଅଟେ
 ସେହିକାଳ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଧିକାରୀ ବସ୍ତୁର ସେ
 ତଦିତ୍ୟର ମହାନତ ପ୍ରଭୃତି ଶିକ୍ଷିତଲୋକମାନେ
 ମଧ୍ୟ ଶ୍ରେୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଅଛନ୍ତି । କୃଷକମାନ
 କର ଏହି ତୁଣ୍ଡ ନିକାରଣ କାରଣ ସହରର
 ପଲକର ସହାୟରେ ରକ୍ଷଣୀୟ ସମ୍ପଦ ଗଠନର
 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ସେବେ ଏପରି ସମ୍ପଦ
 ପ୍ରାପନରେ ତଦିତ୍ୟର ଓ ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜ ଯଥୋ
 ଚ୍ଚିତ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେ ଦେବେ ସୁଦୂର ପରି-
 ମାନ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଉନ୍ନତ ହୋଇଯିବ ଏବଂ
 କୃଷକ ମଣ୍ଡଳୀ ମଧ୍ୟରେ ତିରାଣର ଓ ଧର୍ମରକ୍ଷା
 ଓ କୃଷିକା ଓ ମାନବୀ ମୋକ୍ଷମା ଦ୍ରାବ୍ୟର
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଙ୍ଗଳ ହେବ । ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଏଥିର
 ଯଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ । ଦାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭରେ ନାହିଁ ତ କଲମ
 କରୁଅଛନ୍ତି ବୁଝି ପରୁ ନାହିଁ ।

ଭେଦନିଷା ବାଧ୍ୟତା ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ଏତ ମଙ୍ଗଳକାରୀ ଅପରାଧୀ ତାହାରେ ଏତା
 ଭେଦନିଷା ବାଧ୍ୟତା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପୁରସ୍କାର
 ହେଉଣା ଚିହ୍ନ । ସମାଜର ସବୁକାଳେ ସମ୍ପଦ
 ହୋଇଯାଇଅଛି । ସମ୍ପାଦକୀ କୁମାରୀ ଶୈଳ-
 ବାଳା ବାସକ ଅମରକାନ୍ତସାୟୀ ଅନେକ ଦେଶୀୟ
 ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ଭଦ୍ରଲେଖକ ଓ ମହତୀମାନେ ସମ୍ପ-
 ପତ୍ରିକା ହୋଇଥିଲେ । ସମସ୍ତର ଏମନ୍ତ ସୁନର
 ଓ ସୁରୁତ ସମ୍ପଦରୁପେ ସମ୍ପଦ ହୋଇଥିଲେ ଯେ
 ପ୍ରକୃତରେ ଲେଖକର ପରି ବସୁଧାଳୁ ଏବଂ ତହିଁ
 ମଧ୍ୟରେ ମହୋପର ସମାଜିକ ଅନୁମାନକର
 ସହାୟକ ତମିସନର ସପତ୍ନୀକ ହୋଇ ଇନ୍ଦ୍ର ଓ
 ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ପରି ଶୋଭା ପାଉଥିଲେ । ପ୍ରଥମର
 ଦେବେ ସୁକୃତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ପାଦ
 ଏବଂ ପଦ୍ୟପାଠ ଦେଲେ ପରେ ସମ୍ପାଦକୀଙ୍କ
 ସହକୃତ ପ୍ରଥା ହୋଇଥିବା ଯଥୋଚ୍ଚିତ ସାଧ୍ୟ
 ବାବୁ ସୁଧାମତୀଙ୍କ ନାୟକ ସମ୍ପାଦକୀଙ୍କୁ ଦୁଃଖ
 ଦେଲେ ଯେ ଭେଦନିଷା ସାବେବକ ନାମ
 ଅବ୍ୟାପି ପ୍ରତି ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ ହୃଦୟରେ ତାମରୁତ
 ଅଛି ଏବଂ ସାବେବକ ମହୋଦୟ ସପାଦକର ଅତି-
 କ୍ରମ କର ସୁଦା କଲପରେ ଅପରା ସରେ ଥାଇ
 ଏତା ଲେଖକ ତଥା ବସୁଧା ହୋଇ ନାବାଣ୍ଡି
 ବଳ ଏତାକୁ ପିତା ଅଦ୍ୟାପି ବ୍ୟବହାର କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି । ସେ ଅଧିକ କହଲେ ଯେ କଲପରେ
 ଦେବେବକ ବର୍ଣ୍ଣ ରରେ ତତ୍ତ୍ୱ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ସାଧାରଣ

ଲକ୍ଷରେ ସେ ପରମାତ୍ମାଙ୍କୁ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ
 ଓଡ଼ିଆ ପିତାଟିଏ ଦେଇ ସମାବଳ ଦେଖିଲେ ।
 ଏହିଭାବକୁ ତମିସନର ସାବେବକ ମହୋଦୟ
 ଏବଂ ତାଙ୍କୁର ସାବେବକ ପତ୍ନୀମାନେ ପ୍ରଭୃତି
 ବ୍ୟକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ଅତୀତର ତମିସନର
 ସାବେବକ ମହୋଦୟ ସେ ତନର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ
 ସୁରକ୍ଷାରେ ଦେଖି ପରମାତ୍ମାଙ୍କୁ ହୋଇ ସମ୍ପାଦକୀ
 ଏବଂ ସୁଲି ତମେଟିର ମେମ୍ବରମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମ୍ୟବାଦ
 ଦେଇ ଅପରାଧ ବଳିତ୍ୟ ଶେଷ କରୁଛୁ ସହାୟକ
 ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ପି, ଅଇ, ଉ ମହାଶୟ ସମ୍ପ-
 ପତ ଓ ଦାବର ଏବଂ ତାଙ୍କୁର ସାବେବକ ପତ୍ନୀ
 ଅଦ୍ୟାବକ ଦେଇ କହଲେ ଯେ ଶିକ୍ଷା ଦାତ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରୂପମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ତାଙ୍କୁର
 ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ଉପକ୍ରମ କମଳେ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା ଅଦ୍ୟାବ
 ଅବଶ୍ୟକୀୟ । ସେମନ୍ତ ଇଂରାଜୀର ଇତିହାସକୁ
 ସୁଖୀ ଏଲିଜବେଥ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରୋୟା ଏବଂ ସମା-
 ସ୍ତ୍ର ଓ ମହାଶୟରୁ ସାଧା ଓ ତ୍ରୌପଦକ
 କାନ୍ତି ଦେଲେ ସମସ୍ତ ଶୂନ୍ୟ ତେମନ୍ତ ଅଜର
 ପୁରସ୍କାର ବ୍ୟକ୍ତି ସାବେବକ ସମ୍ପଦ କରୁଥିବା
 ଦୁଇଜଣ ମହିଳା ବଳା ସମସ୍ତ ଶୂନ୍ୟ ପ୍ରାୟ
 ଦଶିକାର କହୁ ତାଙ୍କୁ ଅଦ୍ୟାବକ ଦେଇ
 ଭେଦନିଷା ସାବେବକ ନାମରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଧର୍ମ୍ୟ ଦୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ କର ବଳିତ୍ୟ ଶେଷ

ହେଲେ । ପରେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦକ ମାନ ହୋଇ
 ସମ୍ପଦ ଦେଲେ । ଏ ତନର ଦାର୍ଯ୍ୟବାଳୀ
 ଅନୁମାନଙ୍କୁ ପରମ ପ୍ରୀତିତର ବୋଧ ହୋଇଅଛି
 ଏବଂ ଅଧିକ ଅତିକ୍ରମ ବସୁଧା ସେ ଏତା ହୁଏ
 ମହିଳାମାନେ ଅତିକ୍ରମ ଚିତ୍ତରେ ପର୍ଦା ଉତ୍ତ-
 ଅଇଲେ ଥାଇ ସୁଦା ସଦାମସ୍ତ୍ର ଅତ୍ୟନ୍ତ
 କରୁଥିଲେ । ଭବନ କୃତରୁ ଉତ୍ତମହିଳାମାନେ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଏହିରୂପେ ଅନାଦ୍ୟ ସୁରସାର ହେଉ-
 ଶାବ ସମ୍ପଦେ ସମସ୍ତପ୍ରତି ଦେବେ । ଏଥିରେ
 କୃତଦାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଦେବୁ ସମ୍ପା-
 ଦିକା ମହୋଦୟ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅଶେଷ ଧର୍ମ୍ୟ
 ବାବୁର ଯାକୀ ଅଟନ୍ତି ।

ଇର୍ତ୍ତମଲ ଓ ମୁସଲମାନ ପ୍ରଭଳ୍ୟ ।

ଭାରତସାଧକ ସମ୍ପାଦ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରତି ମୁସଲ-
 ମାନମାନଙ୍କର ଅପର ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଭଳ୍ୟ
 ବର୍ତ୍ତମାନୁ ଶୁଣି ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ
 ଇର୍ତ୍ତ ମହୋଦୟ ସେହି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରି
 ଅଛନ୍ତି ତହିଁର ସଂକ୍ଷେପ ମର୍ମ ଏହି ତ ପ୍ରଭଳ୍ୟ-
 ମାନେ ହରୁକରକ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଅନୁରତ
 ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଉତ୍ତର ଓ ସମ୍ପାଦ-
 କର ଅଟେ । ମାତ୍ରାତି ଏବଂ ଅନୁପସ୍ତରତାରେ
 ଏ ଦେଶ ଲୋକେ ସେହି ପ୍ରକୃତ ସତନୈତିକ
 ଉତ୍ତର ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ତାହା ଇଂରାଜକ

ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବା ହେଉ । ଚାନ୍ଦମସ୍ ନାମକ
 ହଲକର ହମ୍ପାତ ପତ୍ନୀଦାରେ ସେ ଭାରତୀୟ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରୂପର ଏକସମ୍ପାଦକୀୟ ମହୋଦୟ
 ପାଠ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ତଦ୍ୱତ୍ତି
 ସେବେ ସିକଲିଗାମାନଙ୍କୁ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ
 ସୁଖ କର ଲାଭ ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ତନାପ ମକ ହୋଇ ଦୁହିତକୁ ଦେବ ଏବଂ
 ଅପର ସମ୍ପଦ କରବା ଦୁଷ୍ଟସାଧ ଦେବ । ସେ
 ଭାରତୀୟ ପତ୍ନୀ ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ
 ପରିଗତ ଦେଲେ ସିକଲିଗାମାନେ ସାବେବ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଅନୁର ଦେବ ନାହିଁ ।
 ଏତାରେ ତମ୍ଭା ଭାରତରେ ଏମନ୍ତ ଭେଦ ବ୍ୟା-
 ଲେଦବର୍ଣ୍ଣ ନାବାଣ୍ଡି ଯେ ଅପରାଧ ବାସିହି
 ଦୁହିତ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ପ୍ରତି କରବା ସହାୟ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଇଂରା-
 ଜୀକ ନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ତନୁଦ୍ୟାଦିନୋ-
 ପଲର ଲୋକମାନେ ସନାତନ ଦେଲେ ଅତିକ୍ର-
 ମାତ ଦେବ । ଏହି ସହକୃତମାନ ଓ ସଂସ୍ତାହତ
 ଚିତ୍ତରେ ଇଂରାଜୀ ଉପକ୍ରମେ ଉତ୍ତମ ପ୍ରସ୍ତାବ-
 ମାନ ପ୍ରକୃତିତ କରବାରେ ଯତ୍ନଶୀଳ ଅଛନ୍ତି ।
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ପଦେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର
 ପ୍ରକୃତ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଥିବା ପ୍ରତି ଉପକ୍ର-
 ମେଦ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି ମାତ୍ର ତାହା ସଂକ୍ରମଣ

ବାଦନଶିଳ, ଶେଷତରୁ ଅଧିକା ନ୍ୟାୟସାଧ୍ୟାୟ
 ଦିକ ଦେବ ନାହିଁ । ଭାରତର ଅଧିକା ଏବଂ
 ଭବ୍ୟ ସମ୍ପଦାୟର ଅନୁର ଏବଂ ଅଦ୍ୟାଧା ଓ
 ସାମାଜିକ କଳପକୁ ଦୁଷ୍ଟିଭାଣି ତାହା ସାଧ୍ୟକୁ
 ଦେବ । ତେବେ ଏତତ କରବାରେ ସର୍ବ ନାହିଁ
 ସେ ସମ୍ପାଦକୀରେ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଉଦ୍ୟାତର ବ୍ୟ-
 ହୋଇ ତନା କାରଣ ବସତଃ ତାହା ସଂକ୍ରମା
 ବୁଝାବ ଦେବାରେ ତାହାତମ୍ୟ ହୋଇପାରେ ।
 ଦୌର୍ଗଢ଼ି ହୁଏ ଅଧିକା ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ପଦେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଭିପ୍ରାୟରେ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସମ୍ପଦାୟ ଭବ୍ୟେ-
 ସରେ ଉପକ୍ରମ ଭାରତୀୟକୁ ସୁଖୀୟା ଉଦ୍ୟା-
 ସ୍ୟା ଦେଖକ ଘୋଷଣାପକ ଅଦ୍ୟାଧା କିମ୍ପଦ
 କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ହୋଇଅଛି । ସୁତରାଂ ମୁସ-
 ଲମାନ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଉଦ୍ୟାଦି କାରଣ ଶାସ ଗୋଟିଏ
 ପଦ ଦୁଷ୍ଟି କରବା ପ୍ରାର୍ଥନା ଗ୍ରାହ୍ୟ ହୋଇ ନ
 ପାରେ । ଶେଷରେ ଇର୍ତ୍ତ ମଲ୍ ମହୋଦୟ
 କହଲେ ଯେ ଯଦି ସମ୍ପାଦକ ସଂସ୍ତାପକ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଗତ ନ ହୁଏ ତାହା
 ଦେଲେ ବହୁତାକ ଅତି ଏପରି ସୁଯୋଗ ବଟିବ
 ନାହିଁ କାରଣ ଭାରତୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦଲ୍ଲୀ
 କମଳେ ତନାୟ ବ୍ୟବ କରବାକୁ ଅନୁରାଜିତ
 ହୋଇଥିବା ଉଦ୍ୟାଦି ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ଓ
 ବତ୍ତଳକ ଏକସମ୍ପାଦକେ ପାଇବା ଦୁଃଖ ।

ଅନେମାନେ ଫୋଟ ସେକ୍ଟରରେ ଏହି ଉତ୍କଳ-
 ରରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତି ହୋଇଅଛି । ଅଣ୍ଡାକରୁ
 ମୁସଲମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏଥିରେ ସମ୍ମୁଖ୍ୟ ହୋଇ
 ଅତି ଅସମର୍ଥ ଅଟନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ସମ୍ଭବତଃ
 ବୃଦ୍ଧ ସଂଗ୍ରହରେ ତାହି ହିନ୍ଦୁ, ମୁସଲମାନ,
 ପାଣି ପ୍ରଭୃତି ଲୋକସମ୍ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ
 ମାନେ ଲୋକେ ସାଧାରଣ ଦାର୍ଶନରେ ଅସ-
 ଶୀଳ ପୁଅକୁ ବୋଇ ଭବେତନା କରନ୍ତା
 ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତାପାରେ
 ନିକାଚର ପ୍ରଣାଳୀରେ ସେ ବେଶ୍ ପ୍ରାଣ
 ଅଧିକାର କରେ ଦୌର୍ଗମି ସହ ଦେବୀର
 ସମ୍ପାଦନା ନାହିଁ । ମୁଲତଥା ସମସ୍ତେ ଯୋଗ୍ୟ
 ଦେବୀରୁ ତେଣୁ ତର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଲଗା
 ଭାବେ ଲେଖ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ବନ୍ଧୁ କୃତଜ୍ଞତା ।

ଏ ଚରଣର ସରକାରୀ କୃତଜ୍ଞତାରେ ମତ
 ବର୍ତ୍ତନ ଉପକ୍ରମରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟୟମାନ ସଂ-
 ଚର ତଲୁ ସଥା:—

ତାଳଚଳର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାରଦ୍ୱାରା କୃତ-
 ଦାର୍ଶନ ଦୌର୍ଗମି ସମ୍ଭବତଃ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ନୀଳ ଚଳରେ ବାହୁ ଅତି ସମସ୍ତେ
 ଯାଜ୍ଞଚଳରୁ ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ କୃଷ୍ଣ
 ଦେଲ ତେତେବେଳେ ସହ ଗଣ ହୋଇଥିବାରୁ
 ବହୁ ଅନୁକୃତ ଦେଲ ନାହିଁ ପୁଣି ଫୁଲ ଉତ୍କାଳ-
 ଦାବେଲେ ପ୍ରଭୃତ ନୀଳଚଳ ମହାଲ ଦେବୀରେ
 ପ୍ରସର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା । ମା ୨୭ ଟା ଜମିରେ
 ଧାତ ହୋଇଥିଲ ଓ ତହିଁର ପ୍ରାୟ ଅଧେ ପଦ୍ମ
 ଧୀନ ଥିଲେହେଁ ୨୦୦ ମଦଳ ଧାନ ଉତ୍କଳ
 ହୋଇଥିଲ । ତତୁପାସର ଉତ୍କଳରେ ଏକ
 ଦେଖି ଲୋକ ସମ୍ପାଦ ପାଇତ ଥିଲେ ଏବଂ
 ଅନେକେ ତରଳର ଅନେକୋଲୋଗିରା
 ଶୁଣି ପୁଠା ପୁକା ଦେଖିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ।
 ଏହି ବର୍ଷ ଅଳ୍ପ ପ୍ରସରେ ଉତ୍କଳ ଏବଂ ଅଳ୍ପ
 ଓ ଲକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟାରେ ସାଧାରଣ ପ୍ରଦାନ ଥିଲ ।
 ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରସର ଜଳ ଦେବା ଉପ ବଢ଼ିବାର
 ନୁହେଁ ମାତ୍ର ନୀଳଚଳ ଉତ୍କଳ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ
 ମତେ ସାମ୍ବାସାପଥିଲ । ପ୍ରାୟଶ୍ଚ ଅଳ୍ପ ପ୍ରତି
 ବାତ ଅଳ୍ପ ଅନେକ ଉତ୍କଳ । ଏଥିରେ ଭଲ
 ସ୍ୱଳ୍ପ ହୁଅଇ ଓ ସେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଅନେକେ ଗୋଡ଼
 ପାଇଲେ ନାହିଁ ଏହି ଅଳ୍ପର ଉତ୍କଳ ଦେବା
 ଉଚିତ । ଏକ ଏକର ଜମିରେ ବାତ ଅଳ୍ପରେ
 ମ ୨୫୧୦ ର ସ୍ୱଳ୍ପ ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ମଦଳ
 ଟ ୨୫ ଲେଖାଏଁ ହିନ୍ଦୁ ଲୋକତର ହୋଇ-
 ଥିଲ । ଏବଂ ପ୍ରତି ମ ୨୦ ଟା ସ୍ୱଳ୍ପ ଚିତ୍ରପୁ
 ସାର ଦୟାସାପଥିଲ । ମାସପା ଦାୟା ଜମିରେ
 ତରା ବାଦ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରତି ମ ୨୫୫ ପ୍ରତିଥିଲ ।

ମଦଳ ଟ ୧୦ କା ବର୍ତ୍ତରେ ଏକା ସାମାଜ୍ୟ ଲୋ-
 କର ନୁହେଁ । ଉତ୍କଳରେ ଏକା ଶୁଣିବା
 ଉଚିତ । ସିଲେକ ବା ଲୋକ ଅମୃତରା ଏ
 ପ୍ରାଣ ପ୍ରତି ତମହାର ପ୍ରତିପ୍ରତି ଅଟେ । ମଞ୍ଜୁ
 ଅଗସ୍ତ୍ୟ ମାସରେ କୃଷ୍ଣରେ ପଦା ଗହ ବରଦ ।
 ସେହେମୁନମାସ ସମାପ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ ରେ
 ସେଇ ଦେବ ମାରତମାସ ସମତ ୮ ପିଟ ବଢ଼ି
 ଫୁଲ ପ୍ରତି ଧରଣ ଏବଂ ଜୁନମାସରୁ ତାଳପୁଷ୍ପ
 ମାସ ପ୍ରତିକୃତ ଜମାଗତ ଫଳ ହୋଇଥିଲ । ଅଗସ୍ତ୍ୟ
 ଓ ସେହେମୁନ ଅର୍ଥାତ୍ ଲୋକଦାର ଏବଂ
 ପ୍ରତି ବଢ଼ି ଫଳ ବଢ଼ିବ । ଏବଂ ପ୍ରତି ପ୍ରାୟ ୧୦
 ଗୋଟା ଫଳ ଗୋଟା ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ଏତେ
 ବଢ଼ି ହୋଇଥିଲ ଯାହା ତ ଚରଦାରେ ଟା
 ଲେଖାଏଁ ହିନ୍ଦୁ ହୁଏ । ଅତ୍ୟାତ୍ୟ ପଦ୍ମପା
 ଫଳ ଏହି ସେ ଏକ ବର୍ଷରେ ଏବଂ ପ୍ରତି ଜମିରେ
 ୧୫ ମଦଳ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ୧୨ ମଦଳ ଧାନ
 ଚିତ୍ରଥିଲ ଏବଂ ୧୨ ମଦଳ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ୧୦
 ମଦଳ ଗୋଲ ବା ବରଦ ଅଳ୍ପ ଫଳଥିଲ ପ୍ରତି
 ୧୨୫ ମଦଳ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତି
 ୧୦୦ ମଦଳ ଗୋଲ ଅଳ୍ପ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିଲ ।
 ଏ ସମସ୍ତ ଫଳଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଲୁ
 ଅଳ୍ପ ସେ ତରତା ତଟି ନେଇ ଧାନ ଲୋକରେ
 ଅଧିକା ଦେବା ବା ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇ ବଲ-
 ଉତ୍କଳ ଫଳରେ କରେ ଏକ ବର୍ଷରେ ଦୁଇ ଫସଲ
 ପ୍ରକୃତ ପରିମାଣରେ ହୁଏ । କୃଷି ସମିତର ସଂସ-
 ମାନେ ଯେତେ ଅସମର୍ଥ ଜମିରେ ଏହି ନିୟମରେ
 ଫଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏତେ ତେବେ ସେମାନେ କୃଷି
 ପାଇବେ ସେ ସେମାନଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଦାର୍ଶନ ଅଳ୍ପ
 ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଦାର୍ଶନଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳରେ
 ଅଧିକ ଫଳ ଓ ଉତ୍କଳ କୃଷି ମଦଳମା ଓ
 କୃଷକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ
 ତାହା ଅତି ଉତ୍କଳ ନାହିଁ । ଅନେମାନେ ଅଣ୍ଡା
 କରୁ କୃଷି ସମିତର ସଂସ ଏବଂ ଅନାନ୍ୟ
 ଜମିଦାର ଏହିପରି ଫଳର ତରକାର ତେଣୁ
 ଦରିଦ୍ର । ସରକାର ସେତର ମାଟି ସଙ୍ଗେ
 ମୋପସରର ମାଟିର ଅଧିକ ପ୍ରଦେବ ନାହିଁ ।
 ମୁଲ୍ୟବାନୁ ସାର ଯୋଗାଇ ନ ପାଇଲେ ଧନକୁ
 ସାର ପ୍ରତିମେ ବଢ଼ିବା ସହଜ । ନୀଳଚଳ ସର-
 କାର ସେତକୁ ଯେତେ ସୁଖ୍ୟାରେ ମିଳେ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜମିକୁ ସେପରି ମିଳିବା ତେମନ୍ତ
 ନୁହେଁ ସତ୍ୟ ମାଟି ଯତ୍ନ କଲେ ଅନେକ ଅଧିକ
 ନିକାଚର ଦେବ ଅଳ୍ପତା ସେହି ମାନଙ୍କର ଜମି
 ଏମନ୍ତ ପ୍ରାଣରେ ଅଳ୍ପ ବର୍ତ୍ତନ ତାଳଚଳ ଅଧିକା
 ସହଜ ସେମାନେ ଅଧିକ ବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍କଳ
 ଦାୟାଦାର ତରକାରକୁ ଏବଂ ଅନେମାନେ ନୀଳ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରକୁ ଜମାରେ ବହୁତ ସୁଖ୍ୟା ହୋଇ
 ଯାଏ ।

ଦେବତା ଚରଣର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚିତ୍ରଥିଲ ।
 ଗଠ ସୋମବାର ସିଖିରେ ଏଠା ଦେବତା
 ଚରଣ ଓ ସୁଲିକୁ ବାଟିତ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଉତ୍କ-
 ଲର ସୁଲି ହୋଇଥିଲ । ସେଥିପାଇଁ ଚରଣ
 ସୁଲି ସୁବର୍ଣ୍ଣରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଚରଣ ଚିତ୍ରାଚଳ-
 ଦ୍ୱାରା ସୁବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ଚରଣଦାରୀ
 ଅନେକ ବସୁଲେକ ଏହି ସୁଲି ଚରଣରେ
 ଯୋଗ ଦେବାଦ୍ୱାରା ସହଜକୁଳ ଦେବା-
 ଉତ୍କଳେ । ଅନୁମାତରୁ ଚରଣର ଉତ୍କଳ
 ଲୋକଙ୍କ ସାହେବ ସୁଲିପ୍ରତି ଅଧିକ ପ୍ରକୃତ
 ଚରଣ ପ୍ରଥମେ ଶ ସରସଜ ବନନା ମୁକ୍ତ
 ସଙ୍ଗୀତ ହୋଇ ଚରଣ ଓ ସୁଲିର ଉତ୍କଳମାନ
 ପିତ ବେଲ । ତହିଁରୁ ଚରଣର ସେ ଚରଣ-
 ଚରଣ ପ୍ରତି ୧୫୮ ରୁ ୧୮୦ରୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲ
 ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୨୮ ପ୍ରତି ବସୁଲେ-
 ଶାୟ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତନ ପିତାର ନିନୋକପ୍ର-
 ପ୍ରଥମରୁ ହୋଇଥିଲେ ଅଳ୍ପ ୨୫ ବଢ଼ିଆଲେ ।
 ତ, ଏ, ପଦ୍ମପାରେ ଜ ୮୮ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ୪୧୦୦
 ସପର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଜ ୫ ମୁସଲମାନ ଥିଲେ । ପିତାସରର
 ଉତ୍କଳ ଏ ବର୍ଷର ପ୍ରଧାନ ବଢ଼ିଲା ଅଟେ । ଯୁକ୍ତ
 ଅଧ୍ୟାପକମାନେ ଶୁଣିବ ସହଜ ସମସ୍ତ ବସୁ-
 ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣିବ ଉତ୍କଳ ଦାର୍ଶନ ପଦା
 ଦେଇ ଅଧ୍ୟାପକମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ
 ଦେବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ, ପଦା ଗେତ ଓ
 ବର୍ତ୍ତନରେ ଓ ଦେଲେ ଶୁଣିବାସରେ
 ମିଳି ମିଶି ବିଷା ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଶୁଣିବ
 ଉତ୍କଳ ସେମାନଙ୍କର ସହଜା କୃଷ୍ଣ ବସୁଲ ।
 ଏଥି ସହାୟେ ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କର ବ୍ୟାପର
 ଚରଣର ଅଳ୍ପ ନିକଟରେ ଉତ୍କଳା ଅବସର ।
 ଏହି ଅଳ୍ପର ପ୍ରକା ଗୋଟିଏ ପଦ୍ମପା କୃଷ୍ଣ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବରଣକ୍ରମେଣ ପ୍ରାଣପରବର୍ତ୍ତନ
 ଉତ୍କଳ, ପଦାର୍ଥଦେବ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଦେବା
 ପିତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବା ନୀଳଚଳ ଅବସର
 ହୋଇଅଛି । ଗତବର୍ଷ ଶୁଣିବାସର ଜଣେ
 ଦେଲିର ସୁଖ୍ୟାକୁ ଶୁଣିମାନେ ଅସୁବ୍ୟାପ ଓ
 ସେବାର ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷ
 ତେବେ ଶୁଣିବ ଓ ଉତ୍କଳ ଦେବ ନ
 ମାନ କଳ୍ୟାଣୀତ ପ୍ରାଣକୁ ଶୁଣି ମାକାସ୍ୟ ବଡ଼
 ଉତ୍କଳ ସହଜର - ଅତ୍ୟାତ୍ୟ ଓ ପର
 ସେବାର ଉତ୍କଳର ଦେବୀଅଧିକ । ବଡ଼
 ଅନଳର ବସୁ । ଏହି ଚରଣର ଦୁଇ ବସୁ
 ଗର ଶୁଣି ସଂଖ୍ୟା ଗତ ତରଣ ମାସରେ ୧୨୫
 ଥିଲ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୧୨୦ ଓ ଅ
 ଏବଂ ୫୫ ମୁସଲମାନ ଥିଲେ । ଉତ୍କଳର ଶୁଣି
 ସଂଖ୍ୟା ୨୭୧ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ସମାନ ଥିଲ ।

NOTICE.

Wanted a temporary Sub-overseer on a salary of Rs. 30 including horse allowance as long as Settlement work lasts in this District. No one but men qualified under the rules and with experience of road and building work for about 2 years need apply.

Apply with testimonials and riding certificate to the undersigned before the 28th Feby 09.

CUTTACK } Nazendra Nath Mitra
The 18-2-09. } District Engineer Cuttack

NOTIFICATION.

An Examination of candidates to fill vacancies (present and future) in the Staff of Extra Translators in the Court's Establishment on the Appellate side, will be held at the High-Court Calcutta on Saturday, the 10th and Monday and Tuesday the 12th and 13th April 1909, at 11 o'clock A.M.

Of the candidates who may pass in Urdu and Kaithi-Hindi, two; of those who pass in Bengali, one; of those who pass in Assamese and Bengali, one; and of those who pass in Urya and Bengali, one; will be selected for appointment as probationers

In selecting for appointment candidates who pass in both Urya and Bengali, preference will be given to such of them as are conversant with the dialects in use in the district of Sambalpoore.

Candidates must not be over 22 years of age, and, except in the case of Natives of Assam, must have passed the First Arts Examination of one of the Indian Universities.

Forms of application for admission to the Examination (in respect of which a fee of Rs 10 will be charged for each language in which the candidate desires to be examined) are obtainable, together with copies of the Rules prescribing the tests for the Examination on application at this office.

The forms when duly filled up accompanied by copies of certificates and the requisite Examination Fee, should be forwarded so as to reach the undersigned not later than the 16th March 1909, after which no application will be entertained. The envelope in which these papers are enclosed should be addressed to the Registrar, High Court, Appellate Side, and should be marked plainly on the outside "Translatorship Examination."

High Court } A. P. Muddiman,
Appellate Side, }
Calcutta, the 17-2-09. } Registrar.

ବିଜ୍ଞାପନ

ଏହାପାଇଁ ସମ୍ପର୍କୀୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ଏହି ଭେଦନାମାଳି ବନ୍ଧା ରଖି-

କାର ଅବକାର, ଦାଉର ଦାଉସ, ମହାଦୟ, ନଦୀଦାତ ଓ ଚମଡ଼ା ଦୋଦାମନାକ ଅସନ୍ତ ସନ ୧୯୦୯-୧୦ ମସିହା ଏକବର୍ଷ ସମ୍ପର୍କେ ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କରେ ଏହି ଭଳି ଅଧିକରେ ନିଲମ ହେବ । ଗ୍ରହଣେହି ମାନେ ନିରୁପିତ ଭାରତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିଲମ ଭାବ ଧାରଣେ । ଅସତ୍ତ୍ୱ ଚରଣ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିଲମ ଭାବକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ ।

ଉପସ୍ଥିତ

ଅବକାର ଅଧିକାରୀ }
ବନ୍ଧା } ମାର୍ଚ୍ଚ ତା ୧୧ ରିଡ଼ିଓରୁ
ସମସ୍ତ } ତା ୧୩ ରିଡ଼ିଓ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବାଡ଼ା }

ବାଜେ-ଦାଉରଦାୟ } ମାର୍ଚ୍ଚ ତା ୧୫ ରି-
ମହାଦୟ } ଠାରୁ ତା ୧୭
ଦୋଦାମନାକ } ରିଡ଼ିଓ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଉପକ୍ରମ କୋଦାମ }
Dhenkanal Rnj Office } Srivani Ch Da
16-2-1902 } Dewan

ବିଜ୍ଞାପନ ।

। ଉ । ଶ ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ନନ୍ଦ ମୁକୁନ୍ଦଦେବ
। କ । ହିନ୍ଦୋଳ

ଯେହେତୁ ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କ ଅବକାର ହୋଇ ଓ ନିଜଲ ଉପସ୍ଥିତ ଦୁର୍ବଳତା ପଶ୍ଚାତ୍ତ୍ୟାଗ ସମ୍ପର୍କ ଅସନ୍ତା ମାତ୍ର ମାସ ତା ୨ ରିଡ଼ିଓ ଯୋଗ କାର ହବା ଏବଂ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଅଧିକରେ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ନନ୍ଦ ମୁକୁନ୍ଦଦେବ । ଏହାପାଇଁ ଏହାପାଇଁ ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜେ ବ୍ୟବସାୟରେ ଯେ ଗ୍ରହଣେ- ଗ୍ରହଣମାନେ ନିରୁପିତ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜେ ହୋଇ ନିଲମ ଭାବ ଧାରଣେ ।

Supd's office }
6-2-1909. } Syamsunder Nand
Supintendent
of Hindol

କୂଳ ଦାୟିତ୍ୱ ।

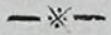
ଏକ ତା ୨ ରିଡ଼ିଓରେ ଶେଷ ହେବା ସମ୍ପର୍କରେ ସମସ୍ତ ଗ୍ରହଣରେ ଯେଲେନ ସେମରେ ମୁକ୍ତ ୩୦୨୭ ଥିଲ । ତହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ ମୋଟ ୨୮୧୭ ଥିଲ । ଅବକାର ପୂର୍ବ ସମ୍ପର୍କରେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁ ସମ୍ପର୍କ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।

ତେ ତା ୨ ରିଡ଼ିଓରେ ଶେଷହେବା ସମ୍ପର୍କରେ ଦୁର୍ବଳ ସାହାଯ୍ୟ ଧାରଣରେ ପୂର୍ବକରେ ୮୩୫୨, ଉପକ୍ରମ ୫୫୫୦, ସୁକୁମ୍ଭଦେବ ୧୨୧୫୫, ମହାଦେବ ୧୨୩୦, ଏବଂ ଦମ୍ପେଇ ୨୮୮ ଗାଏ ୨୧୫୫୫ ନିମ୍ନ । ତେବେ ନିଜ ଏବଂ ସୁକୁମ୍ଭଦେବରେ ବହୁ ଅଧିକ ଏବଂ

ଅନାମ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ପୂର୍ବ ସମ୍ପର୍କରେ ମୋଟ ୫୨୨୮୫ ଥିଲ ।

ଏହାପୂର୍ବେ ବଳବତ୍ତା ବସ୍ତୁବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଦଲେଲରୁ ଅନୁମୋଦିତାଗଣୀ ଉପାଦେୟ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ତରୀକରେ ଏବଂ ଗ୍ରହଣକର ଦଲେଲରୁ ଅନୁମୋଦିତାଗଣୀ ଉପାଦେୟ ଥିଲେ । ଦଲେଲର ବେସରକାରୀ ଦଲେଲ ସୁଦ୍ଧା ତ ଦଶା ହେବ ବାହା ଗ୍ରହଣେ ଅବକାର ହେବ । ଅନୁମୋଦିତା ଦଲେଲ ଦଲେଲରେ ପ୍ରସ୍ଥିତ ହେବା ଓ ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବା ପୂର୍ବକେ ବନ୍ଧୁର ଦାଦାପ୍ରାପକ ଦଲେଲମାନ ବନ୍ଦ ହେବେବା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ଅଟେ ।

ମନୁଷ୍ୟର ସମ୍ପର୍କ ଦେବେତ ଅପରେ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ସ୍ଥାନମାନ ସ୍ତରୀକରଣ ହେବା କାରଣ ସେଠା ଦହାଗଣା ମ-ସ୍ତରୀକରଣ ଥିଲେ । ଉକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଅଧିକର ଲେଖେ ମହାଦେବକୁ ଅଧିକାରୀ ନିଜେ କାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ମହାଦେବ ମହୋଦୟ ଅଧିକାରରେ ହେବେ ଓ ତହିଁ ଦେବ ତାହା ଦୁର୍ବଳତାରେ ବାହାଯ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ରୂପେ ବ୍ୟସ୍ତିତ ହୋଇ ପାଳକର ବ୍ୟବହାର କରି ସ୍ଥାନୀୟ ପରଦେଶ ଦଲେଲର ଗଣା ପରଦେଶ ଦଲେଲରୁ । ମହାଦେବ ମହୋଦୟ ବେଢ଼େ ଉପାଦେୟ ହୁଏବାର ଲେଖ ଏଥି ପାଠ୍ୟମାନେ ବୁଝି ଦେବେ ।

ଏକ ନାନୁଦାସ ମାସ ତା ୨୧ ରିଡ଼ିଓରେ ଦଲେଲରେ ଗ୍ରହଣର ବୁଝେବ୍ୟା ଓ ଏକ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମ୍ପର୍କ ବାବେ ଅଧିକରଣ ହୋଇ ଥିଲ । ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମ୍ପର୍କ ଏହି ନାନୁଦାସ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ବାବେ ୫୫୦୦ଟା ପୂର୍ବକ ଅଧିକାର ବ୍ୟ-ଅଧିକ ବାହା ଦମ୍ପିଟର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଓ ତହିଁର ସାହାଯ୍ୟ ସମାପ ମୁକ୍ତର ପ୍ରକଳ ଯୋଗୁଁ ବାହା ଦାୟିତ୍ୱ । ଅଗାମୀ-ବର୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ଗ୍ରହଣ ସହେ ବ୍ୟସ୍ତିତ ସମ୍ପର୍କ ନିମ୍ନକୁ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ବାହୋଧିକରଣ ସେହି ବନ୍ଧୁରା ପାଠ୍ୟରେ ତହିଁରେ ଲେଖାଯିଲ ଯେ ଅନାମ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଗ୍ରହଣରେ ବୁଝେ ଓ ଏକବର୍ଷ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅଧିକରଣ ବାହା ହୋଇ ପାରିବ ଏବଂ ଅନେକ ଲେଖେ ମୁକ୍ତର ବ୍ୟବହାର ହେବା ଦାୟିତ୍ୱ ଦଲେଲ ନ ନିଜେ ଦେବୁ ଅନେକ ପରିଶ୍ରମ ତତ୍ତ୍ୱ ହେଉଅଛି ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ଦାୟିତ୍ୱ ପିଣ୍ଡରେ ଅନେକ ଦୋଷ ନିଜେ ଦେବେ । ଏ ପ୍ରକଳରୁ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମ୍ପର୍କ ବୁଝେବ୍ୟା ପିଣ୍ଡା ଦମ୍ପା-

ଠାରେ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ନିରାକରା ଯାଇଥିଲେ ସେ
 ଲୁଚି ହେବାରେ ଏମିତି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଦ୍ଦୀର୍ଘି
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଲୁଚିବାରେ ମତ ତ ଦେଇ
 ଶକ୍ତିହୀନ ଅଧ୍ୟାୟକ ପଦବାରେ ରତ ହେଲେ
 ଦେଖିବ ପ୍ରକୃତ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

—o—

ଢେର ଡେଇଁ ସୁନ୍ଦର ନମ୍ବ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ପ୍ରସଙ୍ଗ-
 ଫିମାତେ ଉଦ୍ଦୀର୍ଘି ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ମଧ୍ୟମ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀର ପ୍ରସଙ୍ଗ	ସୋମନାଥ ମିଶ୍ର
ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର	ରାମଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ ମହାପାତ୍ର
ଭବପ୍ରସାଦ ରଥ	ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଚନ୍ଦ୍ର
ଦୟାସିଦ୍ଧ ମହାନ୍ତି	ସମ୍ବତ୍ୱୃତ୍ୟାୟାଧିକାରୀ
ପଦ୍ମର ମିଶ୍ର	ଗୋବିନ୍ଦ ଶିଶିଠୀ
ଦୀନକର ମିଶ୍ର	ହରିଚନ୍ଦ୍ର କାସ

ନମ୍ବ

ବ୍ୟାକରଣ ରଥ

ରମାଚାନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର

ଅନୁବାଚନ କାସ

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

ମଧ୍ୟମ ।

ସଦାଚରଣ ପଦପଠା	ସମ୍ପେଦର ମିଶ୍ର
ନରଦାସ ରଥ	ଦେବୀନାଥ ମିଶ୍ର
ଅପରି ମହାନ୍ତି	ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର
ମଦନ ରାୟ	ଉଦୟନାଥ ଚନ୍ଦ୍ର
ମଦନୀ କାନ୍ତ	

ନମ୍ବ ।

ଦଶର ମିଶ୍ର

ବାହାନ୍ନ ସାହେବ

ନମ୍ବ ଲକ୍ଷ୍ମୀର କାଳୀମାନେ ସକଳେ ମସିହା
 ସଂସ୍କୃତ ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦସାର ଫାରାସକ ପଦରେ
 ଲମ୍ବ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ତତ୍ପରାଧିକାରୀ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଓଡ଼ିଆ ଦେବାନ୍ତ
 ସଦାଚରଣ ମିଶ୍ର " ଉଦୟନ " ସୁନ୍ଦର
 ନରଦାସ ମିଶ୍ର " " " କାନ୍ଦା

ଅର୍ଜୁନାଳ କବିରାଜ ଦାଲେୟର ଶ୍ରୀମତୀ
 ପ୍ରକ୍ରିୟା କୌମୁଦୀ
 ଦାମୋଦର ରାମାନୁଜ କାସ କଟକମଠ ଛୋଲ
 ପୁସ୍ତକ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ

ଚନ୍ଦନାଥ ମିଶ୍ର ପୁସ୍ତକ ସଂସ୍କୃତ ସୁନ୍ଦର ଓଡ଼ିଆ
 (ବ୍ୟାକରଣ ପ୍ରକାଶ ଦ୍ୱିତୀୟ)

ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଚର୍ଚ୍ଚାଚରଣ ଚନ୍ଦନାଥ ଗୋଲ ପୁସ୍ତକ
 ଓଡ଼ିଆ
 ଦେବଦତ୍ତଚରଣ ଦେବୀନାଥର ମଧୁରଭଣ୍ଡ ସକଳ
 ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମିଶ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚାଚରଣ < ଚଳ ନ୍ୟାୟ

ଚନ୍ଦନାଥ ମିଶ୍ର ପୁସ୍ତକ ସଂସ୍କୃତ ସୁନ୍ଦର
 ଦେବଦତ୍ତ ମିଶ୍ର ପୁସ୍ତକ ଚଳ ପୁସ୍ତକ ଓଡ଼ିଆ
 ବାହାନ୍ନାଥ କାନ୍ଦାଗାଥ ରେଃ ହନେକ " "

ଅନୁରାଧ ପୁସ୍ତକ ଚଳ ପୁସ୍ତକ ସାନ୍ତାପୁର ଓ ଡ୍ରପର୍
 ବସୁଦାସ ପଦପଠା ସଂସ୍କୃତ ସୁନ୍ଦର ପୁସ୍ତକ ଓଡ଼ିଆ
 ସଂସ୍କୃତପାଠ

ଅନୁରାଧ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକ୍ରିୟା କୌମୁଦୀ
 ସଦାଚରଣ ମିଶ୍ର ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ

ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଚର୍ଚ୍ଚାଚରଣ " "
 ବସୁଦାସ ମହାପାତ୍ର " "

ଚନ୍ଦନାଥ ମିଶ୍ର " "

ଦେବଦତ୍ତ ଶକ୍ତିବାଳ ସକଳାସମୟରେ ଏନଗର
 ଦେବ ଚାନ୍ଦନ ଦେଲେ ଚନ୍ଦନର ଚନ୍ଦନଚନ୍ଦ୍ର
 ସେନକ ମୁଖରେ ଘୋଡ଼ ପ୍ରତାପର ଦୋଷ
 ଶାନ୍ତାଚରଣ ସର ହୋଇଥିଲେ । ସମ୍ବତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ମଧୁସୂଦନ ସ୍ୱର୍ଗ ବାଦାଦୁର ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧର
 ଅସତ ପ୍ରକୃତ ପଦସ୍ତରେ । ସମ୍ବନ୍ଧେ ଅତେ
 ରତ୍ନଲେଖ ଓ ଅଧ୍ୟାୟ ବାଚନ ଉପସ୍ଥିତି
 ହୋଇଥିଲେ, ସମ୍ବନ୍ଧର ପ୍ରାତ ଅଗ୍ରଦଳେ
 ବାଲକାରେ ଅତେଦେ ଦଶାୟମାତ ଦେବାକୁ
 ବାଧା ହୋଇଥିଲେ । ଏତଦ୍ୱାରା ନରୀନବାକୁ
 ପ୍ରତି ସ୍ତେଷ ବଳି ଅସକ୍ତି ଓ ଅଦରର ଦେଖି
 ପରତପ୍ତ ନିପରନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଦେବଦତ୍ତ
 ଚନ୍ଦ୍ର ବଙ୍ଗଦେଶର ଏତପ୍ରାନ୍ତରେ ଚକ୍ରପାମରେ
 ତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକୃତ ପଦସ୍ତରେ ସୁଦା ବାଦର ଦାକ୍ୟ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବୁ ସେ ସଦାସ୍ତ ସୁପରପତ ଥିଲେ
 ଦେବ ନଗର ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ନଗର ନଦୁଳି
 ସେ ଓଡ଼ିଶାରେ ତେପୁଣୀମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ତରେ
 ଓ ପୁସ୍ତକେ ବହୁକାଳ ଥିବାକୁ ଓଡ଼ିଶାର ପୁସ୍ତକ
 ବନ୍ଧୁ ଅଛନ୍ତି । ମଃ ଚନ୍ଦନା ଦେବୁ ସେ ଉତ୍ତମ
 ଚନ୍ଦ୍ର ପରିପତ । ଚାନ୍ଦର ପଲ୍ଲବିୟୁକ ପ୍ରଭୃତ
 ଦେବେତ ଚାନ୍ଦପୁସ୍ତକ ଅଛି ଯଦ୍ୱାରା ସେ ଶାର୍ଵ-
 ଗ୍ରାମୟ ଦକ୍ଷମାନେ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାକ ପାଇଅଛନ୍ତି
 ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଦେବଦତ୍ତରେ ଚଳମୁରଣୀୟ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । କାନ୍ଦାଦ୍ୱାରା ଦେବଦତ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ
 ହୁଏ ଓ ସୁଲେଖମାନେ ସେଥିନିମନ୍ତେ ସୁଦେଶୀ-
 ବନ୍ଧୁ ବୋଲି ବାଦ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନେ
 ବାସ୍ତବିକ ଦେଖର ପରମୋପଦାସ ଅଛନ୍ତି ।
 ଅତଏବ ଏପ୍ରକାର ବାନ୍ଧିକ୍ୱ ବସର ସାଧାଚରଣ
 ସେ ଶକ୍ତିପ୍ରସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଦ୍ୱିଲୁକ୍ତି
 ନାହିଁ । ଦେବଦତ୍ତ ନଗରକୁ ଉଦ୍ଧୃତର
 "ବାଲକା" ବୋଲି ଦେବୁ । ସେ ଯାହା ଦେଉ
 ବଦନଗରଚନ୍ଦ୍ରକ ମୁଖରେ ସମସ୍ତେ ଦୃଷ୍ଟିତ
 ଓ ସେଥିପ୍ରକାରେ ବାବୁ ଶୀତେବଚନ୍ଦ୍ର କୁ ଚୌ-
 ଧୁରକ ପ୍ରସ୍ତ ବମତେ ସମ୍ବନ୍ଧାର ଘୋଡ଼ ପ୍ରକାସ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ସଦାକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ଓ
 ଛୁକୁ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ଏକସମ୍ପ୍ର ପ୍ରଭୃତ ଚାନ୍ଦର
 ପରଦାରଦକ ଶ୍ରୀଚାନ୍ଦ ଚାନ୍ଦ ସୁଦ ନଦେବୁ
 ପଠାଯିବାର ହିଁ ଦେଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରପର ଶସ୍ତ୍ର

ମାନ୍ଦବର ମଧୁସୂଦନ ଦାସକ ପ୍ରସ୍ତାବରେ
 ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଅକା ଚନ୍ଦ୍ରପାରେ ଚନ୍ଦ୍ରରକ୍ତ
 ସୁଦେଶୀ ରକ୍ତାର ପାରି ସଦାସେ ଘୋଡ଼ଏ
 ଦମିଶୀ ସମ୍ପ୍ରାପନ ଦେବାର ପ୍ରିୟ ହୋଇ ସମ୍ବ
 ରକ୍ତ ହୋଇଥିବ ।

—*—

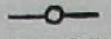
ଦେବ ନଗର୍ଣ୍ଣମେଘ ଏଠା ଚନ୍ଦେରକୁ ବଦ
 ପରୀକ୍ଷାରେ ଉଦ୍ଦୀର୍ଘି ଦେବା ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦେବ
 ପଦ୍ମିକା କାନ୍ଦଣ ଚୋ ୨୫ ରୁଦ୍ଧି ଦେବା ସମ-
 ସ୍ତରେ ପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ପରେ ଯେଉଁମାନେ
 ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଲୁଚିଲେ ଦାସ ଦରୁସୁଦା
 ପ୍ରମାଣ ଦର ପାଇବେ ତାଙ୍କର ଦାସ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ
 ଦୟାକାର ଲେଖି ଥିବାକୁ ଓଡ଼ିଆର ମଧ୍ୟରେ
 ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ ବଙ୍ଗାଦୁ ଅଧ୍ୟାୟମାନେ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲତ ଦେବେତ ସମ୍ପ୍ରାପ
 ଦେଲେ ବାଦାଦୁବାଦ ଚକ୍ର ଥିଲେ । ଏଠା ଉତ୍କଳ
 ସମ୍ବନ୍ଧ ମତ ମଙ୍ଗଳକାର ଦନ ଚେଉଁ ଅଧ-
 ଦେଶକ ହୋଇଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଉତ୍କଳପ୍ରସ୍ତ
 ଇଂରଜ ଅଧିକୃତ ଦେବା ଧୁରକ ଯେଉଁମାନେ
 ଏଠାରେ ଦାସ ଦରୁଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ
 ଓଡ଼ିଆର ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବ ଯିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇ ଚକ୍ରମୁଖରେ ଲକ୍ଷ୍ୟମେଘକୁ ଦମିଶକର
 ସାବେବ ମହୋଦୟଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଦର
 ବାଦ ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛୁ ଏବ ସେହି ଅନେକ
 ପ୍ରଶ୍ନ ଅମତ ଦରନା ବାନ୍ଦର ଦାବୁ ମଧୁସୂଦନ
 ଦାସ, ସ, ଅର, ର ଓ ବରୁ ଚୌଦ୍ୱୀକର
 ରାୟ, ବାବୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାଶକ, ବାବୁ
 ନିମାନ୍ତରଣ ମିଶ୍ର ଓ ବାବୁ ଦେବରୁ ବାସ
 ମନାକାନ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସମ୍ବତ୍ୱ ପୁଲରେ ନାମ
 ପ୍ରକାର ଚକ୍ର ବଦକୁ ଦେଲେଦେ ଅନେମାନେ
 ଉତ୍କଳୀୟ, ବଙ୍ଗବାସୀ, ହିନ୍ଦୁ, ମୁଲେମାନ ଓ
 ଶ୍ରୀକ୍ଷୁ ସ୍ୱାତ ପ୍ରଭୃତ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଲେଖକମାନଙ୍କୁ
 ଏକମେଲରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦରକାର ଦେଖି
 ଅନେମାନେ ପ୍ରୀତ ହୋଇ ଚେୁ । ପଲ ସାହା
 ଦେଉ ଉଦୟ ପସର ସଦାମାନେ ଗୋଟିକ
 ମାମାସାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ସୁଖର ବସୟୁ ।
 ଏ ମାମାସାଦ୍ୱାରା ଦେହୁ ଅସନ୍ତୁକ୍ତ ହୋଇ
 ପାରନ୍ତି ଏବ ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟ ଦରଦ୍ୱାର
 ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳରେ ସର, ସରଦରଣ ଏବ ଏ
 ଦେଶର ଉଦ୍ଧୃତ ଚନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଦରୁଅଛନ୍ତି ସେ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆର ମଧ୍ୟରେ ନେଇ ପୁଲେଅବସ୍ତ
 ରର ହୋଇ ଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର ତାହା ଅନର୍ଦ୍ଧକୁ
 ଦଥା ଏବ ଚନ୍ଦ୍ରାବ ଦେଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ଉପସ୍ଥିତ
 ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା । ସମ୍ବନ୍ଧୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ
 ସୀମାବଦ୍ଧ ଦେଲେ ତାହା ସଦ୍‌ଲକ୍ଷ୍ୟ ।
 ଏବ ଲକ୍ଷ୍ୟମେଘ ଏହାକୁ ପ୍ରକଟ ଦେଲେ

ବାରେ ଅନ୍ୟ ବଦଳାଯାଇ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
କହିଲେ ଉକ୍ତ କୋଇ ପାଠକେ ।

ଋଷବାଦବାଦ ।

ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଓ ନମର
ଅଟେ ତହିଁର ଅନ୍ୟ ନାମ ଅନେକଦାକ ଓ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଦେଶର ସଭାଧିକାରୀ ଅଟେ । ସେଠା ଉକ୍ତ-
ଦେଶୀୟ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କେ ଗୋଟିଏ ଋଷବା
ଦବାଦ ତଳେ ଫେରୁଥିବାମଧ୍ୟ ତା ୧ ରୂପରେ
ସମ୍ପର୍କ କୋଇଅଛି । ତତକାଳର ନାମ ପତ୍ରିକା
ବଳଦେବପ୍ରସାଦ ଦିନ, ବନବିହାରୀ ଯାତ୍ରାପୁସ୍ତକ
ଓ ନିବାସ ବେଦସମ୍ବଳ । ବନର ନାମ ଅନାଦି-
ପ୍ରସାଦ ତୋରାଣ, ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ଦୁର୍ଲଭା-
ତୋରାଣୀ, ନିବାସ ସୁଲେପୁସ୍ତକର ନିବାସ ବନର
ବସୁଧ ବ ୨୫ ଓ ୨୬ । ତତକାଳ ସାବନା
ବସୁଧରେ ଋଷବାଦ ହୋଇ କ ୧୧ ଓ ବସୁଧରେ
ଋଷବାଦ ହୋଇଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାର ବସୁଧ
୧୫ ଓ ୧୬ ବର୍ତ୍ତ ଅଟେ । ତତକାଳ ପିତା
ଇଂରାଜୀ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ତମ୍ଭା ଇଂରାଜୀଶିକ୍ଷିତ
ସମାଜ ସମ୍ଭାର-ବଳର ସଂସର୍ଗ ନିଶ୍ଚିତ ନାହିଁ ଓ
ଅବସ୍ଥା ସମ୍ଭଳ ନୁହେ । ତେବେ ଋଷବାଦବାଦ
ପାଠକମାନ ଓ ଅଳ୍ପ ପ୍ରବନ୍ଧକ ଥିବା ବୁଝି
ଅପଣାର ଋଷବଦନୀର ପୁନର୍ନିବାଦ ସତ୍ୟରେ
ଉଲ୍ଲେଖକ ତେଣୁ କଲେ ତନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ନିର-
ବାଦକ ଏବଂ ତଳ ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ତୋଷଣପୁସ୍ତକ ବିବେଚନା
ଦେବାକୁ ହିତାଶ ଦୋଇ ରହିଥିଲେ । ଏଥିରେ
ଅନୁବନ୍ଧ ପୁକେ ତାଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେଖିବେ
ଋଷବାଦବାଦ ଅନ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ସଙ୍ଗେ ପାଠକାପ କଥା
ସବୁ ପଢାଇ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପ୍ରସଂସିତ ପତ୍ରିକାପାଠକ
ଅନେକ ହେବକୁ ଦେଖିଲେ କଲ ଉକ୍ତ କଳାର
ପୁନର୍ନିବାଦ କରବାକୁ ଦୃଢ଼ସିଦ୍ଧି କଲେ ।
ସେ ଅପଣାର ଗ୍ରନ୍ଥକୁ ଅନେକ ବୁଝାଇବାରେ
ତାହାର ସମ୍ଭଳ ପାଠକେ, ତାଙ୍କ ନିଦହାର ଓ
ଅନ୍ୟ ଦୁଃଖେ ପ୍ରଧାନକାଳୀ ତାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ
ଦେଲେ ଓ ଅର୍ଥସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ଗ୍ରନ୍ଥାବସର
ଉକ୍ତ ବଳ ପ୍ରସ୍ତ ଦେବାକୁ ସେ ଅପଣାର ଗ୍ରନ୍ଥ
ସୁଖର ପ୍ରକାଶନା ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଏପୁନର୍ନିବାସ ସମ୍ପର୍କ
ତତକାଳରେ ନୈମିତ୍ତିକତା ଓ ସୁସଂସ୍ଥ ପ୍ରକାଶ
ତଲେ । ବଳଦେବୀଙ୍କ ବିବାହକ୍ରମେ ପ୍ରକାଶକ
ହୁଏପ୍ରଥମେ ସୁଲେପୁସ୍ତକର ସମ୍ପର୍କ କୋଇ-
ଥିଲ । ଉକ୍ତସମ୍ପର୍କ ବଳଦେବୀଙ୍କ ସମସ୍ତେ
ଯୋଗଦେଇ ତ ସୁଲେପୁସ୍ତକର ଏପୁନର୍ନିବାସ
ତର୍ତ୍ତରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ
ସଦା ଉତ୍ସାହ ଥିଲ । ତାଙ୍କର ମତକ୍ରମେ କଥା
ବାଦବାଦର ବରୁଣିତା ଦ୍ରାସ ହୋଇ ଅସୁଅଛି ।
ଅନେକ ଲେଖକଙ୍କ ମତ ଏଥିର ସମ୍ପର୍କ ଅଟେ
ତନ୍ତୁ ଅପଣାର ମତାନ୍ତରାୟୀ ଦାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ବରବାକୁ

ସାହସ ଦେଇ ନାହିଁ । ପତ୍ରିକା ବଳଦେବ ପ୍ରସାଦ
କେ ଏପରି ନାମସ୍ତ ବସେଷ ଓ ପ୍ରକାଶକର
ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଏ ହୁଏତକ ଦାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ସମାପ୍ତା ଦେବାକୁ
ସାହସୀ ଦେବା ଦେବୁ ସେ ପ୍ରସଂସା ଓ ଧନ୍ୟ-
ବାଦର ସାକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି । ଦେବଲୋକେ ତାଙ୍କର
ଅନୁବନ୍ଧ କଲେ ଋଷବାଦ ତଥା ନାମସ୍ତ-
ଦୁର୍ଲଭା ମେଧକ ଦୋଇଥିଲେ ।

ପରଦାଲର ଉତ୍ପତ୍ତି ।

ଅପଣାର ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଯେଉଁ ପରଦାଲ ବା
ସଂକୀର୍ତ୍ତନ କଲୋକସ୍ତ ବୁଝାଅଛି ତାହା ସାଧାରଣ
ଚନ୍ଦ୍ରୀର ବସୁଧ ଥିବାର ଉକ୍ତଅଳେ ଶୁଣାଯାଏ ଓ
ସେ ସମ୍ଭବରେ ଦେବେ କଥା ଓ ତତ୍ତ୍ୱମାନ ସମ୍ଭା-
ଷଣକାଳରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବରଦାଲ
ଅବସ୍ଥା ଲେଖକ ହୁଏ ଅପଣାସ୍ତରେ ଏ ବର୍ଣ୍ଣନା
କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିର ବର୍ଣ୍ଣନା ନିଦହାର ପ୍ରକାଶ
ଉପରେ ପଠକେ ସେମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତା ଦେବେ
ନାଲେ ସୁବନ୍ଧୁର ତର ସମସ୍ତ ବାସୁ ଗୁର ନିଜେ
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବସୁଧ ସେ
ଦାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦୁର୍ଲଭା ବିଶେଷତଃ ବର୍ଣ୍ଣନା କିୟୋମ
ଦୋଷକୁ ବସନ୍ତର ପଲ ବାସୁଅଛି । ତମ୍ଭା ସଙ୍ଗେ
ସାହାର ବରୁ ଦେଲେ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ସେ କିସିନ୍ତି
ନାହିଁ । ଦୁଃଖ ଧନା ଗ୍ରନ୍ଥ ଦେବୁ ସମ୍ଭ ବାସୁ କା
ଦୁର୍ଲଭକରାଏ ଦାତମଙ୍କ ତୋଷ ପାଠକେ ପଠ
କରୁନା ଦୁଷ୍ଟ ସମସ୍ତେ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । ଏଥି
ଉପରେ ଅର୍ତ୍ତତାଳୁ ଅମଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତର୍ପଣକୁ
ଦୁଷ୍ଟ କରବାର ବଦଳେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ୍ୟ
ଅପଣାରେ ପ୍ରମାଣ କୋଇ ତ ଥିଲେକେ
ତାହା ବାସୁଦେବୀର ସାଧାରଣ ବସୁଧ ବାସୁ ପୁସ୍ତକ
ଦେଇଅଛି ଏବଂ ଗ୍ରନ୍ଥାବସିତା ଅପଣା
ମଧ୍ୟରେ ସକାଳୁ କୁହାକୁ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ଅଥଚ
ଦାତମମାନଙ୍କ ଦାତକୁ ସୁଦ ନାହିଁ ଅଥଚା ଶୁଣିଲେ
ଅନୁକୃତ ଦୋଲି ଅପ୍ତା ଦେଇ ନାହିଁ । ତହିଁର
ବାଲଣ ଦୋଷକୁ ବ ଦାତମମାନେ ଅପଣା ଅମଲ
ପ୍ରକାଶକ ସାଧାରଣ ଲୋକାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ବସୁଧ
କରନ୍ତି ଏବଂ ସଦାନୁକୃତ ଓ ଉତ୍ସାହ ନ ପାଇ
ଏଦେଶର ଅଧିକାରୀ ସମ୍ଭବ ଓ ନିରାଶର
ଲୋକମାନେ ଅପଣା ଦୁଃଖ ଜଗାଇବାକୁ
ସାହସ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏପରି ଅପଣାରେ ସେ
ଗୋଟିଏ ବଳଦେବୀ ତେଣୁରେ ଅପଣାସ୍ତ ଉପୁ ବ
ଧୁସପତଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ପ୍ରାକରେ ତହିଁର
ଚର୍ଚ୍ଚା ଲିପିଅଛି ଗ୍ରନ୍ଥର କଥା କୋଇବାକୁ ଦେବ
ସାଲେପୁର ଥାକା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେବୁର ବାବନ
ଦେଲେ ନିଜେ ବଳଦେବୀ ଦାତମ ବାସୁଦେବୀକୁ
ବାଦର୍ଥ୍ୟା ଅଧିଷ୍ଠାଏ ସେତକଲେଖ ଅପଣାଙ୍କ
ତୋଷ ପଠୁଥିଲ । ସମ୍ଭବ ତାହା ସୁଦରପତାକୁ
ଉଠି ଅଧିଅଛି । ବାସୁ ପୁନର୍ନିବାସ ମିଶ୍ର ତାହାଙ୍କର

ସେଷଦାଲ ଥିଲେ ଦାତମ ସେଷଦାଲ ବସୁ
କଲେ ତ ସମ୍ଭବ ପଲ ଅନୁସକାତ ବସୁ-
ବାଲେ ସେଷଦାଲ ଅନ୍ୟ ଅମଲ ପ୍ରକାଶ ମେତ
ଦରଦେଲେ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ଏବଂ ଉପସମୁ
ଦାତମମାନଙ୍କ ସରକ ତଥା ଉକ୍ତମାନ ସେଷା-
କେ ଗ୍ରନ୍ଥ ବଦଳୁ ଦର ସେଷଦାଲ ଓ ଅଳ୍ପ
ଦୁର୍ଲଭ ଅମଲକୁ ବରଣାସୁ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ନିଜେ
ଅମଲକୁ ବଦଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ନିରାଶ ସେ
ସେଷଦାଲ ଅପଣାକୁ ଅଧିକ ଟିକ ସମ୍ଭା ଏବଂ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ନାମ ଦେଲେ ଟିକା ତହିଁ
ନେଇଥିଲ ଏବଂ ଦାତମଙ୍କ ନାମରେ ବସୁ
ନେବାକୁ ମଧ୍ୟ ତହିଁର କର ଶୁଣି ପୁଣି
ଦାତମ ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ଲେଖାପତା ବର ନାଶନ୍ତି
ନାହିଁ । ସେ ଦେବୁ ତାହାଙ୍କର ନାମରେ
ବସୁନା ଓ ଦମତ ତାହାଙ୍କୁ ଦର ତାହାଙ୍କ
ଦସୁଦେ ବସୁର ଦେବାର ସୁବଧା କୋଇ-
ଥିଲ । ଯେବେ ଏ ବ୍ୟାମାଳ ସତ୍ୟ ହୁଏ
ଦେବେ ସେଷଦାଲକୁ ପଠୁଅପାଏ ଅପା-
ଲରେ ଦସୁ ନ ବସୁର ବରଣାସୁମାତ୍ର ବସୁ-
ବାଲ ପଲ ଅନ୍ୟାସୁ ଦସୁ କରବା ଏବଂ ଅପର
ଦାତମମାନଙ୍କର ଅମଲ ପ୍ରକାଶକୁ ଉତ୍ସାହଦେବା
ଲକ୍ଷ ଅନ୍ୟ ତହିଁ ନୁହେ । ସେ ଅଳ୍ପ ଦରରେ
ଏଲେ ଟିକା ସେତମାନଙ୍କୁ ନବ ତାହାଙ୍କ
ବରଣାସୁ କରବା ଦସୁ ନୁହେ । ବସୁଦେବୀ
ସେ ସୁଲେ ପ୍ରାସୁ ସରଳ କଲୋକସ୍ତ ତେଣୁରେ
ଅମଲ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶକର ଅନ୍ୟାସୁ ଲବର ଦଥା
ଶୁଣାଯାଏ ସେ ସୁଲେ ଉପସମୁ ଦାତମଙ୍କର
ଦୁକ ଶାସକ ଅବସ୍ଥା । ବରା ବସୁରେ
ବଦର ବାଲେ ଦୋଇ ନ ପାଠକା ଅଧିକା
ବାଲେ ଦେଲେ ସିରପ୍ରାକୁ ଉକ୍ତ ଗାଉଥିବାର
ଜାଣି ଦେବେ ସେକ ରେନେଶୁରୀ ତାତ
ଯୋଗେ ସକର ସିରପ୍ରାକୁ ବଦର ପଠାଇବାର
ଶୁଣାଯାଏ । ଏଥିର ବଦଳୁ ଦେଲେ ପ୍ରକାଶ
କାଲଣ ଜଣା ପଠକ । ଅମେମାନେ ଏ ସକଳ
ବସୁଦର ବଦଳୁ ଦର ବୋଧମାନଙ୍କୁ ଦସୁ
ଦେବା ଏବଂ ଉତ୍ସାହ ନିବାସଣର ଅନ୍ୟାସୁ
କହୁଅ ଉପାସୁ ଦରକା ତାରଣ ସଦର ସେତକ
ମେଧ ଅପଣର ଏବଂ ବଦର୍ଥମେଧକୁ ବିଶେଷ
ଅନୁସେଧ କରୁଅଛୁ ।

ପିଣ୍ଡର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ବଦଳାର ନମଃ ସୁଦୋକାସୁ ଲେଖେ
ଅପଣାର ଅବସ୍ଥା ଉକ୍ତ ବରବା ଦାତମ ବଦ-
ସଂତକ୍ତ କୋଇ ଅନୁକୃତ ତଳେ ଅପଣା ତାତର
ଲୋକମାନଙ୍କର ସେହି ସମ୍ଭ ବରଣୁର ବହି-
ରେ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଶାଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ଶ୍ରୀୟତ ପାସୁଦାଲର ଦାତ ସୁଧ ମହାସୟ

ଦୋଷୀ ଚନ୍ଦ୍ରାଣୀର ବସ୍ତ୍ରାଦି ଚଉପୁଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦଥାମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ସାକ୍ଷୀ ବହୁଥିଲେ ତାହା ଅନୁମୋଦିତ ପାଠକମାନଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଅସତ୍ୟ ଦରଦାକୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ ହେବେତଦା ଚଉପୁଲେ । ସେ ଚଉପୁଲେ "ଇଂରାଜରେ ଦୋଷୀ ଦଥାଅଛି" ସେ ଅପଣାକୁ ଅପେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଯଦି ସେମାନଙ୍କର ସହାୟତା ସହୁଅଛି । ସେହି ଦୃଷ୍ଟି ଅପଣା ଜମି ଚାଷକର ଭଗେ ଓ ଚାଷ ପାଖର ହୁଡ଼ ବାଜି ରଖେ ସର୍ବରୁ ପହୁଡ଼ ବାସ୍ୟାସ ବାହାର ନିଜକୁ ବସତ ଚଉପାଲ ପଳି ପ୍ରଦାନ କରେ । ସେ ଚାଷକ ଦାମା ନ କରେ ସର୍ବରୁ ବୁଝି ବାହାର ବହୁ ବାସକ ଅପେ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ବହୁଅଛି ରୁମ୍ପମାନେ ଅପୋଲର ଚେଷ୍ଟା ତର— ଦେଖିବ ସଦଳ ଅପସ୍ତା ରୁମ୍ପମାନଙ୍କର ଅନୁରୁଦ ଦେବ । ରୁମ୍ପମାନେ ଜଳେ ଶିଳିତ ଦେବାକୁ ଅନୁମ ଦର । ରୁମ୍ପମାନଙ୍କର କଲମ ପେଷା ବହୁଲେରେ ବହୁତ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାଶୀ ଦେଖି ରୁମ୍ପମାନେ ଦେବେଦେ ମନେ ଚରକ ନାହିଁ ସେ ଶିକ୍ଷା ଦେବକ ବସନ୍ତୀ ବିଭାପାଇଁ ଅପକା ସଜସେବା ପାଇଁ । ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ— ଶାନ୍ତର ଓ ମାନସି ବସଦାପ, ଓ ପ୍ରକୃତ ଫଳ— ଦେଶର ବୁଝି, ବାସନ୍ତ୍ୟ, ଦୌରଦ୍ୟା, ବଞ୍ଚିତ୍ତ ବଦ୍ୟା, ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପଦେଶ ସମ୍ପଦ, ଦେବୁ- ଚେଷ୍ଟା, ସାମାଜିକ ଶକ୍ତି ବୁଝି ଓ ଧର୍ମ ଦର୍ଶନ । ଏହି ଶିକ୍ଷା ଅନୁମାନଙ୍କ ଦେଶରୁ ପ୍ରକୃତ ମନ- ସ-ହୁ ଅଣିବ । ସେହିଦେ ଦେଖିବ ଜଣେ ବୁଝକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତହୋଇ ଅପଣା ଜମିରେ ନୁହେଁ ଅସତ୍ୟ ଦର ଅନ୍ୟତାରୁ ବସବୁଣ ଅଧିକ ଲାଭ ବହୁଅଛି ସେହିଦେ ବହୁକ ସେ ପ୍ରକୃତ ବୁଝକ । ସେହିଦେ ଦେଖିବ ଜଣେ ଦାସକ ନୌକାରେ ଏକ ନୁହେଁ ବଳ ପୋକଜା ଦର ଧୂର୍ଣ୍ଣଦଳ ଜାହାଜ ପର ପ୍ରକୃତଦେଶରେ ନୌକା ଚଳାଇ- ଅଛି ସେ ଦର ବୁଝିବ ସେ ଶିଳିତ ନାସକ । ସେ ଦର ଦେଖିବ ଜଣେ ହିମାଳୟର ଦାଳ- ଅସୁର ଦେଖି ବାହାର ନମୁରୁମ ଦୋର ନୁହେଁ ଧାରୁ ଉଠାଇ ଅଣିଲେ ସେ ଦର ବୁଝି ବ ସେ ଜଣେ ବନଜ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଉଦାହରଣ ବଦାଲବାଲ ପ୍ରୟୋଗକ ଦାହିଁ ଶିଖର ଏମନ୍ତ ଶକ୍ତି ସେ ସମାଜର ସେ ଯେହି ପ୍ରାଚୀରେ ଥାଏ ସେ ଦୋ- ଶିବ ସ୍ତମ୍ଭରୁରେ ସମାଜ ଦେବକୁ ଧରଣ କରେ । ଏହାସାହଚ ନିଜକୁ ସଦ୍ୟ । ଅନୁ- ମାନେ ଦେଖିବୁଁ ସେ ଅନୁମାନଙ୍କର ସ୍ତବ- ମାନେ ପାଠପଢ଼ି ଚାଷକର ଦରଦାକୁ ପ୍ରଧାତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେ କରନ୍ତି ଏବ ସ୍ତମ୍ଭକୁ ବାହାରି ଲାସଣି ଚାଷକ ଦୋଷବାରେ ଫଳ ହୁଅନ୍ତି ।

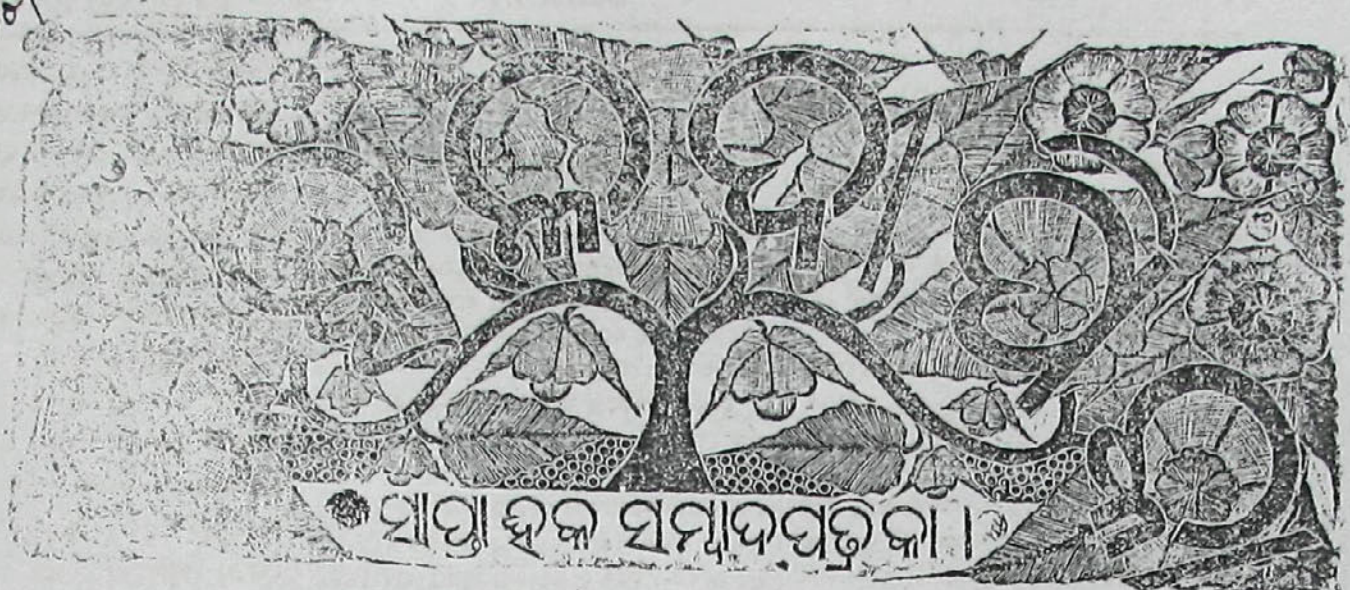
ଦେହ ମନେ ବରନ୍ତି ସେ ଦୋଷୀ ଦୋ- ପାରିଲେ ସଦ୍ୟ ଦାମତା ସିକ ଦେଲ ଏବ ଦୋଷୀ ଦୋଷୀମାନଙ୍କେ ଅପଣାକୁ ଅବହକ ମନେକରି ଅରୁ ଲେବକୁ ପଦ୍ମବିହାର ଦେଶିତ ଥାଉ ବାସ ମାଠାରେ ମଧ୍ୟ ଦୋଷୀଦିଏ ପଲାଇ ବସନ୍ତି । ଶିକ୍ଷା ସମସ୍ତଙ୍କ ନିମିତ୍ତ । ଚାଷକ ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଲେ ଏବେ ଚାଷକ ଦାହିଁ ସେ ଦେପର ସମସ୍ତ ଶିଳିତ ଲୋକ ବାହା ଦସ- ଯର ପାରିବ । ମଧ୍ୟ ଦୋଷୀଦିଏ ସେବେ ଶିକ୍ଷାର ଚରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୁଅନ୍ତା । ବାହା ଦେଲେ ଦୁଇ ଚାଷକ ଦୋଷୀ ଦାହିଁ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଶମକରଣା ସମ୍ପଦପର ନୁହେଁ । ଦୋଷୀ ଦାହିଁ ପାଇଲେ ଅବଶ୍ୟ ଅଧିକ ଧନ ଲାଭହୁଏ ମାତ୍ର ଦେବକ ଅଧର୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ଓକରଣ ଦର ମଧ୍ୟ ଅଧର୍ମକ ହୁଏ ଏବ ଦେହୁ ସେବାଟେ ଯାଉ ଓକର ଦୋଇ ଅଧିକ ଧନ ଅର୍ଜନ ଦରନ୍ତି ଏବ ସେହିଠାରେ ଦାଲର ଦାହିଁ ଦେଖ ହୁଏ । ଦେହ ଲୋକ- ଦେଶୋନ୍ମତ ନିମିତ୍ତ ଦାଧ୍ୟ ଅଛି ଏବ ଧସ- ଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ କରେ ଦେହ ଦେଶୋନ୍ମତ କରଦାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦର । ଏହି ଶିକ୍ଷା ଅବଶ୍ୟ ବର୍ଦ୍ଧିତା । ପାଠପଢ଼ି ଚାଷକ ଶକ୍ତି ଏ ପାଇଲେ ଅପଣା ଓକର ମୁକ୍ତର ଦେଲେ ଅନୁ ଦେଶରେଦେ ଅପଣାକୁ ଜଣେ ବୋଲି ମଣିବସନ୍ତି ମାତ୍ର ଦେ- ଶେଷ ଅନୁମାନଙ୍କ ଶକ୍ତିସତ ମାନବର ଶ୍ରୀସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟଦୁକର ଦାସ ବି, ଅଇ, ଉଦପର, ସୁନା, ରୂପା, ଦେବ, ବର୍ଣ୍ଣ, ଶୋଇ, ସୁଦା ଚମଡ଼ାପ୍ରଭୃତର ଶିକ୍ଷାଦାହିଁରେ ମନୋନଦେସ ଦର ଦେଶୋନ୍ମତର ପଜା ବାହାର କରଦାକୁ କୃତସଂତନ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନଙ୍କର ସ୍ତବକମନେ ଅରୁ ଏସବୁ କରଦା ମାସାଗରେ ଦୋଷୀ ସରୁରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାକୁ ଅନୁକୃ- ପକାଶ କରନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ଅନ୍ୟକୁ ଦୁଃରେ ସହୁତ ଏହା ପ୍ରକାଶ ବହୁଅଛି । କାରଣ ପାଠ- ପଢ଼ି ଅଧର୍ମକ ଦର କେବଳ ଅପଣାର କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷଣରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ରହନ୍ତା ପସ୍ତଳାନର କୁଲ୍ୟ । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାଜରେ ଅନୁମାନେ ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବାକୁ ସର୍ବନ ଦୋଇନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପଣାକୁ ମନୁଷ୍ୟ ବୋଲି ବୋଲିବା ଅବଶ୍ୟ ଅପେ । ଶିଳିତଦେ ଦେକୁ ଅଧି ଇଂଲଣ୍ଡ, ଜର୍ମାନୀ, ଅମେରିକା ଏବ ଯାପାଠ ପ୍ରଭୃତ ଦେଶୋନ୍ମତ ଅଧିକ ଲାଭକର ଧରଣ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ତହିଁରେ ମନୋ ନଦେଶ ଦେଲେ ଅନୁମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଦ୍ୟ ଲାଭ ଦେବାରେ ବଳମ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଅପଣାକୁ ଶାସକର ବାହୁର ଦଥା ମନେ ରଖି ଦେହଲୋକେ ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷାକର ପ୍ରସାସୀ ଦେବେ ।

ଶେଷଲକ୍ଷଣାଦେବ ସୁସମାଜ ।
 ଦେହ ଶିକ୍ଷାକରରେ ପ୍ରକୃତ ଦେବାର ଅନୁମାନ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚତରୁ ସମର୍ଥନ ଦରଦାକୁ ବାସନା ଦର ଅନୁମାନଙ୍କର ମାନବର ଶେଷ- ଲକ୍ଷ ମହୋଦୟ ଅପାମୀ ସୋମାଗ ପ୍ରାଧ୍ୟା- ଲରେ ଏଠାରେ ପଦାର୍ଥର ଚର୍ଚ୍ଚାକୁ ଅନୁ- ମାନେ ମାନବରୁରେ ତାକୁ ଅନ୍ୟତା ବହୁ- ଅଛି । ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ଦେଲେ ତାକୁ ସଙ୍ଗୋତନ ଦାଲକ ପ୍ରକୃତ ଦୋଷ ନବସାଜରେ ବହୁଦିବ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ନାଦାଦର ଦେସାସୀ ବହୁବକରୁ ଜର ପ୍ରକ ଅପାଗରେ ଦର ଦାଦରେ ସପୋଗୀତ ଦାନ ଦରଦାର ବଧ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିବାକୁ ଅନୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁମାନଙ୍କର ଦେବୀପ୍ରମ ଲକ୍ଷମହୋଦୟକୁ ସମ୍ପରକା ଦାଲକ ବାଟ ଦାଟ ସଜାଇ ତାଦର ସୁସମ ବାଟ ଦର- ଦାରେ ଉଚ୍ଚତରୁ ଦୋଇଅଛି । ଚରୋଦର ସୂର୍ଯ୍ୟ- ଦେବ ବୋଲିଦର ଦାଦରଦର ଅପଣା ପ୍ରକୃତ ଦେବର ସାଜସଜାରେ ଅସୁକ୍ଷ୍ମତ ନ ଦୋଇ ଚରଦର ପ୍ରାଦର ଜଣମ ଓ ଉଚ୍ଚତ ଶେଖିରେ ନବପ୍ରାଣ ସଜାଇବ କରଦା ସୁସୁଖର ଦର୍ମଶେ- ଶରେ ସଥାଅଥ ସକ୍ତି ପ୍ରକାଶିତ ଦରଦାନ୍ତି ଏବ ସ୍ତାୟୀ ଶାସକ ପ୍ରକାଶ ଦାସାଜଦାର ବହୁରଦ ବରଦା ଉପରର ଦୁଃଖ ବମୋଚକ ଦରନ୍ତି ଅନୁମାନଙ୍କର ସେହି ନବଦାସକରତା ମହୋଦୟ ସେ ସାଦସାରେ ବ. ମାହୁତ ଚ ଦୋଇ ଅନୁ- ମାନଙ୍କ ହୁଦୟରେ ଚରଦାଗ ସଜାଇଧୁକର ଅନୁମାନକୁ ଦାହିଁସେଶରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା- ଦାଲକ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରଦେ ଏବ ସ୍ତାୟୀ ଶାସକ- ପ୍ରକାଶ ସ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅଲକାକଦାର ଦୁ- ବରଦା ଅନୁମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଦୁଃଖର ଦାଲକ ପ୍ରସାସୀ ଦେବେ ଏଥିରେ ସନେକ ଦାହିଁ । ଉଚ୍ଚତରାସୀ ଅଧି ଦୁଃଖୀ । ଦେରଦ ସାମ ଅଧି ମୁଠାଏ ଶୁକ ପାଇଲେ ସେ ଦାଦୋ ସର୍ବସର ଦରେ ସେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇଓଲି-ଲୁଣ ଶୁକ ପାଇବ ଦେ ଦେ । ଉଚ୍ଚତର ଲେବମାନେ ସତ ଦୁଇ ବର୍ଷର ଯୋର ମରୁତରେ ଦାସା ବାସନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦର ଦକାଲସାର ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଦେହୁସୁଖେ ଚଳକ ବର୍ଷର ପସଲ ଅବଶ୍ୟାନ୍ତ ପରସମରେପ୍ରକୃତ କର ପ୍ରଥମଦା ବହୁଲକରୁ ଓ ଶରେ ଅସଦ ଏ ବର୍ଷା ଅଭବକୁ ପ୍ରାୟ ଦାସଣ ବାଟିକାକୁ ସମର୍ଥ ଦୋଇଥିଲେ ସଦା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଚୀରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ପତ ସ୍ତବାକୁ ମହାଜନମାନେ ଧାର ଧର ଦେବ-

24

6
13-09
4-09

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK SATURDAY THE 6th March 1909.

ପାଲିତ ଚ ୨୪ ନ ସତ ୧୯୦୭ ସାଲ ଶକବାଲ } ଅଗ୍ରାମ ୪୩୧

ସପ୍ତମ ବନ୍ଧବ ଦରଦାବଦାରୁ ହିନ୍ଦୁ ଶ୍ରମାମା ଇମିଟେଡ଼ର ସହକାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରେସ୍‌ରେସ୍‌ରେ

ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଚଳନ୍ତର ଚିତାଦକାର ଦର୍ଶି
 ଦେଉଥିବ କିମ୍ପା ଯାହା ଦୋଷଧର, ଉତ୍ତମ—
 ଉତ୍ତମଦର ସହାୟେ ଯାଉଥିବ ୪-୧ । ଓ ଅନ୍ୟମତ ୪-୧
 ପୂର୍ବର ସ୍ତମ୍ଭ ୩୪୧ ଗାମ ଦେଖିଲେ ଦେଖିବ ଯେଉଁ ଶୁଭ
 ହେଉଥିବେ ତହିଁର ଦର୍ଶି ୪୧ ଗାମ ଗଣା କରୁନ ଶାନ୍ତି
 ବିଷୟ ଓ ନିରାଶ୍ରମ ନଦୀରେ ଦର୍ଶି ଉତ୍ତମ ଶରତ ଦେଖା ଓ
 ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୟ ଦେଖ । ଅଧିକ ତଥ୍ୟ ସହାୟେ ସତର
 ହେଉଥିବ ଦୋଷଧର । ଦେଖିବେ ନୂଆ ଦେଖିବେ
 ଯେଉଁ ଯୋଗ୍ୟ ଦେଖ ।

FOR SALE.

Brougham by Dykes—Fashionable, Patent axle, good condition, well cushioned, removable panel.

Raleigh Cart by Stewart—Low wheeled in good condition, strong, newly painted.

A Burmah Pony—An excellent animal, highest in size of its kind, middle aged sound and fast going.

A white horse—sound, hardy, fast going, middle aged.

Reasonable price may be offered separately or for a turnout.

Apply to K. C. PALIT, Balubazar, Cuttack

କଲ୍ୟାଣ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
 ଯାଉଅଛୁ ଯେ ସତ ୧୯୦୯ ମସିହା ଅଗ୍ରେଇ ମାସ
 ତା ୧ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ସତ ୧୯୧୦ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ
 ମାସ ଅନ୍ତର ପୂର୍ତ୍ତା ବ ୧୯୧୩ ସହାୟେ ଏ
 ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ କଲ୍ୟାଣ ଚଳାଉ ଲାଭହେବୁ ଓ ଅନ୍ୟ-
 କାଣ ଦୋଷଧରମାନଙ୍କ ଲାଭହେବୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୨୩ ରିଖରେ ଏ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଅଧି-
 ଯକ୍ଷେ ଲାଭମ କରାଯିବ । ସେହି ମାନେ ଲାଭ-
 ମରେ ନେବାକୁ ଲାଭା କରୁଥିବେ; ସେମାନେ
 ତୁମ୍ଭ ଚାହିଁଲେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଲାଭମ ଜାଣ
 ଧାରଣକ । ଲଭ ।

G. S. Mahanti
 ଚା ୨୨୩୨୧:୧ Superintendent
 Nayagarh

ବିକ୍ରାପନ ।

ନୂତନପତ୍ରିକା ।

ସମ୍ପାଦକ ୧୯୦୯ ସତ ୧୯୦୭ ଓ ୧୯୦୭ ସାଲ
 ଇଂରାଜୀ ସତ ୧୯୦୯ । ୧୯୧୦ ମସିହାର
 ପୂର୍ବର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ କିମ୍ପା ଦେଖିଅଛୁ ।
 ଏହି ପତ୍ରିକା ଉତ୍ତର ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ
 ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରାଚୀନ, ନୂତନ, ଉତ୍ତମ କାମକରେ
 ମୁଦ୍ରିତ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବସ୍ଥାସ୍ଥଳୁ ଅଛି । ସହାୟେ
 ଏହି ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାର ଅଧିକ ଏବଂ ଅଧିକ
 ରେ ପ୍ରାଦତ । ଏହାର କିମ୍ପାଦାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକ
 ଦୋଷଧର ବାହୁଲ୍ୟ ଅଛି ।

କଳ୍ପପତ୍ରିକା ୪ ୦ ୧
 ପ୍ରେସ୍‌ପତ୍ରିକା ୪ ୦ ୧୭

ପ୍ରେସ୍‌ମାନେ କିମ୍ପା ଦେଖାକୁ ଅଧିକ
 ବ୍ୟାପକ ନେବେ ସେମାନେ ସହାୟେ କିମ୍ପା
 ଶାନ୍ତିକ ।

ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ସମ୍ପା
 ସେକ୍ରେଟାରୀ ।

THE ORIENTAL Government Security LIFE ASSURANCE CO., LD.

OFFERS
 Exceptional Security Lowest, Safe Rates, and Every Facility;

Invested Funds **30 CRORES** and **10 Lakhs**

CALCUTTA BRANCH:
 28, Lalhousie Square,
 POST BOX NO. 21
 W. St. JOHN CHURCH;
 S. C. City.

Cuttack Office Choudhuri Bazar
 Agent
 Probodh Kumar Ghose

WANTED.

A Third Teacher strong in English and Mathematics and an Additional Teacher strong in English and in Bengali Literature for the Cuttack P. M. Academy on monthly salaries of Rs 35 and Rs 30 respectively. Preference will be given to graduates.

Applications should reach the undersigned on or before the 13th inst. at the latest.

N. C. C. Pattanayak. Headmaster and Secretary in charge 3-3-09.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦାସ୍ତ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ- ଶାନ୍ତାପୁତ୍ର ଯେ ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ଅବକାଶ ଦୋକାନ- ମାନ, କଳା ହାତ ପଲମାନ, ଘାଟ, ପେଣ୍ଡ, ମସ୍ୟାଦା, ବଟ, ଚାନ୍ଦନକାଠୁସମାନ ଓ ଚିଂଗ, ତମଡ଼ା ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧୫ ଓ ୧୬- ୧୯୦୯ ମସିହାରେ ଏ ବିଜ୍ଞାପନ କେବଳ କେବଳ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ଯାହାର ସବୋଜ ଛାଡ଼ି ଦେବା ନାମରେ ଜଣମାନଙ୍କର ଦୟାକରି ନିରାଶ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରାଯାଉଅଛି ।

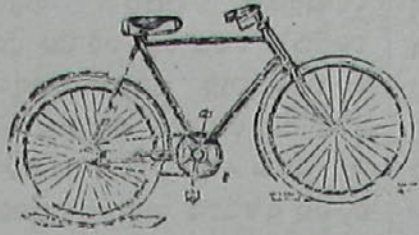
ଅଠକୋଟି ଶୁକ୍ଳ ଅପ୍ରିଲ ୧୯୦୯ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀ ରାଜା ବାହାଦୁର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦାସ୍ତ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅବଗତ କରି ଦିଅ- ଶାନ୍ତାପୁତ୍ର ଯେ ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅବକାଶ ଦୋକାନ, ଘୋ, ମସ୍ତକ ଓ ତମଡ଼ା ଓ ଚିଂଗ ଏବଂ ଚଳେଇପୁରୀ ପ୍ରଦାନମାନଙ୍କର ଲାଭ- ସେବୁସ୍ତ ୧୯୦୯-୧୦ ମସିହା ବର୍ଷ ଜମିଲେ ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୨୭ ଉତ୍ତମରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ରାଜେ ଜଣମାନଙ୍କର ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରତି ହୋଇଅଛି; ଏଣୁ ଯେଉଁମାନେ ଜଣମାନଙ୍କୁ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ଏକ ଦିନ, ବା ୧୧ ଥା ମସିହାରେ ୨୫ ତାରିଖରେ ଉପ- ସ୍ଥିତ ହୋଇ ଜଣମାନଙ୍କୁ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତୁ ।

ଶୁକ୍ଳ ଅପ୍ରିଲ ୧୯୦୯ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀ ରାଜା ବାହାଦୁର } Rajah of Pallahara, ଶ୍ରୀ ରାଜା ବାହାଦୁର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳସ୍ତମ ପାୟାରସ

ସର୍ବପ୍ରକାର ଦାମର ଓ ସର୍ବଶ୍ରୀମର ଚକ୍ଷୁର ଚାନ୍ଦନାଦକର (Bycycles) ଓ ବାନ୍ଦନାଦ କରଣ ସମସ୍ତ ମରଜାମ ବଜେତା । ବାନ୍ଦନାଦକର ରଜା ହସନ୍ତ ମସମତ ଦରଲି ।

ଡନ୍ଲୋପ ଅଉଟର କଭର (Dunlop outer covers) ପ୍ରକାର ୫୮୯

ଠାଲ ଟାୟାର (Red tyres) ପ୍ରକାର ୯୯୦୯ ବା ଡନ୍ଲୋପ ନଳ (Dunlop tubes) ପ୍ରକାର ୯୯୦୯ ଠାଲୁ ୫୫

ଉତ୍କଳସ୍ତମ ପାୟାରସ ।

ମଟର ଚାଳି (Motor cars) ମଟର- ବାଇକ ଓ ତାହାର ସମସ୍ତ ସରଜାମ (Motor bikes and accessories) ବଜେତା ।

ପ୍ରେକ୍ଟିକ, ମୋଟୋର ଅଫର ଓ ବାନ୍ଦନାଦକର ଏକେସ ।

ଉତ୍କଳସ୍ତମ ପାୟାରସ ।

ଘଣ୍ଟି ଓ ଠାଲୁ ବଜେତା ସମସ୍ତ ମରଜାମ ବଜେତା । ପ୍ରେକ୍ଟିକ ଓ ବାନ୍ଦନାଦକର ଲାମ୍ପ ବଜେତା ଦରଲି ।

ଉତ୍କଳସ୍ତମ ପାୟାରସ ।

ପିରାମାଣ୍ଡଲ ପେରାମ୍ବୁଲେଟର (Perambulators) ଗାଡ଼ି ରବରଟାୟାର (carriage rubber-tyres) ବଜେତା । ଚୁକ୍ତି ଓ ଚୁକ୍ତିର ରବର ସୋଲ୍ Rubber sole for boots and shoes ବଜେତା ।

ଉତ୍କଳସ୍ତମ ପାୟାରସ ।

ସର୍ବସାଧାରଣ ଶିକାର କରବାର ମରଜାମ, କ୍ରିକେଟ, ପୁଲେଇ, ଟେନିସ, ଦଳ ବଜେତା ।

ଉତ୍କଳସ୍ତମ ପାୟାରସ ।

କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସାର ଓ ଚଷମା ମଡୋରାଦକାରୀ ତାଲୁର ।

ଚଷମା ବଜେତା ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଲାମ୍ପ ପ୍ରଦାନ ବଜେତା ।

Mission Road Cuttack also manager of the Orissa Art Wares CUTTACK

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

ଗତ ତା ୨୦ ଉତ୍ତମରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଶୁଭକରେ ଯେତେବେଳେ ୩୫୭ ମୁଲ ଦୋରସ୍ତଲ । ପୁକ୍ତ ସପ୍ତାହର ଅଳ୍ପ ୩୧୭୨୫୫ । ମଧ୍ୟସ୍ତେଷ ଓ ବରମାରେ ବୁକ୍ତି ଏବଂ ବମ୍ବେ- ଠରେ ଦ୍ରାସଦ୍ୱାରା ଏ ପଲ ଘଟିଅଛି ।

ଗତ ତା ୨୦ ଉତ୍ତମରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତା- ହରେ ପୁକ୍ତ ୩୮୧୯ ବଜେତା ୮୦୮୦ ମୁଲପ୍ରଦେଶରେ ୨୦୦୭୫ ମଧ୍ୟସ୍ତେଷରେ ୧୫୮୭ ଏବଂ ବମ୍ବେରେ ୩୦୦୦ ବା ୧୧୯୯୯୨ ଜଣ ଦୁର୍ଗତ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ପୁକ୍ତ ସପ୍ତାହର ଅଳ୍ପ ୨୫୭୭୭ ଥିଲା । ପୁକ୍ତ ଓ ବମ୍ବେର ଗୁଣା ଅଳ୍ପ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ବୁକ୍ତି ଦୋରସ୍ତଲ ।

ଗତ ତା ୨୫ ଉତ୍ତମରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତା- ହରେ ଶୁଭକରେ ଦସିଣ, ଉତ୍କଳ ଓ ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବରମାରେ ବୁକ୍ତି ଦେବାଦ୍ୱାରା ଲମ୍ବକମାରେ ସାମୟିକ ଜଳର ପରମାଣ ବଦି ଥିଲା ମୁଲପ୍ରଦେଶ ଓ ପଞ୍ଚାବରେ ପୁକ୍ତର ସୁଦ୍ଧା ଉଣା ଦୋରସ୍ତଲ ଏବଂ ସାମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଓ ବେଙ୍ଗଲରେ ସମସ୍ତକୁ ଲାଭିଥିଲା ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାଳ ଓ ମୁସଲମାନ ଅକାଥ ବାଳକ ବାଳିକା ଅଶ୍ରମ ଅଛି । ମାତ୍ର ଏପରି ହିନ୍ଦୁ ଅଶ୍ରମ ନ ଥିବାର ଦେଖି ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ଉଦ୍‌ବୃକ୍ତି ୩୦ ଦିନର ଘୋଷଣା ଏବଂ ଶ୍ରୀବ ଜର୍ମ ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହାର ପୁଷ୍ଟି ସାଧନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏପରି ଅଶ୍ରମ ସ୍ଥାପନ କାଠିଲାଣି ।

ଶୁଭକର ଉତ୍କଳସ୍ତମ ବା ବାନ୍ଦନାଦକର ବଜେତା ଉତ୍କଳସ୍ତମ ବଜେତାରେ କର୍ତ୍ତୃକର ଦେବା ବଜେତାରେ ଯେଉଁ ସମୋସ୍ତର ମୁସଲମାନ ଉତ୍କଳା ଗଜେତାରେ ବାହାର ଶୁଭକର ଘୋଷଣା ନିୟମ ଏହି କର୍ତ୍ତୃକର ପ୍ରକାଶର ଫଳାନ୍ତରେ କର୍ତ୍ତୃକର ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶୁଭକର ପ୍ରାଣୀ ଲେବେଟ ବଜେତା ଏବଂ ତଦ ୧୦ ରୁ ଉଣା ଦେବେ ତାହା । ଏଥିପ୍ରକେ ଶୁଭକର ୧୦ ରୁ ଅଧକ ଶୁଭକର ଘୋଷଣାକୁ ଗୁଣାତ କ ଦେବାର ନିୟମ ଥିଲା । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ପୁକ୍ତ ସାହା ଉତ୍କଳ ସାମା ଅଳ୍ପ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହା ନିୟମା ଦୋରସ୍ତଲ । ଘୋଷଣା- ଶୁଭକରାସିକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦେବା ବଜେତାରେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଲ ମୁସଲମାନ ଦୋରସ୍ତଲ ଦେବ । ମାତ୍ର ଅଣାଦରୁ ଜଣେ ଶୁଭକର ବୁକ୍ତି ଦେବ ।

ଉତ୍କଳବାସୀ ବ୍ୟବହାରକୁ ଯୋଗ୍ୟା ପ୍ରଭୁର
 ପରାଧୀନତା ଅପଣା ପ୍ରଦେଶିତା (ଏକାଧାର)
 ପ୍ରକାଶ କେତେ ମାସର ଅପଣା ତା' ଉପ
 ଶୋଧକାର ବଦଳରେ ତା' ୧୫ ଲକ୍ଷ ଶୋଧକାର
 ଅର୍ଥକୁ ଏକ ତା' ୧୧ ଲକ୍ଷ ଶୁଦ୍ଧକାର ଶେଷ
 ଦେବ । ଦୋଳପଦ ଦେବୁ ନେ ଉତ୍କଳବାସୀ
 ଜଣାଣାଏ ।

—*—

ଏହି କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟିର କମିଶନର
 ହକାତେ କେନ୍ଦ୍ରୋପ ତା' ୨୭ ରିଖେ ଦେବ
 ବସନ୍ତରେ ଏଠା କମିଶନର ସାଦେକର ଏକା
 ମାସ ତା' ୨୫ ରିଖେ ଲିଖିତ ବିଜ୍ଞାପନ ଗତ ବୃତ୍ତ-
 ବାରର ବଲିଦାନରେ ଛେଦେ ବଦାରିଅଛି ।
 ଛଦ୍ମମାନୁଷାରେ ୩ ପ୍ରକାର ହୁଏତ୍ କରଦାତା-
 ମାତେ ବିଧିପଦ ଦେବା ଯୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
 ନାମ ଲେଖି ପଠାଇବାର ଅଛି ସୁତରାଂ
 ଅତି ଶେଷଦଳ ପୁଣି ପଦଦେବୁ ପଡେଇ ବନ ।
 ତରଦାତାମତେ ସମ୍ଭବ ଦେଉଳୁ । ଏମନ୍ତ ପୁରୁ
 ଚର ବସନ୍ତ ବିଜ୍ଞାପନ ବଦନରେ ପ୍ରକାଶ
 ଦେବା କଡ ଅନାୟ । ଅନ୍ତତଃ ଏକ ପ୍ରକାଶ-
 ଅବେଦନ ସତାପେ ସମସ୍ତ ଦେବା ଉତ୍ତର ।

ବନ୍ଦର ଲେଉଟିଆ ଗର୍ବୁର ଅଦେଶ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ପ୍ରଦେବ ଜିଲ୍ଲା ଦାତର ଅରଦଳ
 ଚପରାଦିଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଏକଜଣ ପରଦାର
 ଅରଦଳ ଦେବ ଓ ଏକଜଣ ଅଧିକା ଦେବନ
 ଗାଦକ । ଯେଉଁଠାରେ ଅରଦଳ ଚପରାଦିକର
 ଦେବେ ୫ ୮ କା । ଯେଠାରେ ପରଦାର ଚପ-
 ରାଦିକ ଦେବେ ୫ ୧ କା ଓ ଯେଉଁଠାରେ
 ଚପରାଦିକର ଦେବେ ୫ ୨ କା ୨ କା । ଯେ-
 ଠାରେ ପରଦାର ୫ ୮ କା ଗାଦକ । ଦାକ୍ଷି-
 ଣିକ ଡେହୁଟି ବିଧିପଦକର ଯେଉଁ ଅର-
 ଦଳିମାତେ ୫ ୮ କାକୁ ଉଠା ଦେବନ ଗାଜୁ
 ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ୫ ୮ କା ଲେଖାଏଁ ପାଉଦେ
 ଏକ ପରଦାର ଦେବେ ୫ ୧ କା ଦେବ ।
 ଅରଦଳ ଡେହୁଟି ବିଧିପଦକର ଅରଦଳି-
 ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ୫ ୫ କା ପାଉ
 ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ୫ ୨ କା ପାଉଦେ । ଏହି
 ଦେବେ ଦୁଇ ଅପଣା ଅପ୍ରେଲମାସ ତା' ୧ ରଖ
 ଠାରୁ ବସନ୍ତ ।

ବନ୍ଦେବର ମାନ୍ୟତା ସର ଦେବର ଦାତା-
 ଦୁର ଏକ ମାସରେ ଏ ନଗରରେ ବସନ୍ତମାନ-
 ପ୍ରକା ଦାକରେ ଦାତାକୁ ଦେଖିବା ତା'ର ମାନ୍ୟ-
 ଦଳ ସମ୍ଭବ ମଧ୍ୟଦେବ ଦାଦକ ଦେଇ ଯେଉଁ
 ସାକ୍ଷୀ ମିଳିତ ହୋଇଥିବ ହେଉ ଅମୋଦ
 ପ୍ରମୋଦ ମଧ୍ୟରେ ବରଦାର ଶେଳ ଇତ୍ୟଦ

ବସନ୍ତ ଏକ ଅପଣାକର ବଡ଼ ପ୍ରଂପଣା
 ହୋଇଥିବାର ତରଦା ସମ୍ଭାଷଣରେ
 ଦେଖିଲୁ ଏ ନଗର ବସନ୍ତକାରର ମୋକରତ
 ହୋସେତ ସେହି ଅପଣାକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର-
 ଥିଲେ ଏକ ବାକାକର ଅପଣାକ ଯେମାନେ
 କୁଣ୍ଡି ଶେଳ ଦେଖାଇଥିଲେ । ଏକ ତପକୁ
 ଚିତ୍ରକର ସୁଅରେ ତାହା ଯେତେ ଉପରେ ଶୁଦ୍ଧ
 ପଥର ଲଖି ଲୁହା ମୁଗୁରରେ ତାହା ଲୁଖିବା
 ଏକ ଦାନ୍ତରେ ତଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଦଳପ ତୋଳବା ଦାନ୍ତ-
 ଦରେ ତମହାର ସାଧନ ଅଟେ ।

ସମ୍ଭାବନାରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ଲୁଚିବନବର୍ଣ୍ଣମେଖ
 ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଜି
 ପୁରରେ ଅରଦ କଲେଜ ପ୍ରାଣନର ପ୍ରସ୍ତାବ ଥିବ
 ଓ ଦେବ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେହାର ନ୍ୟାସନେଇ
 ତଲେଜ ଓ ଲୁଗଲପୁର କଲେଜର ଅରଦ ଦ୍ଵାପ-
 ମାନ ଉଠାଇ ଦେବା ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରଦତ୍ତ ରହିବ ।
 ଅନ୍ତତଃ ସନ ୧୯୧୦-୧୧ର ଚୁକ ମାସ ହୁଏତ୍ ସେ
 ସମସ୍ତ କଲେଜ ଓ ମେଡନପୁର କଲେଜର ଅରଦ
 ଶ୍ରେଣୀମାନ ଉଠାଇ ବସନ୍ତ ନାହିଁ । ଲୁଚି
 ଲଦଣ୍ଡିମେଖର ଏହି ନ୍ୟାୟ ବନ୍ଦର ଉତ୍କଳ
 ବ୍ୟ ବଦ୍ୟାଲୟ ସମିତିର ବରଦପୟା ବନ୍ଦର
 ଅପେକ୍ଷା କେତେ ଉଚ୍ଚ ଗାଦକମ ନେ ବଦେତା
 ଦରଦେ । ଅରଦ ଡିଗ୍ରୀର ଉତ୍କଳ ଉପାୟ
 କରଦେବା ହୁଏତ୍ ଲେଉଟି ସେ ଡିଗ୍ରୀ ଏକ-
 ଦେଲେ ଦସ୍ତ କରଦା କି ସୁକୁ ଯେବେ ଦେବ ?
 ନାହିଁମାନୁଷାକୁ କଣା ମାନୁ ରର ଏହି ନ୍ୟାୟରେ
 ତାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଏଠା କେବତସା ବରେ
 କର ଅରଦ ଶ୍ରେଣୀ ଏବେ ଶୀଘ୍ର ଉଠିଯାଇ ଓ
 ଥାନ୍ତା । ଏଥିରେ ଯେତେବେ ଗାଦକର ଅନୁଷ୍ଠ
 ଦେଲ ତାହା ସହଜରେ ବୁଝାଯାଉଅଛି ।

ଜଗତ୍ପତି ଦସ୍ତର ଲ ଶେ ବଦୁଲେତ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ବାଗରପ ର ମୌଜା ଗୋଟିଏ
 ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଗ୍ରାମ । ସେଠାରେ ଶରାଧତ ଭଦ
 ବରଣକ ସର ଅଛି ଓ ଦେବେଜଣ କରଣ
 ସରଦାର ଶୁଦ୍ଧ କ ରୁଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସେ
 ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ଅଃ ପ୍ରାଃ ବଦ୍ୟାଲୟ ନିଜ
 ବ୍ୟୟରେ ତରାଇଅଛନ୍ତି । ମାକ ସପର ପ୍ରାକ-
 ରେ ଗୋଟିଏ ଟି ୦୫ ପୁଲ ଦେବା ଅଦସାଦ,
 ଗ୍ରାମବିମାତେ ତାହା ଶୁଦାନ୍ତି ମାକ ତହିଁର
 ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଯୋଗାଇବାକୁ ଅଗମ । ସାକାନ୍ତ
 ସତାପେ ବାରମ୍ବାର ଅବେଦନ କର ଦୁରଦାର୍ଯ୍ୟ
 ଓ ଦେବାରେ ବଡ଼ ଦୁର୍ଦ୍ଦିତ ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ନେ
 ମାନେ ମଧ୍ୟ ଏ ଦଥା ଶୁଣି ଦୁର୍ଦ୍ଦିତ ଦେଲୁ ।
 ଯେବେ ଏକା ପ୍ରକୃତ ହୁଏ ତେବେ ଶିକ୍ଷା
 ବୁଝାଣାୟ ପରବର୍ତ୍ତନ କର୍ମରୁଦା ତଥା ଲକ

କୋର୍ଟର ମୁଠି ବନା ଅଛି କି ବୋଲି ପିତ ?
 ଲେଉଟି ଡିଗ୍ରୀ ଦାତରେ ଉତ୍କଳ ଦେବା
 ଦାରଣ ମଦର୍ଣ୍ଣମେଖ ସାକାନ୍ତ ଦାତର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କରଅଛନ୍ତି । ତଲ ବୋର୍ଡର ତହିଁର ଉତ୍ତର
 ସକାୟତା ତରଦା ଉତ୍ତର । ସୁତରାଂ ଅବେଦନ
 ପତ ଲହରୀ ଲକ ନୁହେ । ଦେଷା ତରୁ ତଲ
 ବୋର୍ଡର ଏସ୍ତର ସବନ୍ତ କରଦେ ।

ଏଠା ବିକ୍ରମପର୍ଜନ ଏକ କେନେରର
 ଦାସପାତାଲର ସପ୍ତପ୍ରଥମ ମେତର ଉତ୍କଳ
 ସାଦେବକ୍ ଅନୁବେଷ ମତେ ସକାନ୍ତାଧାରକୁ
 ଜଣାଉଅଛି କି ଏଠା କେନେରର ଦାସପାତ-
 ଲର ବନୋଦପ୍ର ଅତିକାଲ ଏମନ୍ତ ପୁଲର ହୋଇ
 ଅଛି ଯେ ସେମି ମାତକର ବାମ, ଅଦାର ଲୁଗା
 ବିକ୍ରଣ ଏକ ସେବାର ଦୌଶି ମୁଠି କାହିଁ । ବର
 ଜାକର ଶୁଦ୍ଧପାତେ କପୁଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏକ
 ଶୁଣବଦା ଧାଣୀ ବା ସେବତାମାନେ ସେବିଲି
 ସୁସ୍ଥ ଶାରେ ଦକାରଣ ସହବାନ୍ ଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ସେବି
 ବସନ୍ତରେ ଶ୍ରୀ ଜଗ୍ଜର ବଞ୍ଚାଉଣର ଅଛନ୍ତି ଏକ
 ଓତସ୍ତା ଗାଦିତାମାନେ ସେବା ବରୁଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ନେ
 ମାନେ କେତେ ଦାସପାତାଲ ଦେଖି ଉପରଲଖିତ
 ଉଥାମାନ ଠିକ ଥିବାର ଅନନ ସହତ ପ୍ରମାଣ
 କରୁଅଛି । ସପ୍ତପ୍ରଥମ ସାଦେବକର ଏକାନ୍ତ ଲକ୍ଷ
 ସେ ଯେଉଁମାନେ ସେଲରେ କଷ୍ଟ ଗାଉଅଛନ୍ତି
 ସେମାନେ ଦାସପାତାଲକୁ ଅଧିକାରେ କରନ୍ତୁ
 ତରିବେ କାହିଁ ଓ ସେଠାରେ ସେମାନଙ୍କର
 ସଥାସାଥ ସହ ବସନ୍ତ । ବସନ୍ତତଃ ଅନୁକୋଷ
 କୋଷକୁ ଏକ ଚହେ ପଲକ ବା ଶଳ ସେବ-
 ରେ କଷ୍ଟ ପାଇବା ନର ନାଶକର ଚପସ୍ତାଉ
 ଉତ୍କଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି । ତହିଁର ପତ ମଧ୍ୟ
 ତମହାର ଦେଉଅଛି । ଅନାତ ଅକୃଷ୍ଣଲକ୍ଷଣ
 ତଥାରେ କ ପତ ଏହି ଦାସପାତାଲକୁ ଅଧିକା
 ତରୁରେ ପରତ ପତବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ।

ଏ ନଗର ମିଉନିସିପାଲିଟିର କି ୪ ମୁର
 ରୁଅର୍ଜି ଅନୁର୍ଗନ ମେହୁକପିର ମଦଲର ବାଟ
 ମରମତ ବସନ୍ତରେ ସେ ଅଃଲର କରଦାତା-
 ମାନେ ମିଉନିସିପଲ କର୍ମରୁଦକର୍ଣ୍ଣକୁ ସୁତରାଂ
 ଜଣାଇ ବଜ ପଲ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ମଦକର୍ଣ୍ଣ
 ସେମାନଙ୍କର ଅବେଦନ ସମ୍ଭବରେ ଅମ୍ନେମ-
 ନେ ମିଉନିସିପଲ କର୍ମରୁଦକର ମନୋସୋପ
 ଅଦର୍ଶକ କରୁଥିଲୁ । ବଜ ପଲ କ ଦେବାରେ
 ଅଛି ଓ ତରଦାକୁ ଦେବ ବୋଲି ଅମ୍ନମାନକୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତଅଛନ୍ତି । ସେ ତେଇଁ ଗୋଇଦ ତାହାକୁ
 ଉଠାଇବାର ଉପାୟ ବହୁଦେବା ସଦନ
 ନୁହେ ସୁତରାଂ ଅମ୍ନେମାନେ କାମ୍ପରେ ପତ
 ଅଛି । ତଥାତ ଏକତ ବହୁପାକୁ ସେବେ କର

ବାଚାମାନେ ଜଗତସ୍ତେ ଅନବେଷ୍ୟ ବା ଚନ୍ଦ୍ର
 ନମ୍ନରେ ତ ପତ ପ୍ରଭୁତ ବାର୍ମାସମ ବ୍ୟକ୍ତିକ୍
 ତମ୍ନେନ ନିବାଚନ କରବେତେନେ ସେମା-
 ନକ୍ତେ ଏପତ ସ୍ୱତାନ୍ତ ବେଦାଦ ଅବଶ୍ୟତ
 ଦେବ ଚାହିଁ । ଯୋଗ୍ୟ ତମ୍ନେନ କରବାବା
 କର ସେବାରେ ତପୁତ ହୋଇ ସେମା ନକ୍ତେ
 ସନ୍ତୋଷ ଭୁକ୍ତ ହେବ । ଅବୁତନରେ ପୁଣି
 ତମ୍ନେନ ନିର୍ବାଚନ ହେବାକୁ ସୁମାତ୍ରା ଏ
 କରବାବାମାନେ ଏହି ସମୟକୁ ସାବଧାନ
 ହୋଇ ଅପରାଧ ବୁଝାଇ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିକ୍
 ତମ୍ନେନ ମନୋମତ ରହବାବ ବହୁତ ଦେଖା
 କଲେ । ସେତେବେଳେ ନୁହଇ ପଞ୍ଚକୁ
 ବାସନାକୁ ଦେବ ଏବ ସେ କରନ ଦେହ
 ଶୁଣିବେ ଚାହିଁ ।

ଅମେତଦାର ନିର୍ଦ୍ଦୟତାରେ ସେଠା ଗାର୍ଜି
 ଶରର ଗୋଟିଏ ଉତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷେ ମାଜିଲସ୍‌ମାନ
 ସମ୍ମୁଖ ରୁଷବେଲ୍‌ସାହେବ ମନୋଦୟ ବକ୍ତିତା,
 ଦେବା କାଳରେ ପ୍ରତାପ କଲେ ଯେ ସେମ
 ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅବୃର୍ତ୍ତନ ତାମାମାନଙ୍କଠାରୁ ଇଂ-
 ଲିକ୍‌ର ଗୁରୁତରାସନ ଅଧିକାର ଅଧିକାର
 ଶାସନ ବାସିରେ ଦୋଷ ଦେଖାଇବା ସହଜ
 ଅଟେ ମାତ୍ର ତୁମ୍ଭର କର୍ତ୍ତା କାଳ ସେଠାରେ
 ଅଧିକାରୀର ଉପକା ଯେମନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାସନା
 ଦେମନ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱ । ଏବେ ସଞ୍ଚାୟଣ ବାଚାମାନେ
 ସେ ଦେହର ମତା ଅତ୍ୟନ୍ତରେ ନାଲିସାପକ
 ପୂର୍ବତ ଦେହର ଲୋଚନାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଶାସନ
 ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟନ୍ତରୂପ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର
 ସମ୍ଭବନା ଚାହିଁ ଏବ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଅଗ
 ଅପେକ୍ଷା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକାର ସୁଧି ଅଟନ୍ତି । ଗୁରୁ-
 ବହୁତାପରୁ ଇଂରାଜ ଶାସନ ଉଠାଇ ନେଲେ
 ତାହା ଲଗାତର ଓ ପିଟାପିଟିର ସେକ ହୋଇପଡ଼ିବ
 ଏବ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ, ଶମଶାଳ ଓ ଅଭିନମାନ ଭଳିକା
 ଲୋଚନାରେ ନୁହେଁ ଓ କାଳାପ୍ରକାର ଅତ୍ୟ-
 ରୁରର ଗୁଣୀ ଦେବେ । ଗୁରୁତ ପସେ ଇଂରାଜ
 ଶାସନ ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଅଲଗ୍ର ଏବ ସମ୍ମାନ ଓ
 ସର୍ବୋତ୍ତମତ ଅଟେ ଏହା ମନୁଷ୍ୟମାନେ ସ୍ତ୍ରୀତାର
 କରିବେ ।—ଏ ବ୍ୟାପାରରେ ଯେ ଅପରେ
 ସତ୍ୟ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ପ୍ରଭୁତ ପରି-
 ମାଜରେ ମନୁଷ୍ୟତା ହୁଇବିବିଧରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସେମାନେ ଯେ ଅପରାଧ ଅବଗ୍ରା ଜାଣିପାରି
 ମନୁଷ୍ୟ ଦେବାକୁ ଦେଖା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବ
 ଇଂରାଜ ଶାସନର ମଳ କଳା ଅଧିକ ନୁହେ ।

ସନ ୧୯୦୧ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ
 ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗ ସତ୍ୟେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିବା
 ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷକ ପଞ୍ଚାଶରେ ବଡ଼ତ୍ୱ ଦ୍ରୋଣ

ସୁରକୁ କର୍ମଲକ୍ଷିତ ପ୍ରାଥମାନେ ନୁହାଁ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସତ୍ୟା :—

- ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ
 ମଧ୍ୟମ ।
- ଗୁଣୀରଥ ପଣ୍ଡା * ସୋମନାଥ ମିଶ୍ର
 - ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର * ରାମଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ ମହାପାତ୍ର*
 - ଜଗନ୍ନାଥ ରଥ * କରସିଂହ ଚନ୍ଦ *
 ଦବୀସିଂହ ମହାନ୍ତି * ସୈୟୁଦ୍ ଓଷାୟ ଅଇ
 - ଫଳାଟ ମିଶ୍ର * ଗୋବିନ୍ଦ ନିଧୀଠା *
 ଘଡ଼ବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର * ବସୁ ଚରଣ ଦାସ *
- ନିମ୍ନ
- ଦୟାନିଧି ରଥ * ରାମକାନ୍ତ ମିଶ୍ର *
 - ଅତ୍ୟାଚାରଣ ଦାସ *

- ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ
 ମଧ୍ୟମ
- ସଦାନନ୍ଦ ଶତପଥୀ * ସମେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର *
 - ନରକାଥ ରଥ * ବୈଦ୍ୟନାଥ ମିଶ୍ର *
 - ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାନ୍ତି * ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର *
 - ମରତ ରୁପା * ଉଦୟନାଥ ଚନ୍ଦ *
 - ତରୁମଣି ବାରିକ *
- ନିମ୍ନ
- ରୁଷର ମିଶ୍ର * ବସୁନାଥ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

* ହସ୍ତକର୍ମରେ ପାସ କରାଅଛନ୍ତି ।
 † ତୁମ୍ଭରେ ପାସ କରାଅଛନ୍ତି ।

ବଞ୍ଚାୟ ଶ୍ରେଣୀର ମନୋଦୟ ଏ କମଳରେ
 ପଦାର୍ପଣ କରବା ନୁହେଁ ବାଜୁକାକୁ ଯାଉଥିଲେ ।
 ମେଠାରେ ଗତମାସ ତା ୨୦ ରୁଖରେ ପହୁଞ୍ଚିବା
 ପରେ ମିତ୍ତଳସିପାଲିଟି ଓ ଲେକୋର୍ଡ଼ି ସମ୍ମୁଖ
 ଏବ ଅଭିନମନପତ ଦିଅଯାଉଥିଲା । ଲିଟି
 ମନୋଦୟ ଅଭିନମନପତର ଉତ୍ତରରେ କହୁ-
 ଲେ ଯେ ମିତ୍ତଳସିପାଲିଟି ସଞ୍ଜକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଳ
 ନିର୍ଦ୍ଦିଗ ବାସିରେ ଅବଶ୍ୟତ ଥିବା ୫୨୧୦୦୦ଟା
 ମଧ୍ୟରୁ ଅଧେ ଏକାରିହଜାର ଦେବାର
 କହି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅଧରଣ କୋ ମାରିଅ-
 ଛନ୍ତି ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସଞ୍ଜବ । ପୁଣି କିଲ
 ବୋର୍ଡ଼ି ଗତ ଚାରିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା
 ସରକାରରୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ଏବ ତାହା ଯେତେ
 ପଥକର ଅତ୍ୟାୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ତହିଁର ଦ୍ୱିଗୁଣ
 ଅଟେ । ତଥାପି ଅଧିକ ସଞ୍ଜବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର
 ପାଇଁ କାହାନ୍ତି । ଅଭିନମନ ପତରେ ବାଜୁକା
 ବଞ୍ଚାୟରେ ସଦାପେକ୍ଷା ଗଣନଦେଶ ବୋଲି
 ଲେଖାଅଛି ମତ ମାନବୁମକାସିମାନେ ବାଜୁ-
 କାକୁ ସରକାରୀ, କରସିଦା ଏବ ସମ୍ପଦର ବେ-
 ନୁଗ୍ରାମାୟ ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି ।—ଶ୍ରେଣୀର
 ମନୋଦୟ ସ୍ୱତଃ ସଂଗୀତ ଲୋକ ଏବ ଯେ
 ବାସି କରବାରେ ଉତ୍ତରର ତାହାକୁ ସଂଯୋପ

ସୁକ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ କରବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋଲି
 ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ସେ ଯେଉଁଠାରୁ ସାଜୁ-
 ଛନ୍ତି ସେଠାରେ ମିତ୍ତଳସିପାଲିଟି ଏବ ଲେକୋର୍ଡ଼ି
 ଅର୍ଥସାହାଯ୍ୟର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ
 ଏକର୍ଷମେଣ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତରେ ପତକାର ତଥା । ବରଷା
 କରୁଁ ତମର ଓ ଲକ୍ଷ ସମିକ୍ଷାମାନେ ଏପତ
 ଅପରାଧ ଅୟ ଦେଖି ବାର୍ଯ୍ୟ କରବେ ।

ଓଡ଼ିଶା ତକର ସୁପରିଭେଷ୍ଟିଂ ଉଚ୍ଚିନାପୁର
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସ୍ୱୟ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବାନୁର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ବାହାଦୁର
 ଗତମାସ ଶେଷ କଲେ ଯେତସକ କେଉ
 ସରକାରୀ ବାସିକୁ ଅବଶର ପ୍ରଦାନ କଲେ ।
 ତାହାକର ବଦାୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ଏ କମରବାସୀ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯୋମେନ୍ଦ୍ରଦାଥ କମ୍ପ ଚମିଦାର ଓ
 ବାହାକର ସହଧର୍ମିଣୀ ତାହାକୁ ଚୋଷିବା
 କାଳେ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଏଠାର ଗାଉନ
 କୁବରେ ଗୋଟିଏ ଅପସଦ୍ଧୁ ଟିଲକ ସଫିଳ
 କର ନମରବାସୀ ଅନେକ ଇତ୍ତବେଶାୟ
 ଓ ଦେଶୀୟ ଲତ୍ତଲେକ ଓ ଲଦୁମସ୍ତକାକୁ
 ଅମସ୍ତର କରୁଥିଲେ । ଏହି ଟିଲକ ବ୍ୟାପାର
 ମନୋଦୟ ଓ ପ୍ରୀତିକରରୂପେ ସମାଧା ହୋଇ
 ଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏବ ଶ୍ରୀମତ ବସୁକୁ
 ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ । ସ୍ୱୟ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବାନୁର୍ଦ୍ଦ୍ୟ
 ବାହାଦୁର ନିଜ ପ୍ରବଳ ଓ ତମହାର
 ଗୁଣାବଳି କଲରେ ବାରିତ ମାସୁରି ବିଶ୍ୱମଭା
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ପଦ ଅଧିକାର ଏବ ସୁଖାଣ ସହତ
 ସେହି ଗୁରୁତର ବାସିନ ନିଜାବ କରିବାହାସ
 ଦେଶୀୟ ଲେକରର ଯେପରି ଗୌରବ ବଜାର
 ଅଛନ୍ତି ତହିଁ ପାଇଁ ସେ ଅନୁମାନକର ବଶେଷ
 ଆଦରର ପାସ ଓ ସରକାରୀ ନିୟମାନୁସାରେ
 ବାସି ତାମ ଅନିବାସି ଦେଲେହେଁ ତାହାକ
 ପରି ସୁଯୋଗ୍ୟ ବର୍ମରୁଣ ଦରଦରା ଓଡ଼ିଶାର
 ଦୁଃରେ ବସୟ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ତାହା-
 କର ଗୁଣ ସମ୍ପଦରେ ଶ୍ରୀଏ ଇଂରାଜପତ୍ର
 ସ୍ତ୍ରୀକାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲ । ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ
 ବାନୁର୍ଦ୍ଦ୍ୟା ମହତ୍ତ୍ୱପୂ ସରକାର ଶ୍ରେଣୀକୁ ଅବସର
 ପାଇଁ ଉର୍ଦ୍ଧବାଳ ସମ୍ପ୍ର ଶରୀରରେ ଯେନସକ
 ଶ୍ରେଣ କରିବେ ଏବ ଦେହର ହୃତ ତାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଦୁଃ ଦେବେ । ତାହାକପରି ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଦେହର ଅନେକ ଅପା ବରଷାର ସ୍ତ୍ରୀ ।

ଗତ ଜାନୁଆରୀ ମାସ ତା ୨୧ ରୁଖ ଦିନ
 ଅନୁମାନକର ମାତ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀର ମନୋଦୟ-
 କୁ ସ୍ୱୟ ପିବପ୍ରସାଦ ଛୁଇଁ ଛୁଇଁକାଲ ବାହାଦୁର-
 ପ୍ରମୁଖ ମାରଣାତ୍ମାମାନେ କରବତାଠାରେ ଅଭି-
 ନମନପତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅଭିନମନପତରେ
 ସଦାବଦ୍ଧ ପ୍ରତି ସରକାରୀ ପ୍ରଦାନ ଏବ ଶ୍ରେଣୀର

ମହୋଦୟ ବାର୍ତ୍ତାକାର ପ୍ରକୃତ ହରଣୁବା ଦେବୁ
 ଅନନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ସଙ୍ଗେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମହୋଦୟଙ୍କ
 ଶାସନ ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ପର୍କରୂପେ
 ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାର ଲେଖାଖୁଲ ।
 ଲକ୍ଷ ମହୋଦୟ ମାର୍ତ୍ତ୍ୟାତମାନଙ୍କର ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟ-
 ରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶପ୍ରକାଶ ତାଙ୍କୁ
 ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଦକ୍ଷିଣେ ସେ ମାର୍ତ୍ତ୍ୟାତମାନେ
 ଦାର୍ଯ୍ୟରୂପେ ଓ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରସନ୍ନ ଲୋକ ଅଟନ୍ତି ।
 ସେମାନେ କଲକତାଠାରେ ପିଞ୍ଜରୁପେ ଓ
 ବାସବାତାଳ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରାୟ ଏକ ପ୍ରଗତିହୀନ
 ଚଳେଇ ଓ ବାସବାତାଳ ସଦାସେ ଉପସ୍ଥିତ ହାତ
 ଉପାଦ ଦେଇ ଅପଣାର ଦାନଶାଳିକାର ପର-
 ତୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ମାର୍ତ୍ତ୍ୟାତମାନଙ୍କର
 ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଭୁ ଅଦାଦର ଥିବା ଭଲ ନହେ । ଅନ-
 ନର ବସନ୍ତ ସେ ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବସାୟ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନ ବଳାଇଅଛନ୍ତି । ବ୍ୟବସାୟର
 ସମ୍ବନ୍ଧେ ମାର୍ତ୍ତ୍ୟାତ ମନୁଷ୍ୟର ଜଣେ ଲୋକ
 ରହିବା ସମ୍ଭବ ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ତହି-
 ପ୍ରକା ମାନବର ମହୋଦୟ ଦୁଃଖ ରଖିବେ ଏବଂ
 ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟର ପରମ୍ପରା ସଦାଜା ଜଣେ
 ଲୋକ ଉକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧେ ରହିବାର ବାସ୍ତବ୍ୟ ।
 ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ଦୁଇଦିନ ହେଲେ ତାଙ୍କର
 ପ୍ରାୟ ଲୋକ ଗନ୍ଧର୍ବମେଘଙ୍କ ସମୀପରୁ ପଠାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ସର୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧେ ମାର୍ତ୍ତ୍ୟାତମାନଙ୍କର
 ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବସାୟର ସମ୍ବନ୍ଧେ ପ୍ରାୟ ନ ପାରିଲେ
 ସୁଦ୍ଧା ଯେତେଥର ସୁବିଧା ହେବ ତେତେଥର
 ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରକୃତ ନିଅଯିବ । ଅତୀତର
 ମାର୍ତ୍ତ୍ୟାତମାନେ ତାଙ୍କ ବସୁଥିବା ବଜ୍ରକାଳର
 ଅଂଶ ପରସର ଇତ୍ୟାଦି ହରଣା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯନ୍ତ୍ର
 ହରଣାର ହେ ମାର୍ତ୍ତ୍ୟାତମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ
 ଦେଲେ ପ୍ରଭୁ ସଙ୍ଗେ ହେଲେ । ଏହି ଅନୁକାଳ
 ମଧ୍ୟରେ ଲୋକଙ୍କ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର
 ଲୋକେ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ଦେଖି ସାଦରେ ଅଦା-
 ଯନା କରୁଥିବାରୁ ସେ ତେମନ୍ତ ଲୋକରଞ୍ଜନ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ପଠକେ ବୁଝି ପାରିବେ ।

ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶାନ୍ତର୍ଗତ ଏକାକାର ଖଲର
 ମିଶ୍ରାଙ୍କୁ ବୋଧକରୁ ପଠକମାନେ ପାଠୋପ
 ନାହାନ୍ତି । ସେ କେତେକଜଣ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଭୃତ
 ଉତ୍ତ ଲୋକ ନାମରେ ସରକାରୀକରଣ ଅପ-
 ରାଧ ସୁକଳା କର ରହି ପୋଷକପାରେ ଲାଲ
 ପକାଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ସୁଲଗ ସେମେ ମାଜି
 ଷ୍ଟେଟଙ୍କର ଏମନ୍ତ ବ୍ୟାସ ଜଗାଲଲ ସେ
 ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଗନ୍ଧର୍ବମେଘକୁ ଇଘୋଟ
 କର ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ ଓ ନିଜାସତ ତରକା
 ସଦାସେ ଶାସ ରେଇବାଠ ସୁଦ୍ଧା ଉପସ୍ଥିତ

ରଖିଥିଲେ । ଦୈନିକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରଦେବତା ବତସନ
 ଶେଷକର ସର ଦୁବଦେଇ ସକେତ ହେବାକୁ
 ସେ ନିଜ ସନ ଅଦେଶ ନ ଦେଇ ପୁଲଗ
 ଉପସ୍ଥିତକର ନେଇଲେ କିପେଶ ବଦଳି
 ହାଲଗ ପଠାଇଲେ । ତହିଁ ଖଲରର ପଠକା
 ବାକାର ପଲଲ ଏବଂ ତାହା ତାମରେ ଉତ୍ତରଂ
 ହେଲ । ପ୍ରାୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୁଚିରହି ଏବେ
 ଧରାପତ୍ର ହରଣା ସ୍ଵରୂପ ଦୁଃଖକୁ ମନୁଷ୍ୟ
 ଲିଲର ବରୁବା ଜନଙ୍କ ବନ୍ଧୁରେ ଧରଣା
 ସ୍ଵପ୍ନ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦେବା ଠକ ଦେବା ଏବଂ
 ଦେବେ ଲୋକଙ୍କ ରାଜକତୋଦ ଅଧାରରେ
 ପଦାଦବା ବାଉଣ ନାଲ ଦଲଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହରଣା
 ଅଧାରରେ ଦୋଷୀ ସାକ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ବ୍ୟର୍ଥ
 ଦ୍ଵାନ୍ତରକାସ ଦଗ୍ଧ ପାଉଅଛି । ଏଥିରୁ ଦେଖା-
 ଯାଏ ସେ ଖଲର ପୁଲଗର ଜଣେ ସ୍ଵପ୍ନ ତର
 ବା ବୋଏନା ଥିଲ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସରକାରକୁ
 ଦେବତ ବା ପୁରସ୍କାର ପାଉଥିଲ । ଅନୁଷ୍ଠାନ
 ଦେଲେ ପୁଲଗର ଦେବେ ବୋଏନା ବାସ୍ତା
 ଦାବରେ ନିୟାନ୍ତ୍ରଣା ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ସେ-
 ବର୍ତ୍ତେ ସରକାରର ନେତେ ଟଙ୍କା ଅପବ୍ୟୟ
 ଦେଉଅଛି ନିଶା ସକ୍ରାନ୍ତି । ପଠକ ଲୋକଙ୍କ
 ସର ଦୁବଦେଇ ପ୍ରଭୁ ବତସନତା ସହିତ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 କରବାର ଅପା କରୁ ।

ବାସୁସ୍ତ ସମ୍ବ ।

ଶା ଯନ୍ତ୍ର ବାଦୁ ବୌଦ୍ଧ୍ୟବଦର ସ୍ଵପ୍ନ ପ୍ରଭୃତ
 ତେଦେକ ନର ବାସୁସ୍ତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରକୃତ ହର-
 ଥିବାରୁ ଏଠା ବାସୁସ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି
 ଦଳାଦଳ ଉତ୍ତରୀ ହୋଇଥିଲ ବାଦା ବଦୁରତ
 ଦରବା ଉଦେଶ୍ୟରେ ଏଠା ଶାନ୍ତ ଲରକେ-
 ଯତ୍ନରେ ଏ ସ୍ଥାନର ଦକ୍ଷିଣ ଗର୍ଭୀ ବାସୁସ୍ତ
 ମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ହୋଇଥିଲ ।
 ସମ୍ବନ୍ଧେ ଗନ୍ଧାର ବାସୁସ୍ତ ମହାଶୟନ ଉପ-
 ସ୍ଥୁତ ହୋଇଥିଲେ । ସମ୍ପର୍କର କ୍ରମେ ମାନବ୍ୟ
 ଶାୟନ ବଦୁ ଉପେସତନ ବସୁ ମହୋଦୟ
 ସମ୍ବନ୍ଧ ପଦରେ ବରତ ହେଲେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ଉଦେଶ୍ୟ ବୁଝାଇ ଦେଇ ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁ-
 କରଣା ହାଲଗ ବାଦୁ ବୌଦ୍ଧ୍ୟବଦର ସମ୍ବନ୍ଧ
 ଅହାର କଲେ ସେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବ ପଠକର
 ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ ବାସୁସ୍ତ ଜାତ ସମ୍ପର୍କ ଥିବା
 ବସୁସ୍ତ ପ୍ରଭୃତର ହୋଇ ଏଠା ବାସୁସ୍ତମାନଙ୍କ
 ସମ୍ବନ୍ଧେ ଇତି ହୁଏ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରକୃତ ହର-
 ବାର ପ୍ରଭୁ ହୋଇଥିବା ଓ ସେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବାଦ
 ଦୁର ବ୍ୟାସ କରି ଅପଣା ତାଉର ଉଦ୍ଦତ
 ତାମନାରେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରକୃତ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଲକ୍ଷର ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ଗୌରବ ବଦାଇ ସୁଜାତକି
 ଅବଜ୍ଞ କରିବା ଦାମନାରେ ସେ ବାଦା ତର

ନାହାନ୍ତି । ସେ ସେ ସୁଜାତର ଉଦ୍ଦତ ଦାମନା
 କରନ୍ତି ଏହା ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରା
 ଉପସ୍ଥିତ ସମ୍ପର୍କ ମହୋଦୟମାନେ ବୁଝିଥିବେ
 ଏବଂ ତାହା ହରଣାପାଇଁ ସେ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ବ୍ୟୟ
 ଲୁଚ ବଦନ କରବାକୁ ମଧ୍ୟ ଲୁଚିତ ନୁହନ୍ତି ।
 ତାଙ୍କର ଦାର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରା ସେ ଏପରି ଗୋଟିଏ ପଲ
 ଦେବ ସେ ଧନୁମାନ ହର ନଥିଲେ ଏବଂ ତାହା
 ଦାସୁସ୍ତ ଜାତ ମଧ୍ୟରେ ମନୋମାତନ୍ୟ ଜାତ
 ହୋଇ କ୍ରମେ ତାହା ମନାକୁଲରେ ପରଗତ
 ହେବର ଦେଖି ସେ ନିଜାନ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସେ
 ସରଳାନ୍ତରକରରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ତରଥିଲେ ସୁକ୍ଷ୍ମ
 ଯତ ସମାଜର ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ବାଦୁ ତାଙ୍କର ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ଦ୍ଵାରା ଅବଜ୍ଞତ ହୋଇଥିବାର ମତେ କରନ୍ତି
 ବାଦା ହେଲେ ସେ ବୁଝିପାଇଁ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ
 କରି ସମ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା କହୁ ସେ
 ଏହି ମନରେ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଅନୁତ କଲେ ସେ ସର
 ଏରୁପ ମନାକୁଲ ନିଜର ଦୁଃଖିତ । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
 ସଦ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ପରେ ବାଦୁ
 ଜାତକାଥାଏବମ୍ ୨ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ସେ ସେହି
 ବାରଣକୁ ବାସୁସ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଦାସତ ଓ
 ଅଦାକ ପ୍ରକାରେ ବାଦୁ ବାଧା ନ ଦେବା
 ଉଚିତ । ଏହା ଅଧିକାଂଶ ମତରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ହେଲ । ପରେ ସମ୍ବନ୍ଧକର ଧନ୍ୟବାଦ ଦଅପତ
 ସର ବଦ ହେଲା ଉକ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଅବତତ
 ବଙ୍ଗଳାରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।
 ବାସୁସ୍ତମାନେ ଉଦାର ଲୁଚରେ ଏକନ ସରରେ
 ମିଳି ମିଶ୍ରିତା ଅଜାତ ସମର ବସୁ ।

ସଂସରେ ବଙ୍ଗେସର ।

ମାନବର ବଙ୍ଗେସର ସତ ଏକାକାର
 କେବଳ ମହୋଦୟ ଏକନରୁ ବାସୁ ଦୋ-
 ଯାଇ ସଂସରେ ଯଥା ସମ୍ପର୍କେ ପୂର୍ବ ନଦେଶ
 ମତେ ପ୍ରକୃତ ହେଲେ । ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟର୍ଥନା ହରଣା
 ହାରଣ ଷ୍ଟେଟକଠାରୁ ଶ୍ରମକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟର
 ଉଦୟ ପାଣ୍ଡି ପଦାଦାଦରେ ସୁବିତ ହୋଇ
 ଥିଲ । ମନର ସମ୍ପର୍କରେ ସନର ମଗ୍ଧ ନିର୍ଦ୍ଦ
 ହୋଇଥିଲ । ସେହି ମଗ୍ଧରେ ବଙ୍ଗେସର
 ମହୋଦୟ ବସନ୍ତମାନ ହେଲ ଉତ୍ତରୁ ସେଠା
 ମିତ୍ତନସିପାଲଟି ଓ ଉଲ ବୋର୍ଡ ପକ୍ଷରୁ ଏତ
 ଅଭିନଦନ ପକ ଏବଂ ଅଧିକ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ-
 ସମ୍ପର୍କର ଦମିଟିରୁ ପ୍ରକୃତ ହେଲ । ମିତ୍ତନସି
 ପାଲଟି ସେମନ୍ତ ବାଟବାଟ ସଦାସେ ଲଲ ବୋର୍ଡ
 ତେମନ୍ତ ଉତ୍ତରା ନିର୍ଦ୍ଦ ସର୍ଥ ସାକାସ୍ୟ ମାଜି-
 ଥିଲେ । ସମ୍ପର୍କର ଦମିଟିରୁ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କୁ ଗୁ-
 ଶ୍ଵରେ ନିୟନ୍ତ୍ର କରଣା ଏବଂ ତୁଳସୀ ଶ୍ରେଣୀର
 ଉତ୍କଳଙ୍କୁ ମୁକ୍ତପଥ ପଦରେ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଦୃଷ୍ଟି-
 ଶକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ବାଣ ସିଲଭଅନ ପଦରେ ନିୟନ୍ତ୍ର

ଓରସାର ରେଣା ଯାଇ ମାଙ୍କଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମାରବା କଥା ସଙ୍ଗେ ସରକାରୀ ସ୍ତରର ଧର୍ମ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ତଳେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ବାବଦକୁ ଚଳେବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ବଙ୍ଗୋପସାଗର ମହୋଦଳ ସୂଚକ ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ତହିଁରେ ଅଧିକାର ନିମିତ୍ତ ଅନଳ ଓ ଉତ୍କଳ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ସୁଚରଣ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମବାଦ ଦେଇ ବୁଝାଇ ଦେଇ ସେ ଶୁଣ ବସାବର ଓ ପ୍ରାଦେଶିକ ଚଳଣିକୁ ସେଠା ନୀଳ ଓ ଉତ୍କଳ ନିର୍ମାଣର ବ୍ୟୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ତାର ଉତ୍ସାହ ଶୁଣାଇ ଯୋଗାଇଦେ । ଦେଶ ବର୍ଷ ଦେଲ ଏଥିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେଉଁଥିଲା ଏବଂ ଦେଶକୁର ଦାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ତାହା କ ଲାଭିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭବ ଓ ଲାଭପ୍ରାପ୍ତ ପରିଷଦ କରବାର ସାହାଯ୍ୟ କରାଯିବ ସେ କିଛି କିଛି ନ ପାଇଲେ ଶାହାଯ୍ୟ ସମ୍ଭବରେ ଅନେକଦଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକରେ ସେ ନୀତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରବେ । ଓଡ଼ିଶାକୁ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭାଗ କରବାର ଦାବୀ ସରକାର ସତତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ ସଂଖ୍ୟାତ ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ ଉତ୍କଳରେ ନ ମାନବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଳ୍ପ ନାମସ୍ତୁ ଲୋକେ ଅନୁପ୍ରାଣ ଏଠାକୁ ଅସମ୍ଭବ । ମୁକ୍ତପଥ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବେ ନାହିଁ ବ ତାହା ସୁକ୍ତି ସୁକ୍ତି ନୁହେଁ । ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ବାବଦକୁ ସୁଲଭ ଧର୍ମ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ନିମ୍ନରେ ଭବିଷ୍ୟତ ହିସାବ ନିୟମ ତୁଳନା ନୁହଇ ଏବଂ ସୁଲଭ ନିର୍ମାଣକରବାର ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବାର ସମ୍ଭବ ଅଛି । ତଥାପି ସେ ଏ ସମ୍ଭବରେ ମୁକ୍ତ ମାନଙ୍କ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ଲାଭ ସହଜ ପ୍ରାପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ଏବଂ ସେ ସର୍ବଥନ କରେ ସୁଦ୍ଧା ଲାଭ ହେବ । ମାଙ୍କଡ଼ ମାରବା ସଙ୍ଗେ ଧର୍ମ ସମ୍ପର୍କ ଥିବାରୁ ସେ କିଛି କର ପାଇବେ ନାହିଁ ଏବଂ କିପ୍ରକାର ଯାକିକ ଦେବୁ ସେମାନେ ଯେତେ ଲାଭ ପାଇଥିଲେ ତହିଁ ଭରଣାରେ ମାଙ୍କଡ଼ ଦ୍ୱାରା ସତ ସହିବାକୁ ହେବ । ମାଙ୍କଡ଼ଙ୍କର ଇଂରାଜୀ ଉତ୍କଳ ପାଠକମାନଙ୍କ ଅବଗତ କିମିତ୍ତ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।

His Honor's replied as follows :

GENTLEMEN,—I thank you for your address, and for the welcome which you have accorded me on the occasion of my first official visit to your town. I welcome your assurance that, though unrest may have prevailed in some other parts of the Province, the people of Orissa have always remained loyal. From what I know of your people, I believe that assurance is true.

The special character of Puri as the resort of pilgrims from all parts of India has always been held to establish its claim to receive special treatment at the hands of Government, and I shall continue to recognize that claim as my predecessors have done. We have already undertaken to give you liberal assistance both from the Lodging-house Fund and from Provincial revenues towards your drainage and your projects for water-supply. It is now about 18 months since orders were passed and funds provided for the former, and I shall take an opportunity while here of ascertaining how far the work has progressed. I am glad that you are making efforts to raise subscriptions for the latter by an appeal to the Hindu public, and I trust that your anticipation of a poor response will not be realized. Until these projects have made some progress, I hardly think it will be necessary to consider the question of further assistance towards the cost of widening the streets of your town.

As regards your expenditure on medical charity, I am inclined to think that you have some claims in view of reduction of your income from ferries, and when your application for a renewal of the present special grant is received, I shall consider whether it may not be possible to accept to it.

The Uriya Union Committee have put forward a series of observations which resolve themselves into a request for the more extended employment of your fellow country men in your own province. This subject was fully considered at a conference last October, and I can assure you that the Government is thoroughly alive to the importance of the question and is prepared to do everything that can legitimately be done in the way of giving preference to Uriyas in appointments to the public service in Orissa. The difficulty of course is to obtain an inadequate supply of fully qualified candidates, and until the standard of education among you has been considerably advanced, you must, I fear, expect to see a certain number of men of other races obtain posts to which you might aspire. I am not prepared to move the High Court to relax the age limit for Uriya candidates for Munsiffships, and I do not consider that you can reasonably claim a concession of that nature.

As regards the educational rule which prevents boys of 14 from entering a Government High School in any class below the fourth, I am informed that it is not absolute, and that the Inspector already possesses the power to relax it in individual cases. I shall, however, consult the Director of Public Instruction on the subject of allowing a general relaxation of the rule in your favour, in the same way as is already done in the case of Muhammadans, and if he supports

your request, I shall be prepared to consider it favourably.

I think you can scarcely expect me to pay serious attention to your complaint about the monkeys of Puri. You are aware that the destruction of these animals is opposed to Hindu sentiment. You do not ask for this, nor could I countenance it. I fear that you will have to put up with the nuisance, such as it is, and reconcile yourselves to it as a part of the price you pay for advantages you derive from the influx of pilgrims to your town.

ସରକାର ଦାର୍ଯ୍ୟ ସେବେ ବଙ୍ଗୋପସାଗର ଦ୍ୱାରା ସର୍ବଦେଶ ଦ୍ୱାରା କରବେଳ ଦେଲେ । ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ପୁରୀ ଗଲା ଓ ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରାୟତଃ ଦାନ ଏବଂ ଅପ୍ରାପ୍ତରେ ଲାଭପ୍ରାପ୍ତୀ ପରିଷଦ ଶୁଣି କରଥିଲେ । ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ପ୍ରାୟତଃ ପୁରୀ ଦେଖି କରୁଥିଲେ । ଦାସପ୍ରାପ୍ତରେ ଅନେକ ପରିଷଦଙ୍କ ଦେଲେ । ପ୍ରାଚୀନ ଓ ନିର୍ମାଣର ଅବକାରମ୍ଭ ଓ ଅସାମାନ୍ୟର ଥିବାରୁ ସେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟତଃ ଉତ୍କଳ କରୁଥିବ । ଏବଂ ବାସ୍ତୁ ଚଳାଚଳର ଅନେକ ପରିଷଦଙ୍କ ଦେଲେ । ନୂତନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କରୁଥିବ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭପ୍ରାପ୍ତ ସମସ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଲେ ପ୍ରାୟତଃ ମାନଙ୍କ । ପରେ ବସେଇ ଉତ୍କଳ ଦେବ । ଦୁର୍ଗ ସୁଦ୍ଧା ନିର୍ମାଣ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭପ୍ରାପ୍ତ । ମାଙ୍କଡ଼ଙ୍କର ମହୋଦଳ ସୁଲଭ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରେ । ଅନୁର ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ପ୍ରାୟତଃ ପରିଷଦ ଶୁଣି ସର୍ବଦେଶ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କର ଉତ୍କଳରେ ସମ୍ଭବତଃରେ ଅବସରାଜୀ ଦେଖି ଥିଲେ ।

ତା ୨୨ ରବି ଶୁକ୍ରବାର ପୂର୍ବାହ୍ନ ୯ ୨୩ ଖ୍ୟ ସମୟେ ମାଙ୍କଡ଼ଙ୍କର ବାହାଦୁର ଏମାଲମଠ ଉପାଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଉଠି ମନର ବେଶିଥିଲେ ମଠର ମହନ୍ତ ପ୍ରାୟତଃରେ ଉତ୍କଳରୁ ବୁଝିବ ମଣ୍ଡଳ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପ୍ରକେପ ଦ୍ୱାରରେ ଚୋରଣା ଓ ଉତ୍କଳରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରୁଥିଲ ଏବଂ ସଦରେ ଅଧିକାରୀ କର ସାହେବ ମହୋଦଳରେ କର୍ତ୍ତୃମାତା ପିତାଙ୍କ ଦେଲେ । ପରେ ଦେବଗଙ୍ଗା ଓ ଶୁଣି ଶୁଣିର ପରିଷଦଙ୍କୁ ଦୋଠୀକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପ୍ରାୟ ୧୧ ସମୟେ " ସମ୍ଭ, ସମ୍ଭ, ଗାଉଡ଼ " ଜାହାଜରେ ଦୋଶାକି ମନକ ଚାଲି ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାୟ ସୁଦ୍ଧାରେ ପ୍ରକେପ ତଳେ ଏବଂ ମହନ୍ତ ପ୍ରାୟତଃ ଦେଲେ ଉତ୍କଳରେ ମାନଙ୍କ ସହର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଓ ନିଷ୍ଠାକାରୀ ପରେ ଶୁଣି ୧୩ ଖ୍ୟ ଠାରେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମରେ ଯୋଗେ କରୁଥିବା ଅଧିକାରୀ ଶାଣୀ ଦେଲେ ।

ମାଲ୍ୟବର ମହୋଦୟଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୀମତର ପ୍ରା-
 ଦ୍ୟୁତ୍ୟ ପୁତ୍ର ଭକ୍ତରାଜାର ଭବନ ବ୍ୟାଜ
 ତଳେ ଏମାନମତର ମହତ୍ତ୍ୱ ୫୫୦୦୦ଟା, ବସିଣ
 ପାର୍ଶ୍ୱ ଓ ଘରକ ଦ୍ୱାର ମତର ମହତ୍ତ୍ୱମାନେ
 ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଦୁଇହଜାର ଏକ ଓଡ଼ିଆ ମତର ମହତ୍ତ୍ୱ
 ଏକହଜାର ମୋଟ ପଞ୍ଚ ହଜାର ଟଙ୍କା ବାକ କର-
 ଅଛନ୍ତି ଉତ୍କଳପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ମତର ମହତ୍ତ୍ୱ ଏକହଜାର
 ୫୧୨୫୦ ଟଙ୍କା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ କହିଲେ ସୁଦୂର
 ପ୍ରଦେଶିକା ପଦ୍ମସୋଦ୍ଧୀଣୀ ପୁସ୍ତକ ଜଣେ କ୍ରାନ୍ତୀ
 ବାଳକ "ବେଦର ବୃକ୍ଷ" ମାଧ୍ୟମ ୫୫ କ
 ଲେଖାଏଁ ପାଇ ଦୁଇବର୍ଷ ଏପ୍ରି, ଏ ପତ୍ରିକା
 ଏହି ଦାତ ସତ୍ୟରେ ଦେଖିବୁର ମହୋଦୟ
 ଦାରାମାତଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ପୁସ୍ତକ ଲେଖକ ଉତ୍କଳ ମହାଶୟୀ କି କୁ
 ଅଟଇ ଦକ୍ଷିଣ ମୈତ୍ରୀଜ ବାଣୀରେ ଲେଖାଯେ ତ
 ବାଦାଦୁର ବେଶ ପ୍ରାଣ ଲାଭ କରିଥିଲେ ।

ବେଦପଠକା କୃଷିକର ପ୍ରଦର୍ଶନ ।
 (ସମ୍ବାଦଦାନର ପତ୍ର) ।

ବେଦପଠକା ଦାୟିତ୍ୱର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶିଳ୍ପୀର
 ମଧ୍ୟସ୍ତରେ ଦକ୍ଷିଣପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦୋର ପ୍ରଦର୍ଶନପୁତ୍ର
 ଅବସ୍ଥିତ । ପ୍ରଦର୍ଶନପୁତ୍ରର ଉତ୍କଳ ଓ ଦକ୍ଷିଣ
 ଦଗରେ ଗୋ ୨ ୫ ଲମ୍ବା ୨ ଘର ଏକ ଫୁଲ ଓ
 ପତ୍ରିକା ଦଗରେ ଦୁଇଗୋଟା ଝଟା ବାଦ୍ଧିବା
 ଅବକ ଦୋର ପ୍ରଦର୍ଶନର କମ୍ପାଣ୍ଡରେ ପର
 ଶକ ହୋଇଥିଲ । ନିମ୍ନାଞ୍ଚରେ ସୁଦୂରକୁ
 ଏକ ଉତ୍କଳପୁତ୍ର ମଧ୍ୟସ୍ତରେ ସୋପାନାବଳ
 ଉପରେ ବିଲ୍ଲିକାତ ପ୍ରଦାନ ସମାବେଶ ଏକ
 ପତ୍ରିକାପୁତ୍ରର ଉତ୍କଳୀତ ଦୁର୍ଗମାନ ଯଥା
 ବ୍ୟୟ ସୁଦୈବ ଏକ ଏହି ଉତ୍କଳପୁତ୍ରର ମଧ୍ୟକର୍ତ୍ତା
 ସ୍ଥାନରେ ଏକ ଅଭିମତପ୍ରସ୍ତ କାନାରଙ୍ଗର ଗୁରୁତ
 ଲକ୍ଷକ ଧାରଣକେଶରେ ସୁଦୈବ ଦୋର
 ପ୍ରଦର୍ଶନପୁତ୍ରର ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦରଶିଲ ।
 ଦକ୍ଷିଣ ଦକ୍ଷ ପୁତ୍ରରେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଦାର୍ଯ୍ୟାଲୟ,
 ସ୍ତ୍ରୀମୟ ଚନ୍ଦ୍ରିକାଦ୍ୱାର ଉତ୍କଳ ଗୋ ୩ ୫ ଚନ୍ଦ୍ର,
 ଉତ୍କଳପୁତ୍ର ଉତ୍କଳୀ ଏକ କଟକ ଗେଡ଼ି ମୋଟା
 ଚମ୍ପକର ମୋଟାଗୁଣା କଳ ଏକ ଉତ୍କଳପୁତ୍ର
 ଗୁତରେ ପଲ ପୁଲକ୍ଷ, ପାକ ସରଳା, ବେଗ ଓ
 ବାଉଁଶକର୍ମିତ ଗୁତସାମଗ୍ରୀ ଏକ କଟକ ଅନ୍ତର୍ଗ
 କୃଷିକେଶନାତ ଯାଦା, ଭଲଗାମଞ୍ଜି, ସୁକ୍ତି ଓ
 ନାଦା ସ୍ତ୍ରୀମର ଭର ୨ ପ୍ରକାରର ଲକ୍ଷକର
 ସମାବେଶ ହୋଇଥିଲ । ଏହାର ଏ ସବୁକର-
 ଜନକ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପୁତ୍ରା, ଜମିଦାର, ପ୍ରେସି-
 ଡେଣ୍ଡ ଓ ଉତ୍କଳପୁତ୍ରମାନେ ନ୍ୟାୟାଧିକ ପରମା-
 ଏରେ କୃଷି ଓ ବିଲ୍ଲିକାତ ଦୁର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶନର
 ପଠାଇ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତଥା ସ୍ତ୍ରୀମୟ ଶିଳ୍ପି ଓ କୃଷକ

ମାନକୁ ନିୟାୟିତ କରାଅଛନ୍ତି । ପଲକ୍ଷ ଏହାର
 ଅଧିକ ସୁଗର ଦକ୍ଷୟ ଏହି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ
 ସହକ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଧାନପୁତ୍ରର ଶିଳ୍ପିକାତ ଦୁର୍ଗ
 ପ୍ରଦର୍ଶନ ମଗ୍ରପରେ ଏକ ସମାବେଶ ଦେଖି
 ଦର୍ଶକ ମାତେର ପରମାନକ ଉତ୍କଳୀର କରଥ-
 ଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀମୟ ଶିଳ୍ପିକାତ ଦୁର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ପୁଲ୍ଲ
 ହୁକ୍ତ ଗୁରୁକମଳ ଯାଦା, ଦାସକର୍ମିତ ବାଦ୍ଧି
 ଅଭିମତ ଓ ବାଉଁଶକା ଅଭିମତ ଉତ୍କଳୀ
 ସୋମ୍ୟ ଦୁର୍ଗ ନାହିଁ ବେଲରେ ତଲେ । ଦୁର
 ସ୍ତ୍ରୀମୟ ପ୍ରେସିତ ଦୁର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଯାକପୁତ୍ରର
 ନାସକ ଓ କର୍ତ୍ତୃକର୍ମିତ ଦୁର୍ଗ, ବାଲେଶ୍ୱରର
 ପୁଲ୍ଲ ପୁତ୍ରର ଧ୍ୟେତ ଓ ଶିଳ୍ପିକାତ ଦୁର୍ଗ
 ସେପଦୋନୀ ସୁଜାୟର ଗୋରୁର ଟପର
 ଶାକ୍ତି, ଦେବ ଧ୍ୟେତ ଦୁର୍ଗ ଓ ଧ୍ୟେତ, ତେଜା
 ଦାକର ଦାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଓ ପାର୍ଶ୍ୱମୋଟ, ଅକଗରର
 ଦୋର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଉତ୍କଳୀ କାଦା ପ୍ରମାର
 ଲେଖକ ଓ ଦେବ ନୁନ, ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରୀମତ୍ତ୍ୱ
 ମଧ୍ୟସ୍ତରେ ଦାସ ବି, ଅପ, ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ
 ଉତ୍କଳ କର୍ମାଗାର (Utkal Tannery)
 ଚର୍ମପାତ୍ରୀ, ବୁକ୍ସ ଓ ଦାସଗାଗ (Hand Bag)
 ଉତ୍କଳ ମହୋଦୟଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଓଡ଼ିଶା ବିଲ୍ଲିକାପୁତ୍ର
 ପୁଣି ଓ ଲୋକ୍ୟର ଦାରଦର୍ପା ଦମ ଏକ ଶ୍ରୀମତ୍ତ୍ୱ
 ଚି, ବି ପୁଣିକା ଉତ୍କଳ ବିଲ୍ଲିକାପୁତ୍ର ବିଲ୍ଲି
 ଲୋକ୍ୟ ଓ ଚିତ୍ତର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏକ କରପୁତ୍ର
 ବଙ୍ଗ ମହାକାକ ପୁତ୍ର ପାରୁ ଦାର୍ଯ୍ୟମୟ ପତା
 ବା ଲେଖ (Lace) ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ତରେ ପୁଲ୍ଲକାଦୀ
 ଏକ ମଠାହିଁ ବେଶେ ଉତ୍କଳୀ ସୋମ୍ୟ ଦୁର୍ଗ ।
 ଯାକପୁତ୍ରର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦୁର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶକ-
 ତରଣ ଓଡ଼ିଶା ଦୁର୍ଗା ଏକଗୋଟା ବାସ୍ତୁ
 ପଲକ ଦର୍ଶନମାନଙ୍କର ଦେଶ ଉତ୍କଳପୁତ୍ର ଦୋ-
 ରଥିଲ । ଏ ବାଉଁଶକା ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏ ପରସ୍ତର
 ପରଦେଶର ଦାକ ରଙ୍ଗର ସୁଗୁରକାତା ଉତ୍କଳ
 ଯାକପୁତ୍ର ଗୁଣେ ସଦେବ ଦ.ତର ଏ ପେଟା
 ଦାର୍ଯ୍ୟର ଏଦେବର ସମକକ୍ଷ ହୋଇଥିଲ ଯେ
 ଅଧିକାରୀ ଦର୍ଶକ ବାଦା ଯେ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ
 ବଦେଇର ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ତଥା ଦାସର ଦରଦାକୁ
 ପ୍ରଥମେ ପଦାପୁତ୍ର ଦୋରଥିଲେ । ଯାକପୁତ୍ରର
 ଅନାଦା ଦୁର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଜଗ୍ ଓ ଗୋପୀ ସାହୁଙ୍କ
 ଦୟାଳୁ କାସାର ଧ୍ୟେତ, ଦକ୍ଷ ଓ ଲେଖାଦ୍ୟକ
 ଅଭି ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛ । ଅମ୍ବମାତେ ବସ୍ତୁ
 ହୁକ୍ତେ ଅବକତ ଦେଲୁଁ ଯେ ଦକ୍ଷ ସବୁକର-
 ଜନ ଅପିସର ଶ୍ରୀମତ୍ତ୍ୱ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁଣିକା ମଉଳକ
 ବାଦାଦୁର ସେମକଳ୍ପ ଦଲ୍ଲିକା ବାସକ କମ୍ପା
 ଦେଶର ଚନ୍ଦ୍ରପାୟ ଦୟାଳୁ ବସଦଅଛନ୍ତି ।
 ଦାକପୁତ୍ରଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ଉତ୍କଳମରେ ସେପମ
 ଗଠର ଗୌରୀ ଓ ପାଲସ ପରପାଟର ପର-

ତପ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ଅନ୍ୟ ହୁଏ ଯେ
 ଉତ୍କଳ ପାଲରେ ଯାକପୁତ୍ରର ବାସକ ଦାଉର-
 ମାନେ ଅଧିକତରେ ପ୍ରଦେଶାଗିତା ସେକେ
 ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ଶିଳ୍ପକ ପଙ୍ଗେ ସମାନାମରେ
 ଦିଶାୟୀକା ଦୋରପାରେ । ବରଷାକର୍ତ୍ତ୍ୱ
 ସ୍ତ୍ରୀମୟ କୃଷିକର ଉତ୍କଳୀକା ଯାକପୁତ୍ର
 ଲେଖାମାନେ ଦକ୍ଷ ବାସକ ଶିଳ୍ପକ ଉତ୍କଳ
 ସାଧନ କଲେ ପଲ୍ଲ ଦେଖାଇ ହୁଣା କରଦେ
 ନାହିଁ ତସୁକେସଙ୍ଗେ ଦାଉରମାନଙ୍କୁ ଅନୁ-
 ଶୋ ଯେ ସେମାନେ ଦୁର୍ଗର ଅନ୍ୟା ମୁକ୍ତ
 ଦୁହି କେଦାମାନଙ୍କୁ ଦରକରରେ ପଦାପଦେ
 ନାହିଁ । ଉତ୍କଳର ପରମ ଉତ୍କଳୀ ମାନକପୁ
 ଶ୍ରୀମତ୍ତ୍ୱ ମଧ୍ୟସ୍ତରେ ଦାସ ବି, ଅପ, ଉତ୍କଳ
 ଦାକ୍ଷ ଓଡ଼ିଶାର ଶିଳ୍ପିକାତ ଦୁର୍ଗ ଉତ୍କଳପାତ୍ର
 ଦେଲେ ସେପର ଅକାନ୍ତ ପରପମ ଓ ଅକ୍ଷ
 ଅର୍ଥ ଦାୟକର ଅଧିକାଛନ୍ତି ବାଦା ବାଦାକର୍ତ୍ତ୍ୱ
 ଅଦାତ ନାହିଁ । ବାକର କର୍ତ୍ତ୍ୱ ହୁ ଓ ଦେଖାଇ
 ପଲ୍ଲପୁତ୍ର ଉତ୍କଳ ଦର୍ଶନାତା ଓ ଓଡ଼ିଆ ଶିଳ୍ପୀ
 ଲପ୍ତକାତ ଦୁର୍ଗମାନ ଯେ ଅଧିକତ ଦେବ ବାଦ-
 ବୋଲିବା ବାଦ୍ଧିକାମାଦି କର୍ତ୍ତ୍ୱ କଟକର ଚର୍ମ-
 ଶାଳାରେ ଯେ ମର ସୁର ପାଦୁକା ଉତ୍କଳ
 ହୁଏ ତଦା ସୁତର ମୋପାୟକାଦା ଜାଣିବାର
 ହୁକ୍ତା ନାହିଁ । ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଉତ୍କଳପୁତ୍ର ଅକ୍ଷମ୍ୟ
 ଶିଳ୍ପିକାତର ପାଦୁକାର ଅଦାର ଓ ମୁଲ୍ୟାଦ
 ସମ୍ବନ୍ଧ ଏକ ସତ୍ୟ ମୁଲ୍ୟ ବାଲିକା ପ୍ରକାପକର
 ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ଡାକବ୍ୟୟ ନେଇ ବଦରଣ
 କରବାର ବନୋବସ୍ତୁ କଲେ ଏ ଅଧିକା ସଦ-
 ନରେ ଦୁର ହୁଅନ୍ତା । ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ପରମ
 ଉତ୍କଳପୁତ୍ର ଅଧିକାତ ଯୋରଧା ବାସମାଦା-
 ଲର ଦକ୍ଷିଣପାତ୍ର ଶ୍ରୀମତ୍ତ୍ୱ ବାଦୁ ଦୁର୍ଗପୁତ୍ର
 ମର୍ଦ୍ଦକର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଗୋରଧାତକପରପାତ୍ର,
 ଓ ଧ୍ୟେତ ଉତ୍କଳରେ ବସୁନ ଉତ୍କଳୀକା ଦେଶ
 ପ୍ରଦର୍ଶନକ ଦୋରଥିଲ ମାତ୍ର ମୁଲ୍ୟର ପ୍ରଦେଶ-
 ବିକାସକେ ବର୍ତ୍ତ୍ୟାତ ଉତ୍କଳର ଅକାନ୍ତସ୍ତ୍ରୀମର
 ପଞ୍ଚନପଠାରୁ ବହୁ ପଞ୍ଚନ ପଞ୍ଚନ । ଏ ଶେରୀର
 ପଞ୍ଚନପୁତ୍ର ମୁଲ୍ୟ ଓ ଅଭି ତତ୍ତ୍ୱ ଦାସ ଦରପାର
 ପାରେ ନାହିଁ ? ଏହାର କୃଷିକାତ ଦୁର୍ଗ ସମ୍ପାର
 ଏକ ବଦ୍ଧିପଦାଣୀ ସଦାକ ବସୁରେ ବଦେଶ
 ବହୁ ନୁତକର ନାହିଁ । ଗତ ହୁକ୍ତର ମେଲପର
 ନାକାପ୍ରକାର ସବୁ ଓ ମୋଟଧାନ, ଏକଦକ୍ଷକର
 ନାକାପ୍ରକାରର ରଦ, ସ, ଗରମ, ଜଡ଼ା ଓ
 ତନାବାଦ ମର ସଦେଶ୍ୱ ସମାବେଶ ହୋଇଥିଲ ।
 ନୁତକର ମଧ୍ୟରେ କଟକ ଅଦର୍ଶ କୃଷିକେଶର
 କର୍ମକ କର୍ମକର ସଦା ବାଦାସ୍ୟ ଅଧିକୁ ରସ
 ବାଦାକ ଦରଦାଠାରୁ ବୁକ୍ତ ବଜାଦା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସମସ୍ତ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାର ଦର୍ଶନମାନଙ୍କୁ ମୈ

To The Editor of Utkal Dipika
CUTTACK.

Dear sir,
From the end of February 1909 The Head of the Engineering Administration of Orissa Rai Krishna Ch. Bandhopadhyah Bahadur B.A.A.M.I.C.E. (London) Superintending Engineer Orissa Circle retires from the Imperial service after valuable meritorious and brilliant service of 33 years to Government. Being a fellow of the Calcutta University and examiner of engineering college his services were highly appreciated. He was the first man of Indian Officials who held the post of Superintending Engineer the highest pitch of engineering field with a salary of Rs 2000 per mensem. He was made permanent 3rd class Superintending Engineer and promoted to first class temporary rank. After obtaining B. A. degree of the Calcutta University he was taken into Thamasan C. B. College where he acquitted himself successfully among all the Indian Candidates, after which he joined Imperial Engineering Service as apprentice Engineer in 1876 in Punjab-Delhi and Umballa Road Divisions. Then he was promoted gradually to Assistant and Executive Engineer 1st grade and became Inspector of works Bhalgalpur and Superintending Engineer Orissa Circle in 1907. His services were admirably appreciated by Government as Engineer among the Indians which we find very rare. He was specially deputed by India Govt. for purpose of reporting on the construction of the Tuichong Suspension Bridge South Lushai from 19th February to 13th March 1895 where wisdom and calibre of engineering officer were examined and tested. His inventory power was a very sharp and accurate and he has invented a calculated "Machine" for working out contents and value of estimated quantities for which a patent has been granted to him by the Government of India. The whole P.W.D. staff are really in sorrow to part with the services of such high and noble-minded soul in the personage of Rai Krishna Chandra Banarji Bahadur who retires from the end of this month and will be relieved by Mr. Carter as Superintending Engineer. As a remembrance photograph was taken of him with the official staff.

Santi Ashram } Yours faithfully,
The February } Promotho Nath Roy.
1909. }

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ଗରୁ ବଦାଳୟ ମହାନ୍ତ	୧୫୪	୫୦
.. ସାମାଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର	୧୧୮	୫୦
.. ଦେବମାନ ମହାନ୍ତ	ଧାରମର	୫୦
.. ସତ୍ୟବାଦ ମାସକ	୧୨୫	୫୦
.. ସେମ ସବୁ ବଦଳାଇ	୧୫୪	୫୦
.. ଚନ୍ଦ୍ରମଣିସାମନ୍ତ	୧୫୪	୫୦
.. ବନମାଳୀ ମହାନ୍ତ	ମହାନ୍ତ	୫୦
.. ଶରଣ ଦାସ	୧୫୪	୫୦
.. ସେନେଟର ଶରଣ ଦାସ	୧୫୪	୫୦
.. ସୁବ୍ରତଚନ୍ଦ୍ରଚୌଧୁରୀ	୧୫୪	୫୦
.. ସରକାରୀ ସାହି	୧୫୪	୫୦
.. ବନମାଳୀ ମହାନ୍ତ	୧୫୪	୫୦
.. ସାମାଜ୍ୟ ମହାନ୍ତ	୧୫୪	୫୦
.. ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର	୧୫୪	୫୦
.. ଦେବମାନ ମହାନ୍ତ	୧୫୪	୫୦
.. ସତ୍ୟବାଦ ମହାନ୍ତ	୧୫୪	୫୦
.. ୧୯୦୯ ମସିହା	୧୫୪	୫୦
ମହନ୍ତ ମାତୃମେଦେ ଦାସ	ମାତୃମେଦେ	୫୦
କରୁ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଚେର	୧୫୪	୫୦

ନୀଳାମ୍ବର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ।

୧୯୦୯ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ
ସନ ୧୯୦୯ ମସିହା ।

। ଇ । ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣ କଟକ
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପାଠକ । ସା । ଦେବମାନ } ବାସ
ନୁପୁସ୍ତକ । ପ୍ର । ବଦଳାଇ }
ସଦେଇ ପୁରାଇ । ସା । ଦେବମାନ } ପ୍ରତିବାସ
ବଦଳାଇ । ପ୍ର । ଅବରୁଦ୍ଧ ... }

ଏ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ବାଦକର ପାଉଁଶ ଲାଭ-
ତ୍ରଣୀ ଓ ଗେର ଟଙ୍କା ଅଦାୟ ସତ୍ୟେ ଅନ୍ଧ
ମୋକଦ୍ଦମାରେ ବଦଳ ଥିବା ଚଳାଇଣିତ
ସମ୍ପତ୍ତି ସନ ୧୯୦୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ
ତା ୧୫ ତିଥି ଦିନ ବା ୧୨ ଖା ସମୟେ
ଅନ୍ଧ ଅଦାୟରେ ଲାଭ ହୋଇଥିବ । ଅନ୍ଧ-
ମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦୦୦ କା ଅଟେ ।

ଉପସିଦ୍ଧ

ପୋଲିସ୍ ଡିଭିଜନ ଓ ସବରେକର୍ମ୍ମର । ମ ।
ଉପସିଦ୍ଧ ଲାଭକାରୀ । ପ୍ର । ଅବରୁଦ୍ଧ
୧୯୦୯ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ । ମୋକ-
ଦ୍ଦମାରେ ଲାଭକାରୀ ପ୍ରତିବାସକର ଲାଭ-
କର ଥିବାର ପାଉଁଶ ଟ ୨୨୫୦ ମୂଲ୍ୟ ଥିବୁ
। କା । ଏ ୧-୧୧ ତା : କୁ ଜମା ଟ ୨୫
ଅଟେ ।

— ୦ —

କଟକ । ମ । ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣ ଅଦାୟ ।
ନୁପୁସ୍ତକ ସଦେଇ ଓ ସନ ୧୯୦୯ ମସିହା
ମହନ୍ତ ଲାଭକାରୀ । ସା । ବାଦକର ବଦଳ କା
(ବନମାନ)
ସେନେଟର କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଗେର । ସା । ତା-
ପୁର । ଅ । ପ୍ରଥମ । ତ । ବାଦକ ପ୍ରତିବାସ
ଏ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ତ୍ରଣୀ ଟ ୧୧୧୭/୬
ଅଦାୟ ସତ୍ୟେ ପ୍ରତିବାସକର
ନୁପୁସ୍ତକ ସନ ୧୯୦୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ
ମାସ ତା ୧୫ ତିଥିରେ ଲାଭ ହେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

୧ । କ୍ଷେତ୍ର ପୁଲିସ୍ ଚିଣିତା ଓ ସଃ ରେ
କଟକ ଅନ୍ତର୍ଗତ । ତ । ବାଦକ । ଅ । ପ୍ରଥମ
। ମୋ । ମୋପାଲପୁର ଲାଭକାରୀ ଥିବା
ଖାସମାଜାର ଅଧିକାର ଲାଭକାରୀ ଏ ୨-୫୫ ତା
୧ ଚଉଁର ସାଲ ଅନା ଅଦାୟ ତମା ଟ ୧୫୮୧
ଓ କୁଳ ମଜୁରୀରେ ଥିବା ଉତ୍କଳ ଖାସମାଜାର
ଲାଭକାରୀ ଲାଭକାରୀ ଏ ୧-୮୧୭୫ କୁ ଚଉଁର
ସାଲ ଅନା ତମା ଟ ୫୮୨୫ ଓ ଏ ୧-୫୫
ବଦଳ ପଛ ଚଉଁ ମଧ୍ୟରୁ ତ୍ରଣୀ କୁଳମ ଅନ୍ଧ-
ସାରେ ଟ ୨୦୦୧/୨୦୦୫/୨୦୦୫ ମୂଲ୍ୟ ଶେଷ
ବାଦକ ଏ-୧-୮୫ ଚଉଁର ଓ କ ୨୨୫୧ ମୂଲ୍ୟ

ଶେଷତା ଏ-୧-୨୨ ସମସ୍ତ ଏ-୧-୨୨ ତା : ଓ
କ ୨୨୫୧ ମୂଲ୍ୟ ବାଦକ ଏ-୧-୨୨ ସମସ୍ତ
ଏ-୧-୫୫ : ଏ ଚଉଁର ଜମି ବଦଳକୁ ବାଦ ଲାଭ
କାରୀ ଜମି ଲାଭକାରୀ ହେବ ।

୨ । କ । ବାଦକ । ଅ । ପ୍ରଥମ । ମୋ ।
ବାଦକର ଲାଭକାରୀ ଥିବା ଖାସମାଜାର ଅଧି-
କାରୀ ଏ ୧-୫୫ ମଧ୍ୟରୁ ବାଦକର ଲାଭକ-
ରୀ ଲାଭକାରୀ ଏ ୧-୮୦ ଚଉଁର
ଜମି ଓ ଚଉଁର ସାଲ ଅନା ଅଦାୟ ତମା
ମଥୋଟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଟ ୨୫୮୧ ଅଟେ ଉତ୍କ-
ଳମି ଲାଭକାରୀ ହେବ ।

କ ୨୨୧ ମୂଲ୍ୟ ଚଉଁରାଗ
ସନ ୧୯୦୮ ମସିହା ।
। ମ । କଟକ ଶ୍ରୀ ଯୁକ୍ତ ସବରେକର୍ମ ଚୌକ
ଅଦାୟ ।

ଶ୍ରୀ ବାଦକ ଲାଭକାରୀ ମଧ୍ୟରୁ ଓ ଶ୍ରୀ ବାଦକ
ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ମଧ୍ୟରୁ ଓ ଗେର ବାଦକ ମାତ୍ର
(ବନମାନ)

କୃଷକମାନଙ୍କୁ ବାଦକର ଲାଭକାରୀ ଓ ଗେର
ପ୍ରତିବାସ ହେବ

ବାଦକ ଚଉଁରାଗର ଲାଭକାରୀ ଓ ଗେର
ପାଉଁଶ ଟ ୧୨୮୧/୫୮୨ ପାଉଁଶ ସତ୍ୟେ ଦେବ
ବାଦକର ଲାଭକାରୀ ବଦଳ ସମ୍ପତ୍ତି । କ । ତ । ଶ୍ରୀ
ସନ ୧୯୦୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧୫ ତିଥି
ଦିନ ବା ୧୨ ଖା ସମୟେ ଲାଭ ହେବ ।
ଉପସିଦ୍ଧ ସମ୍ପତ୍ତି ।

ବାଦକର ଲାଭ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଲାଭକାରୀ ସବ-
ତ୍ରଣୀ ଓ ସବରେକର୍ମ୍ମର ବାଦକର ଲାଭକାରୀ
ଥାନ୍ତା ଲାଭକାରୀ । ପ୍ର । ଅଦାୟ କ ୧୫୦ ମୂଲ୍ୟ
ତା : କୁଳ ମାତ୍ର ଲାଭକାରୀ ଜମି ଲାଭକାରୀ ଚଉଁର
ଦୋରାବସ୍ତୁ ସଦେଇ ଜମା ସାଦକ ବନୋବସ୍ତୁ
ଅନ୍ତର୍ଗତ ଟ ୧୨୫୮/୫୮୨ ପାଉଁଶ ମଧ୍ୟରୁ ଦୋରା-
ବନୋବସ୍ତୁରେ ସାଲ ଅଦାୟ ଜମି ଲାଭକାରୀ ଟ ୧୫୮୧
ବାଦକ କାରୀ ଟ ୨୫୮୧/୫୮୨ ପାଉଁଶ ଅଟେ ଚଉଁ
ମଧ୍ୟରୁ ଲାଭକାରୀ । କା । ତ । ଟ । ବାଦକ
ମଥୋଟ ସଦେଇ ଜମା ଟ ୨୨୫୧/୫୮୨ ବାଦକ
କେନ୍ଦ୍ର ଓ ବାଦକ ବନୋବସ୍ତୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ
ଅଧିକ ଦୋରାବସ୍ତୁ ବୋଧାତମ ଚଉଁରାଗର
ସଦେଇ ଜମା ଟ ୨୨୫୮ କା ଅଟେ ଚଉଁ ମଧ୍ୟରୁ
ଲାଭକାରୀ ସଦେଇ ଜମା ଟ ୫୫୨ କା ଅଟେ କୁଳ
ଜମି ଲାଭକାରୀରେ ଥିବା ଲାଭକାରୀ ଓ ଲାଭକାରୀ ଓ
ସଦେଇ ସଦେଇ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଲାଭ
ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

ଗତ ତା ୪ ଉପରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ଦେବୁପ୍ରସାଦ ଓ ତାହାର ଏକ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଦେବଦାସ ପ୍ରାଦେଶିକ ସାମାଜ୍ୟ ଦୁଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍କଳର ଅନ୍ୟ ଦୌର୍ଗନ୍ଧି ପ୍ରଦେଶରେ ତଳ ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳରେ ପୁତ୍ର ଏତଦାସରୁ ଅଧିକ ଦେବ ଦୁଷ୍ଟି ସଙ୍ଗେ ଦେଖା ନାହିଁ ।

ଏ ପ୍ରଦେଶର ପୁଅର ପଦ ଦୋଳଯାତ୍ରା ଏ ସପ୍ତାହରେ ଶେଷ । ଉତ୍କଳ ମେଳନ ଏକ ବୋଲିବେଦରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଯଥା ବ୍ୟୟରେ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଏକମନ୍ତରେ ସେ ସମସ୍ତର ସମାପ୍ତ ହେବ ଉଚ୍ଚା ଥିଲା । ଧର୍ମକଷ୍ଟା ଉଚ୍ଚା ପଡ଼ିବାରେ ପୁତ୍ରର ଅନୁସୂଚି ଓ ଉତ୍କଳ ନାହିଁ । ତେବେ ନାହିଁ ଦେଇ ବ୍ୟ ପାଳିବାପରି ତଥା ଯାଉଥିବା ଉଲ୍ଲେଖି ତଳ ପ୍ରାୟ ଅର୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟ ହୋଇ-ସ୍ୱାମୀନେ ଚୋରରେ ଶେଷ ହୁଏଥିଲେ । ଏହିପରି ଯାତ୍ରାର ଦାମପୂର୍ବ ଅଙ୍ଗ ସ୍ୱରୂପ ଏଥିରେ ଶେଷେ ଅଧିକ ମାତ୍ରରେ । ଉତ୍କଳରେ ଦେବପର ଉପାପତ ନ ଥିଲା । ହଳସମାଜର ବର୍ତ୍ତମାନ ପରି ମତ ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ବୁଝିବେ । ଧର୍ମ ଚର୍ଚ୍ଚାର ଉତ୍କଳ ତଥା ଦୌର୍ଗନ୍ଧି ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କ ଦୃଷ୍ଟେ ।

ଉତ୍କଳରେ ବସନ୍ତସେବର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଯାଇ ଏକ ଗତ ଜାନୁଆରୀ ମାସ ତା ୪ ଉପରେ ଫେବୃଏରୀ ମାସ ତା ୨୦ ଉପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୮୭୭ର ଏହି ସେବରେ ମତ ଅଛନ୍ତି । ଗତ ୧୪ ଓ ୧୫ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସମୟରେ ଏତେ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ବାଟି ନାହିଁ । ଶ୍ରୀତାଳ ଦେବା ଦେବୁ ଉତ୍କଳ ଦେବୀର ତତ୍ପର ବିଧିର ଦରମ୍ପଦା-ସେବୀ ଅର୍ଥବସ୍ତୁର ପରମାଣ ଉଚ୍ଚା ହୋଇଅଛି ଏକ ସେ ଘୋରୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚାବଦି ମିଉନିଷି-ଆଇଟି ବୈଷିୟତ୍ୱ ତରଳ ଦସ ବୈଦିକ ଚିକିତ୍ସାର୍ଥ ପୁଅଦ୍ୱ ପ୍ରାୟୀ ବସପାତାଳ ଜର୍ମାନ ବସବାଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲଗାଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ଅବମତ ଦେବୁ ସେ ଅବେତେ ଶ୍ରୀତା ବେଳ ସୁଦ୍ଧା ଏ ସେବରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଓ କଷ୍ଟ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଦୋଷ ହୁଏ ଶରରେ ତଳ ଦୋଷ ଲହରୀର ଅଛି । ଏ ହସପୁ ଶ୍ରୀତା ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦେବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ।

ଗତ ତା ୨୭ ଉପରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତାହରେ ପୁତ୍ରବଂଶରେ ୪୧୦୦ ବଙ୍ଗରେ ୨୨୨୫୨ ସ୍ୱଳ୍ପପ୍ରଦେଶରେ ୨୪୨୫୫ ମଧ୍ୟ-ପ୍ରଦେଶରେ ୧୫୮୭ ଏକ ବମ୍ବେରେ ୩୦୦

ଗାଏ ୧୦୨୮୧୪ ତଳ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ଏହା ପୁତ୍ର ସପ୍ତାହରେ ୨୧୮୮ ଉଚ୍ଚା ଅବେ ଏକ ତାହା ବଙ୍ଗରେ ବାଟିଅଛି । ନବୁଦା ପୁତ୍ରବଂଶ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପପ୍ରଦେଶରେ ତଳ ବସିଅଛି ।

ଗତ ତା ୨୭ ଉପରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଉତ୍କଳରେ ଯେତେବେଳେ ୩୨୫୦ ମୂଲ୍ୟ ବାଟିଥିଲା । ତହିଁ ପୁତ୍ର ସପ୍ତାହର ଅବ ୩୦୮୭ ଥିଲା । ବମ୍ବେ, ସ୍ୱଳ୍ପପ୍ରଦେଶ, ପଞ୍ଜାବ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଓ ସରସ୍ୱତୀତାରେ ବୁକି ହୋଇ-ଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବମ୍ବେରେ ବୁକି ସଦ୍ଦା-ଶେଷା ଅଧିକ ।

ବାରେବର ତଳ ସୁଲର ପିଲାମାନଙ୍କର ଦେଖିବା ବୁକି ବଜାରିବା ଦାବୀ ସେହି ତଳ । ପ୍ରା । ଶେଜର ଓ ବୁଦ୍ଧଟା ମୌ । ବାବ-ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଗଡ଼ରେ ୨.୨୯ ଏକର ବମ୍ବେ-ଅଧିକ ବ୍ୟୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସରକାରରେ । ଏଥିରେ ଉତ୍କଳର ଗତ ତା ୩ ଉପରେ ଉତ୍କଳର ଗତରେ ୩୩୩ ଅଛି ।

ପୁତ୍ରାକୁ ବୋର୍ଡାର ବା ବଜାରିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ହଜୁର ଦେବା ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଦୋଇ ନାଜାତଳ ସମାଜର ତହିଁ ପୁତ୍ର ପୁତ୍ର ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡର ଦୁଷ୍ଟି ଅବର୍ଣ୍ଣନ କରିଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ସହଯୋଗିକର ଏହି ଅନୁସୂଚି ସେବେବୁଦ୍ଧେ ସମର୍ଥନ ଦରୁଅଛି । ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡି ଏମନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକତା ଦାୟିତ୍ୱରେ ଏତେବେଳେ ଦେଖା କରିଅଛନ୍ତି ବୁକି ଦୁଃଖର ଦଥା । ଉପ-ସ୍ୱଳ୍ପ ସ୍ୱଳ୍ପ ଥିଲେ ମାଳ୍ୟକର ବଙ୍ଗେବଦ-ବାଦାଦର ସେବକ ମଟରଗାଡ଼ ଶ୍ରୀତାଳରେ ସେଠାକୁ ଯାଇ ତ ଥାନ୍ତେ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ପାଦକର ପୁତ୍ର ଅଧିକେଶରେ ଠିକଣା ତଳରେ ଲଗାବୁଣା ବିଷା ଦେବା ଏକ ଦୁଇଜଣକୁ ବୁଦ୍ଧିବାର୍ଯ୍ୟ ବିଷା ନମନ୍ତେ ତଟର ସରକାରୀ ବୁଦ୍ଧି-ସଂକଳ୍ପ ପଠାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଦୁଇବାର୍ଯ୍ୟ ସବାସେ ଅର୍ଥା-ଭାବ ନ ଥିଲେଦେଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତଳ ତ ଦେବାର ଦେଖି ନାଜାତଳ ସମାଜର ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଯାହା ଦେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ । ଏବାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱୟ ଅତ୍ୟାସାଧ୍ୟ । ଯେବେ ଏଥିରେ ଦେଖା ଦେଲେ ତେବେ ସମ୍ପାଦକ ଅଛି ତ କରବେ ? ବଙ୍ଗରା ଶ୍ରମପତ୍ତରେ ସରକାରୀ ବସୁକ ବଦାଲପୁ ପିଟିଅଛି । ସେଠାକୁ ତଳେ ବା ଦୁଇଜଣ ତଳକୁ ବୁଦ୍ଧି ଦେଇ ପଠାଇ ବାର୍ଯ୍ୟ ବିଷା ଉପରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେବ, ଏ ବସୁକ-ବଦାଲପୁ ବସାଇବାର ବରଦାବ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଦୋମସାଳ ଜର୍ମାନ ବସୁକ ସଙ୍ଗେ ଜର୍ମାନରେ ତାହା ନିୟମିତରୂପେ ଅତ୍ୟାସମାର୍ଗରେ ତଳାଦିବା ତାରଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜର୍ମାନ ବସୁକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲାଗିଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋ ୩୦ ଟି ଠିକଣା ମଧ୍ୟରେ ଅତ୍ୟାସମାର୍ଗରେ ସମତାସମତର ଦଳନା ହୋଇଅଛି । ପ୍ରାୟେ ୨୫୦୦ ଜର୍ମାନ ହୋଇ ଦୋମସାଳ ଅଟନ୍ତା ଓ ଦୋମସାଳକୁ ଓଲଟାଦେଇ ଅନ୍ୟଲୋକକୁ ନେଇଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟରେ ତଳୁଅଛି । ସେମନ୍ତ ଯାତ-ଜର୍ମାନ ରେମନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଣୟନ କରବାରେ ପାହାଚ୍ୟ ପତ୍ରିକାମାନେ ପଢ଼ି ଅଛନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପୁଲିସ୍ ଅଫିସର ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଘୋଷଣା ପ୍ରକାର ବସଅଛନ୍ତି ତ ମଦୁର୍ଣ୍ଣ ଦେଖାଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରେଇ ବାବେ ଦୁଇ ଶାର୍ଦ୍ଦ ଦମକମା ଶ୍ରେଷ୍ଠତାରୁ ବାରବସୁର ଶ୍ରେଷ୍ଠର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇମାଠର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁକି ବସବୁଦ୍ଧେ ଦେଖା ଦୁଃଖରେ ସେହି ବୁକି ରଥା ନମନ୍ତେ ମା ୨ ସ ଅଭିଭବ ପୁଲିସ୍ ନିୟତ୍ୱ ଦେବ । ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ସେ ଏହି ବୁକିଗ୍ରହର ଅନୁଗତ ରେଇ ବାଟରେ ଏତାଧିକ ଅଧ ରେଇଗାଡ଼ ଉପରେ ବମ ପତ୍ରବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ଲଗତ ପୁଲିସ୍ ନିୟତ୍ୱ ଦମଅଛନ୍ତି ଓ ସେହି ଶ୍ରମର ଲବଧିମାନଙ୍କଠାରୁ ବହୁର ସରକ୍ ଅଫିସ ମତେ ଅଦାୟ ଦେବ । ତେଉଁ ଦୁଷ୍ଟ ମାନେ ଅପସ୍ୟ ତଳେ ପୁଲିସ୍ ସେମାନଙ୍କୁ ଧର ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଅଧିକ ସମସ୍ତ ଲୋକ ଅର୍ଥବସ୍ତୁ ଦେବେ । ଏହା ତ ଦାୟିତ୍ୱ ବୁଦ୍ଧିରେ ଦେଲ ?

ଉତ୍କଳ ଓ ବମ୍ବେ ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରାନ୍ତରେ ସରକାରୀ ବଙ୍ଗପାଳଅଛି । ଗତ ସତ ୧୯୦୭-୧୦ ସାଲର ବକରଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ସେହି ବର୍ଷର ଅପ୍ ପ୍ରାୟ ୩୮୩ ଲକ୍ଷ ଏକ ବ୍ୟୟ ୨୯ ଲକ୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ଏବର୍ଷର ଲକ୍ଷର ମୁଦ୍ରା ଦେବକ ବମ୍ବେରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ୫୮୮୮୫୦୦୦୦ ଦାଣ୍ଡକୁ ବାହାରିଥିଲା ଏକ ବର୍ଷରେ ଲ ୧୭ ଶ ଟକା ଲାଭ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଲାଭ ଏକଅର୍ଥା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା ଲାଭକର ବୁଦ୍ଧି ଦେହୁଁ ବହିରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତ ଦେଲେଣି । ବେ-ତେଟା ଲାଭ ଏବର୍ଷର ଯଥାପତ୍ତି ଟକପାଳକୁ ପଞ୍ଜରା ନମନ୍ତେ ଅଧିଥିଲା । ସେ ସମସ୍ତ ଶିକା ଓ ଟିକ ପିଣ୍ଡରେ ହୋଇଥିବାର ଜଣାଗଲା । ଲାଭ ବୋଇ ଉପରି ଉଚ୍ଚା ହୋଇ ନାହିଁ । ବର-ପୁତ୍ର ବର୍ଷରୁ ବସିଅଛି । ଦେବେଟା ବୁକିମ ଟକା ଏମନ୍ତ ବରଷର ରୂପେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ସେ ପ୍ରକୃତ ଟକାକୁ ବାରିଦେବା ସହଜ ତ ଥିଲା ।

ହେଉ କ୍ଷୁଦ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ହେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
 ଦେଲେଇ ଶ୍ରମକୁ ଗାନ୍ଧେଟି ସାହେବ ଚଳିତ
 ମାସ ତା ୨୭ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ହୁଣି ନେଇ
 ଦେଇ ଟିକେ ଓ ବାକ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱରେ ପାଦୋର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶ୍ରମକୁ ଉତ୍ତରୀ ସାହେବ
 ଏକାନ୍ତ ଅସିବେ । ତ ରେଟ ସାହେବଙ୍କର ହୁଣି
 ଦେବାର ତଥା ହୁଣୁ ହେ ଶୁଣା ନ ଥିଲ ।
 ଅନ୍ୟମତ ଦୁଇଟି ମାସ ହେବ ବାକୀକୁ ଦେଲେ
 ବ-ପ୍ର କରୁଥିବା ଦେବୁ ସେ ହୁଣି ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରାଣିକା ବରୁ ସୁଦେଶର ଲାଭ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅବସର
 ଦେଲେ ଅବେଦ୍ୟ ଲାଭ ତର ଉତ୍ତରକୁ ସେହି
 ଅସିବେ । ଅମ୍ଭମାନେ ଏଥି ପୂର୍ବେ କହୁଅଛୁ
 ବ ସାହେବ ମନୋହର ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟିଡ଼ ଓ
 ପ୍ରକାଶକର ଅନୁକୂଳରେ ଅନେକ ପତ୍ରପତ୍ର
 ବତ ଏଠା ଦାୟିତ୍ୱ ଲାଭକାରୀ ହୁଣିଅଛୁ ।
 ହେତେ ବାବା ପ୍ରକୃତ ହୁଣୁ ଓ ବଦାବ ବହୁ
 ସୁଖ ଶ୍ରମକ ରେବେ ଓଡ଼ିଶା ବାକୀକୁ ଦାୟି
 ତାତ ସୁଖ ବଚିବ ।

ବାଲଭେତରେ କଳକାରୀଙ୍କର ସମ୍ମାନାଟ
 ଦାନା ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରେ ସୁବିଭକ୍ତ ସୁବିଭକ୍ତ
 ସୁଲରେ ଏଠ ଅଧିକେଶର ଲାଭ କଳକାରୀଙ୍କୁ
 ଅମଳକ ଦରମେଇ ଏଠ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ପ୍ରକାଶ
 କରୁଥିଲେ ଏବ କହୁଅ ବସସୁବ ସୁବକ୍ଷଣାଠ
 ଏବ ବହୁତା କରୁଥିଲେ । ବାଲଭେତର ଅନେକ
 ଲାଭକାରୀ ସେ ସମ୍ଭାରେ ଯୋଗଦାନ କରୁଥିଲେ
 ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ରର ଉତ୍ତରରେ କଳକାରୀ । ସେ
 ମାନଙ୍କୁ ଯଦାବାଦ କେଉଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତଥାମଧ୍ୟରେ
 ତହୁରେ କ "ବାଲଭେତର ମେର କଲକାରୀ
 ବାକର ଦେପାଠୀ ଏବ ପ୍ରଧାନ ବହୁ ପୁଣି ବାକୀ
 ବର ବହୁ ଅନୁଦାନ ମଧ୍ୟରେ ସୁବିଭକ୍ତ
 ଲାଭରେ ଦେଖିବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅବସରକୁ
 ଅନେକ ଲାଭ ଦାୟିତ୍ୱରେ କରୁଅଛନ୍ତି ବାବୁ
 ଦେଖିବା ସମାପେ ମୋର ବହୁ ସମ୍ଭାଷଣ ଥିଲ ।
 ବହୁଲର ଏତେ ସୁବିଭକ୍ତ ପ୍ରକାଶ ବତ ମୁଁ
 ଅପଣାକୁ ମୋରକ ନିତ ମନେ କରୁଅଛୁ ।"
 କଳକାରୀଙ୍କର ଏହି ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୁ ଉଦାର ବାଦ୍ୟ
 ସୁଲିତ ବହୁ ମୁଦାବାଦ । ଏଥିକୁ ସମ୍ଭା ବହୁ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଥେ ସୁବିଭକ୍ତ ହିତ ଦରବା ବାକୀଙ୍କର
 ତେଣୁ ଓ ଅପଣା କଳକାରୀଙ୍କଠାରେ ବାକୀକୁ
 ଅପା କରନ୍ତି । ହେତେ ଏହିପରି ଉଦାରଭାବରେ
 ସମାପେ ପରାଧର ସମାପେ ମିଳିତହାବ
 ସୁବିଭକ୍ତତା ଦେଖାଇବେ ତେବେ ସମସ୍ତଙ୍କର
 ଉଦ୍ଦାବ ବହୁ ଏବ ଦେବର ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ
 ଦେବୁ ହେନେବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ଶ୍ରମକୁ ଶ୍ରମପତ୍ର ।
 ଏହି ସମିତିର ଗୋଟିଏ ଅଧିକେଶର ଲାଭ-
 କାରୀ ବତ ତା ୨୭ମସିହା ମଜ୍ଜାମ ସୁବିଭକ୍ତରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସେହି ଅଧିକେଶର
 ବତ ବାବୁ କରଣୀ ଟିକ ଓ ବୁଝାତ ହୋଇ
 ଚଳିତ ବର୍ଷ ସମାପେ ଦାୟିତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟ ସମିତିର
 ସମାପେ ମନୋନୀତ ହେଲେ ଏବ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ
 ପ୍ରାମେ ୨ ଅର୍ଥ ସମସ୍ତ କମଳେ ଦେବେ ବ-କ୍ରିକ
 ଅନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବ ଦେବେ କଣ
 ଏକଥା କହୁଛୁ ଦେଲେ । ପରେ ହେଉଁମାନେ
 ବୁଝି ନମନ୍ତେ ଅଧିକେଶର ଲାଭରେ ସେମାନ-
 କ ମଧ୍ୟକୁ କ ୨୧ ଶକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଲେ ଏବ ଅନ୍ତ ଦେବେତାଙ୍କର
 ଅଧିକେଶର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉତ୍ତରୁ କରୁର ଦର-
 ବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ । ପରେ ଏ ସମ୍ଭା-
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ବ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାପରେ ଏହି
 ବୁଝି ପ୍ରକାଶ ପରପୁକ୍ତି କମଳେ ନିତ ୨ ଅବଦାସ
 କାଳରେ ଅର୍ଥ ସମସ୍ତ ହର ପ୍ରକାଶ ଦୋଷାଧ୍ୟାୟ
 କରୁଛୁ ପଠାଇଲେ । ହେଉଁମାନେ ଏପ୍ରକାରେ
 ପ୍ରକାଶ ସାହାଯ୍ୟ ତରଦେ ସେମାନେ
 ଲାଭକାରୀରେ ପ୍ରକାଶ କରଣେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଲାଭ
 ହର ପାଇଲେ । ଏ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ ଅଭିନବ କୋଲ-
 ବାକୁ ହେବ ଏବ ଏଥିରେ ବୁଝିଲେ ଶ୍ରମକର
 ପ୍ରକାର ଏବ ସୁଲକର ଦାୟିତ୍ୱ ଦେବାର
 ଲାଭ ଦେଉଅଛି ।
 ଉତ୍କଳରୁ କଳାଯାଏ ଯେ ବର୍ଷରେ
 ୫ ୨୦୦୨୫ / ଅଧିକ ଦୋଇଥିଲ ଏବ ପୁବ
 ବର୍ଷ ମେଷରେ ୧ ୧୦୦୨ ୧୨ ଜଣା ସୁଲ ।
 ଏହି ଦୁଇ ପଦର ସମସ୍ତ କଳା ୧୦୨୫୩୫୩୮୭
 ମଧ୍ୟରୁ ଶ୍ରମକର ସାହାଯ୍ୟ ୫ ୧୧୨ କୋ ଏବ
 ଅପିଷ ଉତ୍ତର ୫୫୧୫୩୮୭ ଦାଏ ୫୧୨୭୨୫୩୮୭
 ଉତ୍ତର ଯାଉ ଅଧିକ ୧ ୧୦୦୨୨ / ସମସ
 ୧ ୨୦୨୫ କୋ (୧୦୦୨୫ କୋ ଦେବପତ୍ର ?)
 ସେଇସମ୍ଭାଳରେ ଏବ ୧୧୫୨ / ସମ୍ଭାଦକ
 ବାବରେ ନିଶ୍ଚିଅଛି । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
 ପ୍ରକାଶ ଅବସ୍ଥା ଲାଭ ମାତ୍ର ଅଧିକ ଦୁଷ୍ଟିରେ ବ୍ୟବ
 କରାନ୍ତୁ ଅଧିକ ଦୋଇଅଛି । ବ କରରେ
 ଦେବେ ଶ୍ରମକୁ ବ ବ ସମିତି ବାଲକ ବୁଝି ବସ
 ଯାଇଥିଲ ଏବ ବଦାବ ସମାପେ ଦେଉଁଠାରେ
 ପ୍ରକାଶପତ୍ର ପତ୍ର ଦେଖାଇଥିଲେ ଏ ସମସ୍ତ କର-
 ଲକ ବହୁ ପ୍ରକାଶ ଦୋଇଥିଲେ ଲାଭ ଦୋଇ
 ଅନ୍ତା । ଅପାକରୁ ପ୍ରକାଶ ପତ୍ର ଏକା ପ୍ରକାଶ
 କରବାରେ ବହୁ କରଦେ ନାହିଁ । କେବା-
 ବାବାଙ୍କର ଅର୍ଥ ତପନ ବ୍ୟୟ ଦୋଇଅଛି ଓ
 ବହୁରେ ବ ପତ୍ର ଦୋଇଅଛି ସେମାନଙ୍କର
 ଜାଣିବା ଅବସ୍ୟତ । ସେ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାଦ କା-

ଶିଳ୍ପ ସେମାନେ ଓ ଅପର ଲାଭକାରୀ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦାନରେ ଉତ୍ତର ଦେବେ ଏବ
 ପ୍ରକାଶେ ଟକା କଳା ଲାଭ ଅଧିକ ଦେଖି ଶିଳ୍ପକ
 ଦ୍ରଷ୍ଟ ଦେବେ ନାହିଁ । ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାଣୀ କରବା
 ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏକା ଜଣା ଲାଭିତା ଅପେକ୍ଷା
 ହେଉଁମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିଳ୍ପ ସମାପେ ସାହାଯ୍ୟ
 ଲାଭ ଅପିଷ ଏବ ସାଦାର ଯୋଗ୍ୟ ବେ-
 ମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣକରବା ଉତ୍ତର । ଯାକା
 ଦେଉ ଏଥର କ ୨୧ ଶକୁ କମଳେ ମନୋ-
 ନୀତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ସୁଖର ବସସୁ ଅଟେ ବୋଧ
 ହୁଏ ସେମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏ ବର୍ଷ
 ଅନେକ କୋ ଉତ୍ତର ଦେବ ଓ ଦାୟିତ୍ୱରେ
 ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ଦରବାକୁ ଅପ୍ରକାଶ
 ଦେବେ ।

ଡିସେଣ୍ଟ୍ରାଲାଇଜେସନ୍, Decentralization
 ବିଷୟ ।

ଉତ୍କଳର ଦେଶୀୟ ଅଧିକାର ପୃଥକ
 କରବା ସମ୍ଭାରେ କଳକାରୀ ପାଇଁ ସୁବିଭକ୍ତ
 ହେଉଁ ବିଷୟ ଦେଖାଇଥିଲେ ବହୁ ଲାଭକାରୀ
 ଏବେତେ ଦେଖିଲେ ପ୍ରକାଶ ଦୋଇଅଛି ।
 ଉତ୍କଳର ଅଧିକାରୀ - ପୁ ୩୩୧ ଷ୍ଟା । ଏକ-
 ଏଠାରେ ହସ୍ତମତ ଦେଇ ତ ଥିବାରୁ ବାଲକା
 ଶୁଦ୍ଧାବ ବହିର ସାହାଯ୍ୟ ହେଉଥିଲେ କଳା-
 ଯାଉଅଛି ପାଠକମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ନିଶ୍ଚି ପ୍ରକାଶ
 କରୁଁ । ବିଷୟରେ ମାତେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି
 ସେ ପ୍ରାଦେଶିକ ଲାଭକାରୀମାନଙ୍କ ସତର ବସ-
 ସୁରେ ଲାଭକାରୀମାନଙ୍କ ଓ କ୍ଷେତ୍ର ସେକ୍ଟର-
 ରକ ଶାସନାଧୀନ ଲାଭକାରୀ ସୁଲକାରୀ ଲାଭକାରୀ-
 ମେଧ ଓ ଲାଭକାରୀ କଳକାରୀଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ-
 କରୀ ଲାଭକାରୀ ସମ୍ଭାଷଣ ଦରବା ଲାଭକାରୀ
 ଲାଭକାରୀମାନଙ୍କ ଓ କ୍ଷେତ୍ର ସେକ୍ଟରର ଲାଭ
 ଦେବ । ଉତ୍କଳ ଲାଭକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ମାତେ-
 ଶିଳ୍ପ ଲାଭକାରୀମାନଙ୍କର ଅଧିକ ସମ୍ଭା
 ସମ୍ଭାଷଣକର ଅଟେ ଏବ ଲାଭକାରୀ ପ୍ରାଦେ-
 ଶିଳ୍ପ ଲାଭକାରୀମାନଙ୍କ ଟକାର ଦରଦାର ଦେଲେ
 ଲାଭକାରୀମାନଙ୍କ ଯୋଗାଇବେ ଓ ଅଧିକ
 ଦେବେ ବାବା ଅପଣା କଳକାରୀଙ୍କର ବହୁ
 ଦେବ ମଧ୍ୟ ଦରମାକୁ ନିୟୋଗ ଲାଭକାରୀ ସମାପା
 ଲାଭକାରୀ ଲାଭକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦାବ
 ପ୍ରାଦେଶିକ ଲାଭକାରୀଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚି । ଏପରି
 ଲାଭକାରୀମାନଙ୍କ ଲାଭକାରୀମାନେ ଏକାକୀ ଦାୟିତ୍ୱ
 କରବା ସମ୍ଭାଷଣକାରୀ ଦେବାରୁ ଦୋଇ
 ଓ ମାତ୍ରାତ ପତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ସହ ଏଠା ସମ୍ଭା
 ଯୋଗ ଦେବ ସେ ବହୁରେ କ ୨୧ ମେସର
 ନିୟୁତ ଦେବେ ଏବ ଦେବେ ସୁଲକାରୀ ଦେଖିବୁ

କେତେ ବର୍ଷରେ ଉତ୍କଳ ଦୋଷଗ୍ରାସରେ ।
 ଦରିଦ୍ରତା ଓ କଲେଜିଆଣୀ ସମାଜ ଦୁର୍ଭିକ୍ତ
 ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରାଣ ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରଚଳନ
 ହେବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମାଜର ସ୍ୱାର୍ଥରେ କଲେଜିଆଣୀ
 ଦୋଷକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦର୍ଶାଇ ସ୍ୱଳ୍ପ ଉତ୍କଳ
 ଦେବେ । କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି କଲେଜିଆଣୀ-
 ଶକ୍ତି ପ୍ରତି ଦୃଢ଼ ହେବ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଗତ କଲେ-
 ଜିଆଣୀରେ ପ୍ରବଳତା ଦେବା ନିୟମ ଦୃଢ଼ୀଭାବେ
 ଗ୍ରହଣ ହେବ । ଉଚ୍ଚ ନୀତି ଓ ଉତ୍କଳ ପର୍ଯ୍ୟ-
 ଶିଳା ପ୍ରସାରେ ଉଚ୍ଚ ଉତ୍କଳ ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ସର୍ବା-
 ଶେଷା ଅଧିକ ଉତ୍କଳ କଲେଜିଆଣୀରେ
 ଦରିଦ୍ରତା ପ୍ରତି ଉତ୍କଳ ଦେବେ । ଅନ୍ତର୍ଗ-
 ଶକ୍ତି ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱଳ୍ପ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି
 ଯଦୋକ୍ତ ହେବ । ସୁଗୋପୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟମାନେ
 ହସେଷତଃ ସେହିମାନେ ମାନ୍ୟତା, କୋମଳ
 ଓ କଳ୍ପନାରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ
 ଦେଶୀୟ ଲୋକର ଯଥେଷ୍ଟ ଅଭିମାନ ନୁହନ୍ତି
 ତଥା ଦେଶୀୟ ଲୋକର ସଙ୍ଗେ ଯଥେଷ୍ଟରୂପେ
 ମିଶ୍ର ହାଉଁ । ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟମାନେ ସର୍ବଦା
 ଦେବା ନିକାଳୁ ନାମସ୍ତସ୍ମାୟ ନାମ ବାଦ୍ୟାଦି
 କୋଇ କରନ୍ତି । ସର୍ବଦା କୋଇମତ
 ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେବ ଏବଂ ଶାସନ ବିଶ୍ୱାସରେ ମଫସଲ
 (rural) କୋଇ ଓ ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରଥା
 ପ୍ରଚଳନ ଦେବ । ଉଚ୍ଚ ମିଳନସମାଜର
 ସମାଜ ବିକଳ ହେବ । — ଅନେକମାନେ ଉପୋ-
 ଧିଷ୍ଠି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଦେଖି ନ ଥିବାରୁ ଉପୋ-
 ଧିଷ୍ଠି ମତାନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳ ଅସମ୍ଭବ ।
 ଶାସନ ସମ୍ଭାଳ ପ୍ରାୟତଃ ଏ ଉପୋଧି ଏତା-
 କେତେକ ଉଚ୍ଚ ଓ ଉଚ୍ଚରେ ପ୍ରଚାରିତ
 କୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦୋଷାନ୍ତା ।

ଉଚ୍ଚ ମିଳନସମାଜର ଲକ୍ଷଣ ଉଚ୍ଚା ।
 ଏତା ମିଳନସମାଜର ଉପୋଧିମାନଙ୍କ
 ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷଣେ ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ର ତା ୨୭ ଉଚ୍ଚ
 ପ୍ରକାର ଦେଖ ହେବ । ଉଚ୍ଚ ଉପୋଧିରେ
 ସେହିମାନେ କଲେଜିଆଣୀ ପଦ ପ୍ରାଣୀ ବ୍ୟା-
 ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ନାମ କଲେଜିଆଣୀ ।
 ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳାମାନେ ସେହିମାନଙ୍କୁ
 ହସେଷ କଲେଜିଆଣୀ କଲେଜିଆଣୀରୁ
 ପ୍ରତି ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ ସମାଜର ଉଚ୍ଚ
 ପ୍ରକାର ଦେବେ । ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏହି ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ସେଥିରୁ କଲେଜିଆଣୀରୁ ଦେଖନ୍ତୁ ।
 ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଉପୋଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ବା ଉଚ୍ଚ-
 ଲକ୍ଷଣେ ଯାହାକୁ କୋଇ ବାଦ୍ୟାଦିରେ ଉଚ୍ଚ
 ଦେବେ ଦେବେ ପ୍ରକାରରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉ-
 ଚ୍ଚାକୁ ଦେବ । ପ୍ରତି ଦେଖିଲେ ଉଚ୍ଚରୁପେ
 ଉଚ୍ଚା ଦେଖା ଉଚ୍ଚ ଏହି ନୂତନ ମିଳନସମାଜ

ଦରିଦ୍ରତାକୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସ୍ୱଳ୍ପତା ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦ
 ଦେଖାକୁ ପ୍ରତି ସେଥିମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ବନ୍ଦୋ-
 କପ୍ର ଓ ଶାସନର ଉତ୍କଳ ଅତି ପ୍ରାଚୀନ ଅଟେ ।
 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦରିଦ୍ରତା ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ
 ପ୍ରତି ଗୋଡ଼ା ନିମନ୍ତେ ଅବା ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚା
 ପ୍ରକାରରେ ନ ଉଚ୍ଚ ବା ନିମ୍ନ ଗୋଡ଼ା
 ନ ଗୋଡ଼ା ସାଧାରଣ ହୁଏ ପ୍ରତି ଦୃଢ଼ୀ ଲକ୍ଷି
 ଉଚ୍ଚତମାନେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ ।

- କ ୧ ମୂଲ୍ୟ ବାଡ଼ି ୧ ମାତ୍ର ବର ବାବୁ ଏମ୍ ଏସ୍
 ବାସ ସି, ଅଲ, ଲ,
 ୨ ବାବୁ ସାମନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ବାସ
 ୩ ବାବୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷଣ ସମ୍ପଦ
 ୪ " ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାୟ
 ୫ ଚୌଧୁରୀ ଚନ୍ଦ୍ରାଣୀ ମହାପାତ୍ର
- କ ୨ ମୂଲ୍ୟ ବାଡ଼ି ୧ ବାବୁ ସରଚନ୍ଦ୍ର ପାଲ
 ୨ " ଉପେନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପଦ
 ୩ " ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାୟ
 ୪ " ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାସ
 ୫ " ବରମାଳୀ ଚୌଧୁରୀ
- କ ୩ ମୂଲ୍ୟ ବାଡ଼ି ୧ ବାବୁ ପ୍ରିୟନାଥ ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାୟ
 ୨ " ନାୟକଚନ୍ଦ୍ର ସେନ
 ୩ " ଉପେନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପଦ
 ଚୌଧୁରୀ
 ୪ " ଅନନ୍ତସୁଧା ଅପା
 କ ୪ ମୂଲ୍ୟ ବାଡ଼ି ୧ ବାବୁ ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାୟ କୋଷ
 ୨ " ଅନନ୍ତ ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାୟ
 ୩ " ଅନନ୍ତସୁଧା ଅପା
 କ ୫ ମୂଲ୍ୟ ବାଡ଼ି ୧ ବାବୁ ଉଚ୍ଚ ସାମନ୍ତ ଉଚ୍ଚ
 ୨ " ସରଚନ୍ଦ୍ର ବାସ
 କ ୬ ମୂଲ୍ୟ ବାଡ଼ି ୧ " ନିମାଚରଣ ମିତ୍ର
 ୨ " ନଗରୁପେନ୍ଦ୍ର ଗୋଷ
 ୩ " ଅନନ୍ତସୁଧା ଅପା
 ୪ " ବୈଦ୍ୟବିହାରୀ ମିତ୍ର
- କ ୭ ମୂଲ୍ୟ ବାଡ଼ି ୧ ବାବୁ ଅନନ୍ତସୁଧା ଅପା
 ୨ " ପରଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୁରୀ
 ୩ " ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ବାସ
 ୪ " ସୁଧାକର ମହାପାତ୍ର
- କ ୮ ମୂଲ୍ୟ ବାଡ଼ି ୧ ବାବୁ ନିମାଚରଣ ମିତ୍ର
 ୨ ମୁଖୁରୀ ସମ୍ପଦ ମହାପାତ୍ର
 ନିମାଚରଣ
 ୩ ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପୁଖୁରୀ
 ୪ " ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାୟ ଉଚ୍ଚ
- କ ୯ ମୂଲ୍ୟ ବାଡ଼ି ୧ ସମ୍ପଦ ମହାପାତ୍ର ନିମାଚରଣ
 ୨ ବାବୁ ସରଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ଉତ୍କଳ ସମିତି ।
 କୋମଳାରେ ସେହି ଉତ୍କଳ ସମିତି
 (congress) ବୈଦ୍ୟ ଅନେକମାନେ
 ଉଚ୍ଚତମେ ପାଠ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ବାଦ୍ୟା
 ଉଚ୍ଚତମେ ତା ୨୭ ଉଚ୍ଚତମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେବ ।
 କୋମଳାରେ ସର୍ବଦା ସମ୍ପଦ ପ୍ରାୟ
 ଏକା ଦେଖାଯିବାରୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେଶୀୟ ଏବଂ
 ସୁଗୋପୀୟ ସମ୍ପଦ ଲୋକ ଓ ମହାଲୋକ
 ସମ୍ପଦ ପ୍ରାୟ । ଉଚ୍ଚତମ ସର୍ବାପାତ୍ର
 ଉଚ୍ଚତମ ସର୍ବଦା କଲେଜିଆଣୀ ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାୟ
 ସାଦେବ ସମିତିର ଉଚ୍ଚତମ ଓ ସମିତିରେ
 ସେହି ଉଚ୍ଚତମ ପ୍ରକାରର ପାଠ୍ୟ ଦେବ
 ବାଦ୍ୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚତମ ପ୍ରାୟ ଉଚ୍ଚତମ
 ବନକମୁଖି କୋମଳା ଉଚ୍ଚତମ ପାଠ୍ୟ
 ଉଚ୍ଚତମେ କୋମଳାରେ ଉଚ୍ଚତମ ମହାପାତ୍ର
 ଉତ୍କଳା ସମିତିର ବାଦ୍ୟମାନ ମତ ଏବଂ
 ସମାଜର ଉଚ୍ଚତମ ଉଚ୍ଚତମ ଉଚ୍ଚତମ
 ପ୍ରକାର ଉଚ୍ଚତମେ ସେ ସମିତିରେ ଉଚ୍ଚତମ
 ସୁଦା ଦୋଷାନ୍ତା ଉଚ୍ଚତମ ସର୍ବଦା ଉତ୍କଳା
 ସମ୍ପଦୀୟ ସେତେ ବଳୁତା ସେ ଉଚ୍ଚତମ
 ସର୍ବାପାତ୍ର ବାଦ୍ୟ ଉଚ୍ଚତମ ସୁଦା ପ୍ରକାର
 ଦେବ । ସେ ଦାନାପ୍ରକାର ଦୃଢ଼ୀ ଦେଖା
 ଏ ପ୍ରକାରରେ ଉତ୍କଳା ସମ୍ପଦୀୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ
 ଉଚ୍ଚତମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରକାର କେ ଶ୍ରୀକୃ
 ପ୍ରାୟ ଦେଖା କୁ ଉଚ୍ଚତମେ ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାୟ
 ସୀମାବଦ୍ଧ ସୁଦା ଉଚ୍ଚତମ ସର୍ବଦା ଦେଖା
 ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୁଦା ପ୍ରକାର ଦେବ । ଏହି
 ଉଚ୍ଚତମ ସମିତିର ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ଉଚ୍ଚତମ
 ଉଚ୍ଚ, ପ୍ରକାରର ଦୃଢ଼ୀ ଅଧିକାରୀ ଉଚ୍ଚତମ
 ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉଚ୍ଚତମ ମାନଙ୍କୁ
 ପ୍ରକାର ଦେବ । ପ୍ରକାର ଉଚ୍ଚତମେ ଉଚ୍ଚତମ
 ପାଦ୍ୟରେ କଲେଜିଆଣୀ ଉଚ୍ଚତମ ଉଚ୍ଚତମ
 ପ୍ରକାରର ଉଚ୍ଚତମ ସର୍ବାପାତ୍ରରେ ପାଠ୍ୟ ଦେବ ;
 ଉଚ୍ଚତମ ପ୍ରକାରରୁ ଉଚ୍ଚତମର ସର୍ବଦେବ
 ଉଚ୍ଚତମ ମିଳନସମାଜ ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର
 ମଧ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଚତମ ସର୍ବାପାତ୍ର ମେଲେସମ୍ପଦ
 ନୂତନ ସମ୍ପଦୀୟ ପ୍ରକାର ସର୍ବାପାତ୍ର କୋଇ
 ଜଣାଦାଏ । ସେ ଉଚ୍ଚତମ ସେ ଜଣାଦାଏ
 କୁଟିରୁ ଉଚ୍ଚତମ ଦେବା କୁଟିର ପ୍ରକାର
 (miasma) କୁ ମେଲେସମ୍ପଦ ଉଚ୍ଚତମ ।
 ବାଦ୍ୟ ବାସ ଓ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉଚ୍ଚତମ ଅନ୍ତର୍ଗତ
 ଏହିର ମାନ ଉଚ୍ଚତମରେ ଉଚ୍ଚତମ ମାତ୍ର
 ମହା ପ୍ରକାର ସେହି ମାନର ବାଦ୍ୟ ଦେବ
 କୁଲିନ ସେମାନେ ଜଣାଦାଏ ଉଚ୍ଚତମ ଉଚ୍ଚତମ
 ଦାନାପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ସର୍ବଦା ସର୍ବାପାତ୍ର
 ଦୋଷାନ୍ତା ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସର୍ବଦା ଦୋଷ

ADVERTISEMENT.

Tenders are hereby invited for the execution of the under-mentioned works for the year 1909-10 and intending contractors can obtain information respecting them from the Municipal office. The tenders are for rates only without regard to quantity, and are to be filed in sealed covers on or before the 31st March, 1909.

No.	Names of roads.	Quantity of lat.rite stone
1	Main road	6,000 Ft
2	Chhatra Bazar road	
	Part I	5,000 do.
3	" " II	4,350 do.
4	Lunatic Asylum road	3,000 do
5	Ranihat Monglabag road	
	Part I	6,850 do
6	" " II	7,850 do.
7	Pithapur road Part I	4,900 do.
8	" " II	6,100 do.
9	Daok road	2,000 do.
10	Muchi sahi road	2,000 do.
11	Molla sahi road	1,000 do.
12	Machua Bazar road	500 do.
13	Bajra Kalat road Part I	6,590 do.
14	" " II	6,570 do.
15	Kalikinker's road	750 do
16	Makhanpur road	500 do.
17	Maria Bazar road	2,000 do.
18	Manesty's road	200 do.
19	Cuttack chundy road	5,000 do.
20	Puni, hat road	3,000 do.
21	Bepari sahi road	750 do.
22	Kathgora sahi road	1,000 do.
23	Chowdhury Bazar Market road	1,000 do.
24	Civil Court road	1,000 do.
25	Madat Khaty road	200 do.
26	Banka Bazar road	1,000 do.
27	Alam Chand Bazar road	1,000 do.
28	Oria Bazar road	1,000 do.
29	Kaji Bazar road	2,600 do.
30	Jagannath Ballav road	500 do
31	Khatbin sahi road	2,000 do.
32	Sutahat Christian sahi road	500 do.
33	Ganesh mandir road	1,000 do.
34	Ganesh ghat road	1,500 do.
35	Bakhrabad road	1,500 do.
36	Jogee Babu's road	200 do.
37	Telanga Bazar road	1,000 do.
38	Raghunathjee lane	1,000 do.
39	Naya Sarak cross road	200 do.
40	Kathjori river side road	2,000 do.
41	College lane	1,000 do.
42	Normal school lane	1,000 do
43	Makund prasad road	500 do.
44	Ripon road	1,500 do.
45	Stoneys road	3,000 do.
46	Toolsipur road	7,000 do.
47	Cemetery road	1,000 do.
48	Mansing patna road	50 do.
49	Mongla sahi road	500 do.
50	Jaggoswar Babu's lane	100 do.
51	Telegraph office road	500 do.
52	New Market road	500 do.
53	Fakir Takia road	100 do.
54	Priyanath Babu's lane	200 do.
55	Dagbar sahi road	200 do.
56	Kailash Babu's lane	100 do.

Municipal office } J. N. Bose, Chairman
Cuttack } 11.3.09

ଦୋରୀସ ।

ପଞ୍ଚ ପଞ୍ଚା ଚକ୍ରମତ୍ତୁ ଅପରପ୍ରାନ୍ତମେଘ ବାଳକା ବଦ୍ୟାଳୟ ସଂଗ୍ରହ ମାଧ୍ୟମ ୫ ୯ ୯୯ ଦୋ ଦେବନରେ <ପଞ୍ଚା ଶିକ୍ଷାଦି ଅବସାଦ ପଞ୍ଚା । ଦିବିର ଚଣ୍ଡିକାଲର ପଦ୍ୟୋକ୍ତାଣ୍ଡି ଓ ଅଧିକତ ବସ୍ତ୍ରର ବାଦନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଟିକା ଦେବାକୁ ପାଇବିତା ଲକ୍ଷ ଉପସ୍ଥକା ବାଳୁ ଭବ ଅନ ଦେହ ଦରକାସ୍ତ୍ର କର ପାରିବେ ନାହିଁ । ଚକ୍ର ମାସ ତା ୩୯ ରାଜ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାର୍ଥମାନେ ପ୍ରମାଣା ପଞ୍ଚ ସଦ ଦରକାସ୍ତ୍ର ନିମ୍ନ ସାଧନକାମକ ନିବନ୍ଧକୁ ପଠାଇ ପାରିବେ ।

Raj office Baramba } Bhagaban Mohapatra
Dated 15-3-09 } Dowan

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବଦମସ୍ତ୍ରକରୁକ୍ତ, ଅପରମାତ୍ରକୁ ସର୍ବତ୍ରରେ ଜଣାଇଅଛି ଓ "ଅନୁକେତ ପ୍ରବେଶିତା" ଚକ୍ରମାତ୍ରରେ ଅବଲଗଣ ଦେବାକୁ ଅନୁମତି ଦାନ ୨୯ ସମ୍ବନ୍ଧ ଉପାଦାନକୁ ନିସ୍ତୁତ କର ଅପରମାତ୍ରକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛି ଓ ଅପରମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଦେହ ନିଜର ଉତ୍ତମରୂପେ ଅନୁଭବ କରୁ ଥିବା ଭୁବନା ଉପସମାନ ଓ ନୋ ଉପସା ସମକେ ଅନୁଭବ ଭୁବନାମାନ ବ୍ୟାଧି ରୁଚ୍ଛେ ଶରେ ଜଣାଇରେ ଦେଶର ମଧ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତାହାକୁ ସମ୍ପ୍ରଦରେ ସଂଗୋଳିତ କରି କୁବାଅ ଦେବୁଁ । ମାତ୍ର ଅନୁଗ୍ରହ କରି ନୁଠି-କଣାକୁ ଶୀଘ୍ର ପଠାଇବା ଦେବେ, ତାରଣ ମା ୨୩ ସ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପ୍ରଦ ନୁଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେଷ କରିବାର ବାସନା ରଖିଅଛି ।

ଠିକଣା ।
। ସା । ଗୁରୁନଗରୀର }
କଟକ } ଶ ବଦ୍ୟାଳୟର ପଞ୍ଚିକ
୧୭ । ୩ । ୧୧ }

ଉତ୍କଳ ଦାସିକା ।

ସମ୍ବଲପୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୁକ୍ତକର ମୌନାରେ ଗୋଟିଏ ପରିବର୍ତ୍ତକ ବନ୍ଧନା ସଦାଶେ ୩. ୨୨ ଏକର ଜମି ସରକାରୀ ବ୍ୟୟରେ ଏକ ପୁଣ୍ୟ କରଣ ଉପସାଧନକର କରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ବସ୍ତ୍ରାଉ କରିବା ତାରଣ ବାଣୀହା ମୌନାରେ ୨.୨୦ ଏକର ଜମି ପୁଣ୍ୟ ମନ୍ଦିରପିପାଳୀର ବ୍ୟୟରେ ସରକାର ଶରିକ କରିବେ ବୋଲି ଗତ ତା ୨୯-୧୨ର ଉଲ୍ଲକନା ମତେଟରେ ବନ୍ଧନକ ବାହାର ଅଛି ।

ଗତ ତା ୨୯ ରାଜରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତା ହରେ ଭାବରେ ଯେତେବେଳେ ୪୯୦୧ ମୁଲ ଦୋରାଧୁଲ । ଚଣ୍ଡି ପୁଣ୍ୟସପ୍ତାକର ମୁଲଧୁଲ ୩୨୫୦ । ସମ୍ବ୍ରପଦେଶ, ପଞ୍ଚାତ, ଚଣ୍ଡା, ଓ ଭାବସୁବାତା ଓ ବେଗପଦେଶ ସମ୍ବ୍ରକରେ ବୁଦ୍ଧି ବଢ଼ିଥିଲ ।

— * —

ଗତ ତା ୨୯ ରାଜରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଦୁର୍ଗସାଦାସ୍ୟପାଉଧୁଲେ । ପୁଣ୍ୟ ବନ୍ଧନ ୩୮୮୮, ବନ୍ଧନ ୨୩୩୩ ମୁକ୍ତପଦେଶରେ ୨୨୦୧୦ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ୧୫୧୧ ଏବ ବନେମ ୨୫୦ ଗାଏ ୧୦୧୧୧୧ ଜଣ । ପୁଣ୍ୟ ସପ୍ତାହର ୧୯୯ ଥୁଲ ୧୦୨୮୧୪ ଜଣ । ଭଣା ସକଳ ପ୍ରଦେଶରେ ଦଃଅଛି ମୁଗର ବସନ୍ତ ।

ଶ୍ୟାତ ଜାମା ଉଚ୍ଚତ ଓ ପଞ୍ଚାଶେ ମହୋ-ଦୁର୍ଗମାତେ ବଦୋଦୁପୁତ ପ୍ରଦକମାତ ସମ୍ବାଦପଦରେ ଲେଖିବା ଅପସରେ ଦଣ୍ଡ ପାଉବା ବୁଦ୍ଧିରେ ବନ୍ଧନ ପ୍ରଭିତାଉଦ୍-ଧିଲରେ ଅଧିକ କରବା ବାବନ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରାର୍ଥନା ଉପସ୍ଥରେ । ବନ୍ଧନାମ ପ୍ରଭିତାଉଦ୍-ଧିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାଦ୍ୟ ଦୋର ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଅପସଛି । ବନ୍ଧନ ଦୋରାଧୁଲେ ସମସ୍ତ ସନେଦ ଗୁଣି ଯାଉଥାନ୍ତା ।

ସରକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଗତ ଉପମ୍ବ ମାସରେ ଓଡ଼ିଶାର ଭବନୀଲରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମତେ ଜଣ ଓ ମୁଲ ଦୋରାଧୁଲ ଯଥା:—

ଜିଲ୍ଲା	ଜନ୍ମ	ମୁଲ
କଟକ	୨୮୮୪	୧୦୩୮୮
ବାଲେଶ୍ୱର	୨୮୮୨	୩୧୨୪
ପୁରୀ	୩୪୨୦	୪୩୨୮
ସମ୍ବଲପୁର	୨୧୨	୧୩୮୫

ଅଧିକାଂଶ ମୁଲ ନୁଲ ଓ ଅଭିସାରେ ଉପସ୍ଥ କଟକରେ ଓଲ୍ଲକାରେ ୨୨୩ ଏବ ବାଲେ-ଶ୍ୱରରେ ବସନ୍ତରେ ୫୫ ମୁଲ ଦୋରାଧୁଲ । ଏହି ଭୁଲ ସେମ ଦେବୁ ମୁଲ ସମ୍ବଲପୁରରେ ଅଦୌ ଚ ଥିଲ ।

— ୦ —

ବୁଦ୍ଧି ବାବୁ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ସାହାୟାଲରେ ଗା-ଉରେ ଦୁରକଣ ଉପକରୁ ବୁଦ୍ଧିରେ ଅସାତ ଦୁଇ ଚ ୪ ଶ ବାବଦାସ ଦୋରାଧୁଲର ପାଠ-କ୍ରମାତ୍ରକର ସୁରଣ ଅଛି । ଦାଉକୋଟର ଶେଷ ବନ୍ଧନରେ ସେ ଦୋଷୀ ଦେଲେ ମାତ୍ର ସାଧା-ରଣ ବ୍ୟାସ ପ୍ରଣ ଅଦାନ୍ତ କରି । ଶେଷରେ ସେ ବଦ୍ୟୁଧତ ଓ ଶାସନ ଓ ମାତ-ସିଦ ଦୁର୍ଗାଧି ସୁବାଦେବୁ ତାହାକୁ ସମାଦେବା ଦାଉଣ ଅନେକ ଲେଦ ମିଶି ବଦ୍ୟୁଧମେବରେ-

ଅବେଦନ ବହୁଥିଲେ । ଏବେଦନେ ତାହା
 ସଫଳ ହେବ ବଳ ଅନୁର ଉପସ୍ଥାପନା କଲେ-
 ଏଇ ମାତ୍ରାରେ ସର ବେତର ବାହୁରୁ ପୂର୍ବ
 ବଙ୍ଗର ଶ୍ରେଣୀକରଣ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରସମର୍ପଣ କରି
 ତାହାକୁ ଏହି ନିୟମରେ ମୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ଚାହୁଁ
 ତାହାକୁ ବହୁମାତ୍ରରେ ତାହାକୁ ବରଣ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି
 ରଖିବେ ଓ ପ୍ରାକାଶକର ମତରେ ତାହାକୁ ସଙ୍ଗେ
 ଶିବେ ଓ ସେଗ୍ରାଜର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କୁ ଫିଲ୍ଡ
 ଦେବୋ ବଲେଏରକୁ ଏଥିରେ ସମସ୍ତକ୍ଷମତା
 ଅନୁମୋଦନେ ଅନୁମୋଦନ ଦେଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର
 ଯେଉଁ ଉପସ୍ଥାପନା କରି ଦୋର ନାହିଁ

କରତ ଗୌରମାତ୍ର ତା ୨୧ ରଖରେ ନାଦ-
 ସୁର ଶାଖା ଫେର ସଫେରକ ଧ୍ରୁବୁଷ୍ଟିକ
 ଶ ସ୍ତ୍ରୀ ଯୋଜନାଅ ଗୋଷ ବେଦନଶ୍ରୀ ଗାବର
 ପରଲେବରତା ମାତ୍ର ଦେବାକ ଅନୁକ୍ରମ କିମ୍ପା
 ଦ୍ଵାଦଶ ବେସନ୍ତେ ସଂସ୍କାରୁରକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମେ
 ସୁସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ, କୁମ୍ଭ
 ଓ ସୁତାଗୟ ବହୁ ବାବନ ନିଦେଶ ମତେ
 ସର ଓ ହେତନରେ ଯୋଗ ଦାତ ବଢ଼ିଥିଲା ।
 ଉକ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଏହି ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀକାରୁ ଶ୍ରୀକ
 ଅମ୍ ଅନୁକ୍ରମିତ ନୋଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରସ୍ତ୍ରୀକର
 ପ୍ରୋବଣ୍ଡ ୧୯୦୩ରୁ ୧୯ ଗୋଦର ବସେଶ
 ବନନମତେ ଦଳନୁମରେ ବରତନ ଅନୁକ୍ରମ
 ପାଳନ ଏକ ୧୯ ଅଧ୍ୟାୟ ୨୧ ଶ୍ଳୋକରେ କାର-
 ବର ସଂଗ୍ରହକର ବନ୍ଧୁଦେଶ ବନନୀ ସମସ୍ତ
 ସୁରବରବର ଉତ୍କଳ ଶାଳକ ବଳୁ ।

ତତ୍ପରେ ପ୍ରସଂସିଦ୍ଧ ଲେଖିକା ଶ୍ରୀ
 ଅବଦୋଷ ଶ୍ରୀ ସଜନୀ ସୁର ଏବେଦନ ନିମ୍ନ
 ବା ଏକାମ୍ବେଶର ହେଣାରେ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଲି
 ପିଆସକର ଗାବରକର ତାହାକୁ ମଧ୍ୟମ
 ବା ସେତେପ୍ରକାର ସୁର ସେଣାକୁ ବୁଝି ବସ-
 ସହକ୍ତ ଏଥିପାଇଁ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ନିଜ
 ଅନଳ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କରେ ଏହି
 ସୁର ଏକା ସୁର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓଡ଼ିଆ ସୁର ଅକ୍ଷ
 ଏକ ଏକାର ପିଠକମତେ ଫମ୍ପେ ଓଡ଼ିଆ ।
 ଅପାରକୁ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଥମରେ ଏହି ବଦନା-
 ତସୁର ବସେଶ ଦେଶର ପଲଲର ବର
 ବାକୁ ସହକାର ଦେବେ । ମଞ୍ଜୁମ
 ଅନଳର ସଜନୀମାନେ ସେବେ ଏହି ଅଦର୍ଶରେ
 ଅପ୍ରମା ସଜନୀମାନେ ମୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ବଦନା-
 ତସୁ ବସାପବେ ବେବେ ଅନୁକ୍ରମରେ ଓଡ଼ି
 ଅଳ ଅପ୍ରମା ଫେରବା ବରଷ ନୁହନ୍ତି । ନରଣ୍ଡି-
 ମେସକର ଦୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆକ ପ୍ରତି ଅଧିକ
 ତର ଅଦୃଷ୍ଟ ଦେବ ।

ସୁଦେଶୀ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବାଲେଶର ସମ୍ପାଦ-
 ନାକୃତୀ ଦୁଃଖ ତର ବହୁଅଛନ୍ତି ଓ ଉତ୍କଳର
 ସରଳ ପ୍ରବେଶରେ ସୁଦେଶୀ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ସଦାପେ ବାଲେଶାମାନ ପ୍ରକାଶ ଦେଉଥିବା
 ପ୍ରଦେଶେ ଓଡ଼ିଆରେ ବହୁ ର ଉଦ୍ୟମ ଅର୍ଥା
 ଦେବାହାକୁ ନାହିଁ ଏବ ଏତମାତ୍ର ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟ-
 ସୁଦତ ଦାମ ନିଜର ବୁଦ୍ଧିବଳ ଓ ଅର୍ଥବ୍ୟୟରେ
 ଉତ୍କଳ ଶାଳକେ ନାମକେ ସେଉଁ ତମକା
 ବାଲେଶା ପ୍ରାପତ ହେଅଛନ୍ତି ଉତ୍କଳ ସୁଦେ-
 ଶୀୟକର ସାହାଯ୍ୟ ଲେଉଟି ସୁଦା ଯଥୋପଦ-
 ରୁପେ ପାଉପାଇ ନାହାନ୍ତି । ସଦ୍ୟୋଗୀ ଶ୍ରୀ
 ଅନଳର ଦେବେ ସେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ
 ବାଲେଶ ନିମନ୍ତେ ମୋଟିଏ ବଙ୍ଗଳା ଗଠିତ
 ହୋଇ ବଙ୍ଗଳାଅନଳ ଅନୁସାରେ ରେକର୍ଡ଼ିଂ
 ଦେବା ବାବର ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଯାଇଅଛି ।
 ରେକର୍ଡ଼ିଂ ଦେଲ ଉତ୍କଳ ଅନୁମୋଦନ ବଦିୟ
 ଦେବ । ଏହି ବଙ୍ଗଳାର ନାମ ଉତ୍କଳ ଶାଳକ
 ବଙ୍ଗଳା ଲିଫ୍ଟିଓଡ଼ ଦେବ । ଅଧ ବଦିୟର
 ବଜ୍ରପଦ ବାହାରିଲ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳକାଶିମାନେ
 ତାହା ପ୍ରଦେଶରେ ଅନୁମୋଦନ ଦେବା ଅପା
 ନୁଅଇ । ଅନୁକ୍ରମେ ସେ ଅପ୍ରମା ଦେବା ତ ସିଦ୍ଧା
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦେଶୀୟମାନଙ୍କର ବଦନାସୁରେ ଅନୁ
 ସୁର ଠିକ ବଳନା ଦୋଇପାଇ ନାହିଁ ।

୨. ଜଣେ ବହୁ ଲେଖିକା ଶ୍ରୀ ଓ ପୁସ୍ତକ
 ଗୋଦରା ମି: ଇ: ସୁର ବର୍ତ୍ତମାନ କଳା
 ବାବରରେ ଉତ୍କଳାଅଛି । ଏହି ସୁର ବ୍ୟକ୍ତି
 ଦେଲ ୧୯ ୧୫ ସୁରୁରୁପେ ପ୍ରାପତ ହୋଇ
 କରଣା ଉତ୍କଳ ସର ବେଶର ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଲେଦ-
 ନର ଉତ୍କଳ ଓ ସାହାଯ୍ୟରେ ୧୫ ୧୫ ସୁରକୁ
 ଉତ୍କଳ । ମାତେତା ତଦିତି ବ୍ୟମତେ ଏକ
 ମେଷ ଦେଇ ବ ୨ ଓ ଚଳାଇ ଅସିଥିଲେ ଏକ
 ସୁର ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର ପରଦର୍ଶନରେ ପ୍ରୀତ ହୋଇ
 ସୁକାର ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରଦାତ କରିଥିଲେ । ଅଦୃଷ୍ଟ
 ତ ବାବରକୁ ଉତ୍କଳାଅଛି ଲେବେ ଶ୍ରୀ ନ
 ପାରି ଦୁଃଖିତ ଅଛନ୍ତି । ସଧିକ ଦୁଃଖର ବସୟ
 ଏହି ତ ଦୁଲର ଉପବେଶମାନ ଲେବକର
 ଅପର ଉପେଷା କର ସ୍ଵାକାନ୍ତିକରୁ ନିୟମାଇ
 ଅଛି । ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଲେବକର ଅନୁମୋଦନ ମଧ୍ୟ
 ଏ ବଦା ଶ୍ରୀ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛି । ପୁସ୍ତକ
 ବୋଇକି ଅଥବା ଶିକାକରଣୀୟ ଉତ୍କଳ ଏଥିର
 ଦାଉଣ ପ୍ରଦାତ କରି ଲେବକର ସନେକ
 ଗୁଣ ଦେଲେ ସୁର ବସୟ ଦେବ । ସମ୍ପରକ
 ସୁରୁତ ଓ ଉପବେଶୀକ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ବେଦା ଓ
 ସରକାର ସାହାଯ୍ୟରେ ହୋଇଥିବ । ସେ ସମସ୍ତ
 ଏକା ସରକାର ଅନୁ ସୁରକୁ କେଉଁପିଦା ଉତ୍କଳ
 ତ ?

ସର ବା ୧୨ ରତ ଦୁଃଖାତର ଗାମ ଶା
 ସମସ୍ତରେ ସୁର ଶ୍ରୀସୁର ବାବର ସୁରୁପ
 ବରକଣ ସର ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ସୁ ଉତ୍କଳ
 ମାତେତା ସାଦେବ ବାହୁରୁ ସମସ୍ତର
 ଅନଳ ପ୍ରକାର ତରଥିଲେ । ସୁରୁତ ପ୍ରାପଣ
 ପତ୍ର ପୁସ୍ତକରେ ଦେବିତ ଦେଉଥିଲା । ତ ନିମ୍ନ
 ସାଦେବ, ତେପୁଟା, ଉତ୍କଳ, ସରକାରସମସ୍ତ
 ଓ ମତକୁ ପ୍ରକାର ସମାନ୍ତରାଣି ପ୍ରାପ୍ତ ନ ୨୦୧
 ଉପସ୍ଥାପନ ଥିଲେ । ବାଲେଶର ସୁର ବାହୁ
 ସହର ବୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ଗୀତ ଦେଇ
 ସରକାରୀୟମୁ ସୁଅନ୍ତେ ଦେଉମାଣ୍ଡିକର
 ଦ୍ଵାର ସୁଲର ବାବର ବରକଣା ପଦେଦେଲ ।
 ଶ୍ରୀମାନେ ସଂସ୍କୃତ, ଇଂରେଜୀ, ବଙ୍ଗଳା ଏବ
 ଓଡ଼ିଆ ଅଦୃଷ୍ଟି ପାଠ କଲ ଯେ ସରକାର
 ମହୋଦୟ ସୁଦେଶରେ ପୁସ୍ତକର ବରକଣ
 ତରଥିଲେ । ସରକାର ପଦେଦେବିକ ଉତ୍କ
 ସୁର ଗଜା, ନିମିତ୍ତ, ଶ୍ରୀ ନିମିତ୍ତ, ବାହୁ
 ବରକାଳ ମହାପାତ୍ର ଏବ ନାନାଲେ ସମାନ୍ତର
 ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ପ୍ରସରୁ ବେଶେ ପୁସ୍ତକ
 ବରକଣ ହୋଇଥିଲା । ସାଦେବ ବାହୁରୁ
 ସଂସେପରେ ନିଜ ବକ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାତ କଲ ପରେ
 ସରକାର ମହୋଦୟକୁ ଅନୁମୋଦନ ଦେଖାଇ
 ସର ବଲ ଦେଲ ।

ଉତ୍କଳ ଦୂର୍ଦ୍ଦିପସାହାଯ୍ୟ ଉପରେ ଦେବେବ
 ଗଜା ଓ ସମ୍ପାଦକମାନେ ଦେବେ ଦେବା ବାବ
 ଦରକାରେ ବହୁରେ ମୋଟିଏ ପାରି ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇ ଉତ୍କଳ ବରକଣମେଷ ଅଧୀତ ଏକ ସଫଳ
 ଦୁରା ବହୁର ବାବର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନୁଅଇ । ସତ ୧୯୦୮
 ପାଇର ବରକଣରୁ ପ୍ରଦାତ ସେ ସେହି ପାରିରେ
 ୫ ୮,୧୦,୦୦୦ ଟା ଡମା ଅଛି । ସେହି ପାରି
 ସଦାପେ ଅନୁକ୍ରମ ଲାଗା ବହୁ ଦେବ
 ଦଅନ୍ତି । ରାଜା ମହୋଦୟ ସନ ୧୯୦୩ରେ
 ସାହା ବେଦା ଦେଲସୁରେ ସେହି ଟକା ଓଡ଼ି-
 ଶାରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକାରଣ ଏଠା ତଦିପର
 ସାଦେବେ ପ୍ରଥମା ବରକାରେ ସାଦେବ ମହୋ-
 ଦୟ ସଫଳକୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ । ସମିତ ବଦିର
 ଉତ୍କଳରେ ତମିଳର ସାଦେବେ ଉତ୍କଳରେ
 ବ ସେବେ ସେ ବାଲକ ପ୍ରଥମା ସର୍ପକ
 କର ଉତ୍କଳା ଦେଶମେଷକୁ ପତ୍ର ଲେଖିବେ
 ଏକ ଉତ୍କଳା ବରକଣମେଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀ ଅନୁ
 ସାରେ ଓଡ଼ିଆରେ ସୁର ଅନୁକ୍ରମ ଦୋଇପୁର
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳରେ ଦେବେ ସର୍ପକ ବହୁ
 ବରକଣ କରିବେ । ଏଥିର ଅର୍ଥ ଏହି ତ ଏ ପାରିକୁ
 ସେ ସାହା ବାବ ତରକେ ବାହାକ ଉତ୍କଳରେ
 ସେ ଦେବା ସରକ ଦେବ କର । ଉତ୍କଳ
 ସେଣାରେ ବସେଶ ଅନୁକ୍ରମ ପ୍ରକାର ଏବ

ଶୁଣିବେଶ ସମ୍ପର୍କିତ ନିଜାଧିକାର ଯେତା ସାଧାରଣ
କମଳେ ସମ୍ପର୍କିତ ସାଧା ପାଠକେ ତାହା ଦେବେ ।

—୦—

ଦରବଦାର ଉତ୍ତୀଷ୍ଟାନ ନେପଥରେ ପାଠ
କଲୁଁ ଏ ବଙ୍ଗଳାଳ ଦୁଇଜଣ ସମ୍ପୁର୍କ ବାନ୍ତି ଶିଳ
ଶିଳା ନମନ୍ତେ ଉତ୍କଳ ଦାତ ଉତ୍କଳ ମନ୍ତ୍ର
ଦରସନ୍ତୁ । ସାଧା (୧) ଦାସିନ ବଦାର ମହା
ରଜା ମହାଦେବ ନଦୀ ଦରବଦାରେ ଗୋଟିଏ
ଝେଡ଼ନର ସ୍ତୁର (ଶିଳାବଦ୍ୟାଳୟ) ପ୍ରାଧାନ
ନମନ୍ତେ ବାସିତ ଏବଂ ଛଟା ଅସୁର ସମ୍ପର୍କିତ
ଦାନଦରବଦା ଉତ୍କଳ ଦରସନ୍ତୁ ଏବଂ ବଙ୍ଗ
ରଜାଶିଳା ସମ୍ପର୍କିତ ଉତ୍କଳ ବଦାର ଉତ୍କଳ ।

(୨) ଗୌରୀପୁର ବାବୁ କଲେଜ, ଉତ୍କଳ ସମ୍ପ
ତୌଷ୍ଣ୍ୟ ଦରବଦାର ନାମକେଇ ବାବୁନିଶିର
ଅବ ଏକଦେଶନ ନାମକ ଚାନ୍ଦସୁ ଶିଳା ସମ୍ପ
କର ବୁଦ୍ଧ ନିର୍ମାଣ ପଣ୍ଡିତେ ଦସ ରଜ ଛଟା
ଦେବାକୁ ଅଙ୍ଗୀକାର ଦରସନ୍ତୁ । ଏହି ତୌ-
ଷ୍ଣ୍ୟ ମହାସମ୍ପ ଏସ୍ତୁସ୍ତେ ଏହି ଶିଳା ସମ୍ପର୍କିତ
ନାମକେଇ ବଦାର ଦରସନ୍ତେ । ଉତ୍କଳରେ
ବଙ୍ଗଳା ପର ଧନ ଦାଦାନ୍ତି ଏବଂ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ
ଏପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦରବଦାର ଉତ୍କଳ ଦାଦା ଅନ୍ତ
ଅନ୍ତନ୍ତ ସଦ୍ୟମାତ ଉତ୍କଳରେ ସେ ଅଦୌ ସେପରି
ଦାଦାନ୍ତି ଏହା ଅନୁମୋଦେ ବଦାସ କର
କ ଯାଉଁ । ଅନୁମୋଦେ ଏହାନ୍ତ ସଦାକରୁଁ ଏ
ଏପରି ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଏଠାର ଦେହ
ସାଧାରଣ ହୁଣ୍ଡିଟି ସ୍ତୁଦେଶର ଶିଳା ଅନ୍ତର
ମୋଡ଼କ ନମନ୍ତେ ଅନ୍ତର ଦେବେ । ସୁଣୀ
ଦାଦାନ୍ତେ ତାତ ଦରମ୍ପ କରାନ୍ତା ଉତ୍କଳ ନୁଦେ ।

ପାଠାଳୟ ମାର୍ଚ୍ଚିତ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କିତ ରୁଷ-
ବେଳୁ ମହୋଦୟକ ଦାଦାନ୍ତକାଳ ଅନ୍ତରାନ୍ତ
ଦେବାକୁ ତାକ ପ୍ରାକରେ ମନୋନୀତ ଦୋ-
ଧୁବା ତାପ୍ତ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଉତ୍କଳମାତ
ଏ ଏ ସମ୍ପର୍କେ ପାଠାଳ ଉତ୍କଳ ସିଂହାସକରେ
ଉତ୍କଳଦେଠାରେ ପ୍ରାକ୍ଷିତ ଦେଲେ । ଏ
ମହାସମ୍ପ ସିଂହାସକରୁତ ଦୋର ଯେଉଁ ବନ୍ତୁତା
ଦରସ୍ତେ ବର୍ତ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ସେ ପ୍ରକାଶ
ଝେଡ଼ନମାନଙ୍କର ସୁନର୍ଦ୍ଦର ଦରବେ । ତଳ
ବର୍ତ୍ତେ ଅସୁର ଦାସ ଦୋ ୧୦ ୫ ଡୋଲର
ଦେଶିବାକୁ ସଦେଷ୍ଟ ଅସୁ ଦେବା ପ୍ରକ ଦୁଷ୍ଟ
ରଜାଶିଳ । ପ୍ରକ ଓ ତଳସୁଦର ଉତ୍କଳ
ସେନା ସଂରକ୍ଷିତ ଦରି ସୁଦ ନିବାରଣ ଦରିବା
ଦେଖା ଦେବ ଏବଂ ଅପଣା ମର୍ତ୍ତ୍ୟଦା ରଜା
ଦରିବା ତାରଣ ଅବଶ୍ୟକ ମର୍ତ୍ତେ ଛଟା ଦରି
ଦିବଦୟିତା ଅନୁରୋଧରେ ଦାସୁ ଲାଗର ଦର-
ସିକ । ପାଠାଳୟର ଲେଖନୀରେ ଦେବେଶ
ସଦିପମ ନର୍ତ୍ତକା ଉତ୍କଳରେ ଦୌଶିଠାରେ

ଏହା ନିୟମ ଦେଲେ ତାହା ନିବାରଣ ଦରିବା
ପ୍ରକୃତ ଦେଖା ଦେବ ଏବଂ ଅସିଧାକାରୀ ଲେଖ-
ନୀଧରେ ଏ ଦେଶକୁ ଅସିଧାକାରୀ ଯେଉଁ
କୃଷକ ଜାତ ଦେବ ତାହା ଲାଗର ଦର-
ସିକ । ଅବଶେଷରେ ନିଗୋମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଶିଳା ଓ ଶିଳାସୁଦ ଦେବା ନିବାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ
ସୁଦା ଦସୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦେବଦସୁଲେ । ମହାସମ୍ପ-
କରେ ଏ ମହୋଦୟକ ସିଂହାସକାସ୍ତେଶ
କିସା ସମ୍ପର୍କ ଦୋରସୁଲ ଏବଂ ତାହା ଦେଖିବା
ନାଗଣ ଏବଂ ଦେଲ ଗାତ ବହୁଦରୁ ଲେବ
ଦୋର ଅସିଧା ।

ଶିଳିତ ଦେବସାସୁ ବାନ୍ତିର ଅନ୍ତର ଦେବୁ
କରକର ଅନାନ୍ତ ପ୍ରାକପର ଉତ୍କଳରେ
ସଦେଶା ନା ଦୌଶିପି ପ୍ରକାର ବଦାସାସୁ
କସ୍ତାର ଦେଲ ପାରୁ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳରେ ଯେଉଁ
ମଦେ ଦେଲେରେ ଶିଳାଲର ଦରସନ୍ତୁ
ସେମାନେ ଦେବଲ ସରଦାସୁ ଉଦାସ ବା
ଓତାଲକ ଓ ଦଦା ଦେହ ଉତ୍କଳକୁ ଚନ୍ଦି
ଅନ୍ତନ୍ତ । ଏକଦ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧା
ହୁଣ୍ଡି ଦେଲ । ସୁଲରେ ସାମାନ୍ୟ ଶିଳା ସେଉ-
ମାନେ ପାଠାଳୟ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଉଦାସ
ସଦାସେ ଦୌଶିଅନ୍ତନ୍ତ ଓ ତାହା ପାଠାଳେ
ଅପଣାକୁ ସଦେଷ୍ଟ ଉଦାସାଦ ମନେ ଦରନ୍ତ ।
ବାଗଜ ବଦାସାସୁ ପାସୁ ସମ୍ପ ସାମାନ୍ୟ ଶିଳିତ
ବା ଅସିଧେ ଲେଖକ ଦାଦରେ ରଜୁଅନ୍ତ ।
ନିଜେ ଉଦାସ ଦରବା ସେମାନଙ୍କର ସମତା
ନାହିଁ ଏବଂ ଦେହ ସେମାନଙ୍କର ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ
ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦେ ଦେବେ ଲେବ
ଓତ୍କଳରେ ବାଗଜ ବଦାସାସୁ ଦରୁଅନ୍ତନ୍ତ ଏବଂ
ଓତ୍କଳର ଦେବେ ଲେବ ସୁପ୍ରାକରେ ଅଧା
ଅନୁମୋଦେ ବାଗଜାଦ ଦରୁଅନ୍ତନ୍ତ ଅରେ
ଚନ୍ତା ଦଲେ ଅନାସାସରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାସିକ ସେ
ଅନୁମୋଦେ ଏପରିକି ନିବାନ୍ତ ନିମ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ
ପ୍ରକାଶୁଁ । ନିଜ ନିଜ ଅବସ୍ଥା ଧାରଣରେ ଚନ୍ତା
ଦର ସମ୍ପର୍କର ଉଦାସ ଏ ଦେଲେ ଉଦାସ-
ଦାସ ବଜ୍ର ପଳ ଦେବ ନାହିଁ । ଅର୍ଥଲର ସମସ୍ତେ
ଲେଖନ୍ତି । ମାତ୍ର ସମାଦପଣ ସୁପ୍ରାକା ବନ୍ତୁତାଦ-
ଦାସ ଶରୀ ଉଦାସ ଓ ଉଦାସକଣ ପାଠ-
ସୁଲକେ ଅନୁମୋଦକର ଛଟା ଲାଖୁ ନାହିଁ
ବତ ଦୁଃଖର ବସୁ ।

—୦—
ଗତ ତା ୨ ରିଜର ସମ୍ପର୍କିତ ହୁଣ୍ଡିଟି ।
ଶାରେ 'ଅବଦେଲରେ ଦୌଶିପି ଦାଦାନ୍ତ ଦୁ
ନାହିଁ' ଉତ୍କ ଶାଗେନାମାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକ
ଦାଦାଶିଳ । ତାହା ମନେଯୋଗ ପ୍ରକାଶ ପାଠ
ଦରିବା ତାରଣ ସମ୍ପର୍କାନେ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ

ଅନୁସେଷ ଦରୁଅନ୍ତୁ । ବର୍ତ୍ତେ ସାବ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଏହି
ଅପଣାଳ ଉଦାସ ନମନ୍ତେ ନିଜେ ଦେଖା ଦ
କରି ଦେବଲ ସରଦାସୁ ଉଦାସ ବର୍ତ୍ତେ ବଜ୍ର
ପଳ ନାହିଁ । ଉଦାସକଣ ଦେଖାଦସନ୍ତୁ ସେ
ସରଦାର ଦେବେବର୍ତ୍ତ ଦେଲ ବଦେରେ ଅଦର୍ଷ
କୃଷିରେ ସ ଦେହାନ୍ତନ୍ତ ଏବଂ ଦେଖାସୁ ଲେବଦ
ଲାଗର କୃଷିପ୍ରକାଳୀ ଶିଳାଦାଦୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ-
ନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଦୁଏ ଏକଜଣ ଛଟା ଦେହ ସେଠାକୁ
ଲେବ ପଠାଳ କୃଷିପ୍ରା ବଦଲ ଅଶିକାର
ଏପରିକି ଦେଖାସାଦ ନାହିଁ । ଏପରି ଅବଦେ-
ଲରେ ଦ ଦାଦାନ୍ତ ପଥକ ଦେବ ? ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପେ
ସଦାଶୋନୀ ଲେଖିଅନ୍ତନ୍ତ ବ ବାମସ୍ତା, ମୟୁରକଣ୍ଠ,
ଅଠନକ, ତଳଦେର ପ୍ରକାଶ ଦେବେବ
ଗଜାରେ ସେହି ସମ୍ପର୍କାନଙ୍କର ନିରପର
କୃଷ ଶିଳର ଉଦାସରେ ଅଳସୁ ଅର୍ଥକାସୁ
ସୁଦା ପ୍ରକାଶ ହୁ ଦରୁଅନ୍ତନ୍ତ ଓ ଦେବେ
ପରମାନରେ ପଥକ ଦୋର ଅନ୍ତନ୍ତ । ପାଠ-
କମାନେ ନାଗନ୍ତି ସେ ଏହି ସଦାମାନେ କୃଷି
କସ୍ତାର ଏବଂ ଦୁର ଏବଂ ଦୁର ପଥକ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦରବାସାସ କୃଷକେର ଉଦାସ ଦରସନ୍ତୁ ।
ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶ ସରକର ଦ ପରମାଣ ଉଦାସ
ଦରସନ୍ତୁ ତାହା ଲାଗାସାଳ ନାହିଁ । ଦୌଶିପି
କସେଷ ଉଦାସରେ ଏକମାତ ନିର ଉଦାସ
ଦ ପରମାନେ ବଦାଦାଦୁ ସମର୍ଥ ଦୋର ଅ-
ନ୍ତନ୍ତ ସମ୍ପର୍କାନେ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ସାଧାରଣ
ଉଦାସ ଓ ଉଦାସ ବଦିକ ସଦେବ ତାହିଁ ।
ଏଥିପାଇଁ ସେହି ସଦାମାନଙ୍କୁ ଝେଡ଼ ଅଧା
ଶ୍ରମ ସୀତାର ବରଦା ତାରଣ ଅନୁସେଷ ବଦୁ-
ଅନ୍ତୁ ।

—
ବଙ୍ଗଳାର ନମଃ ଦୁର୍ଦ୍ଦାଗାମ୍ୟମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଶିଳା ଓ ସାଧାରଣ ଉଦାସ ବଦାଦାନ୍ତ ସମ୍ପ ସନ-
ଠକ ଦରସନ୍ତୁ । ହିଳ ଅପଣା ଶିଳାରେ ବନ୍ତୁର
ଦେହ ସୁଦାସୁଲେ ନମଃ ଦୁର୍ଦ୍ଦାଗାମ୍ୟ ନ ଉଦ-
ଦା ନିୟମ ସେମାନଙ୍କୁ ବଜ୍ର ବାଧ୍ୟତା ଓ
ସେଦେହ ଉଦାସୁଦାସର ଦୁର ଶିଳା ଉଦାସ
ସଦାସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାମାନଙ୍କର ସଦେବ ଦିବ ସେମା
ଦକ ଶିଳା ପରଦେବନାଥ ତାକ ନିଗାସୁଲେବ
ଶିଳା ବଜ୍ରମରୁ ନିୟନ୍ତ ଦରଦା ଦାନର ଏକର୍ଣ୍ଣ
ମେସରେ ଅବଦେବ ଦରସନ୍ତୁ । ନମଃ ଦୁର୍ଦ୍ଦ-
ଗାମ୍ୟ ଲେବେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀସୁଦାନ୍ତ ସକେ ଦ ମତ
ମ ସରମାନଙ୍କ ସକେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଏକମାନେ ଶିଳା-
ଦର ଦେଖାନ୍ତ ସଦାଶିଳ ଦେବାର ଦେଖି
ଶ୍ରୀଶ୍ରୀସୁଦାନମାନେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାଶିଳ ଦୋର ଅନ୍ତନ୍ତ । ମାତ୍ର
ସେମାନେ ଅପଣା କାଳ ଦାମ ଦର ଦ ସୁଦ
ଦୁଷ୍ଟିରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାସ ଦରଦା ବସେଷ ବଜ୍ର ତାରଣ
ନାହିଁ । ପଥକା ଦୁର୍ଦ୍ଦମାନେ ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ

ପାଳରେ ସେ ପଥା କୁଡ଼ାକୋଡ଼ି ଦେବାରେ
 ହର ସତରଂସରକ ଶ୍ରେଣୀରେ କେବ ଏବି
 ପ୍ରକ୍ତ ଦେବାରେ ଏକେଣ ମହନ୍ତୁ ଛଡ଼ା ଥର-
 ମାତେ ଦେବା ଦେଇଥିବାର ପାଣ୍ଡି ତରମ । ଏହି
 ସ୍ତୁ ସଦ୍ୟ ବୋଲି ଦେବତା ବ୍ୟାସ ଉଦ୍‌ଘୋଷି ।
 ଶାସ୍ତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଅଥବା ବହୁକଳ ସମ୍ପାଦନେ ପ୍ର-
 ଦେବ ଏ ମନକରେ ଛନ୍ଦ ଉଦ୍‌ଘୋଷ ନ ଦେଖି
 ସଜୀବାଦ ଦୋର ପ୍ରକୃତ କଥା ଜାଣିବା କରଣ
 ସ୍ତୁ ବୁଝାନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣ ଦରଅଛନ୍ତି 'ଓଷଧ ଓ
 ଚକ୍ରସମ୍ପାଦ' ଯେ ଦେହ ସ୍ତୁରେ ବ୍ୟାସ ଦମ
 ଅଧିକ ଜଣିବା ଦାବୀ ପୁସ୍ତକ ଓ ବହୁକଳ ମ୍ୟାଦି
 ପଞ୍ଚ ସମ୍ପଦ ମାତାପାମେଳଣଅଛନ୍ତି ଏବ ସେହି
 ଘେର ମହନ୍ତୁମା କୁ ବରମା ଦେବ ଛଳା ଦେଇ
 ଅଛୁ ତାହାକୁ ନ ଚିତ୍ତି ମଧ୍ୟ ସେ ଜଣେ ଅଇନ
 କାବ୍ୟାସୀ ଥିବାର ଠିକ୍ ଦରଅଛନ୍ତି । ସଦସେ/
 ଗିକ ଲେଖାକୁ ସ୍ତୁ ପ୍ରା ତାହାକର ବସେଷ
 ଅସ୍ତା ସ୍ତୁକର ଜାଣାଏ । ଅପେକ୍ଷାରେ ସେପରି
 ଛନ୍ଦ ସ୍ତୁ ଦେଖି ନାହିଁ କମ୍ପା ଶ୍ରୀ ନାହିଁ ।
 ସ୍ତୁରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ତୁ ଓ ଲ ଅଛୁ । ଶୁଭାନ୍ତର ସରନ
 ଦୁକସ୍ତର ଲୋକ ବେଲେ । ସ୍ତୁରେ ଦେଖିନା ଓ
 ତାହା ସଫଳ ଦେବାଇ ସ୍ତୁଅଛୁ ନାହିଁ ବହୁକ
 ମଳା ଓ ଶତ୍ରୁକ ଛନ୍ଦଗ୍ରନ୍ଥମାତେ କୁସ୍ତୁପ୍ତ ଦେଖନ୍ତି
 ପଞ୍ଚପ୍ରେରକର ଲେଖାକୁ ଜାଣାଏ ସେ ସ୍ତୁ
 ଛଳରେ ଯାହା ଦେଖିଅଛନ୍ତି ସାହାସ ଦର ବାହ
 ସ୍ତୁ ପ୍ରକାସ ଦେବେଇ କୁହିତ । ସେ ସ୍ତୁରେ
 ପ୍ରମାଣବାଣୀ ଶ୍ରୀ.ଲ ଅଥବା ଛନ୍ଦ ସାକାରରେ
 ସେ କଥା ବାହୁକରୁଛନ୍ତି ତାହା ଲେଖି କାହାନ୍ତି ।
 ଦେହ ବହୁଥିଲେ ବାହାଉ ନାମ ବା ରୂପ
 ଚିତ୍ତାଇ ଦେବ ବାହାନ୍ତି ବାହାଦ ? ଏଥିରୁ
 ସେ ପଞ୍ଚ ଦେବାଣୀ ଏବ ଲେଖକର ଅଲ-
 ପ୍ରାୟ ମନ କିନା ଅଛୁ ତ ବୋଲିଯାଇ
 ଯରେ ? ମହନ୍ତୁମାନେ ଅଧିକାର ସ୍ତୁର୍ତ୍ତକଷ,
 ପଦାପେ ପାଣ୍ଡୁ ଲିଖିତ ପ୍ରଦାନ ଦରଦାର ଚେଷ୍ଟା,
 ଦରଦା ଦହିର ବ୍ୟୟ ବକାପେ ଦେବା ଦରଦା,
 ଓ ଉପଦେଷ ପ୍ରାପ୍ତି ନମକ୍ତେ କାହାକୁ ବହୁ
 ଦେବା ପୁରୁଷକ । ଏ ସମସ୍ତ ଅଦ୍ୟାୟ କହେ
 ବୋଲି ସଦସୋନୀ କିନ୍ତେ ପ୍ରାକାର ଛନ୍ଦନ୍ତି ।
 ଏଥିରେ ବହୁ ଅଦ୍ୟାୟ ସ୍ତୁକର ଅପେ ଦକେ
 କାହାକିପପତ । ସ୍ତୁକ୍ରମାଳ ବ୍ୟାପାତ ଦର ଛନ୍ଦୁପ
 ଦେଖି ନମସ୍ତ ଦେବା ଓ ଅଲପ୍ତ ଛନ୍ଦେ ପରି
 ଛଦା କରଣା ଚୁକିମାନର କାହା ନୁହେ ।

ଲେଖକଙ୍କ ଦେଖିବ କରବଳ ।

ଚଳେ ମାସ ତା ୧୦ ରୁ ଅପରାଧି ତାଳରେ
 କରଦତା ଦେଖିବ କଲେକର ପ୍ରଣୀମାନଙ୍କ ପୁର
 ସ୍ତାଉ ବହୁକେ ଛନ୍ଦା ସମାବେଦ ସଦାରେ ସମ୍ପାଦ

ଦୋରସ୍ତୁକ ବିଷୟକ ପତ୍ନୀ ମହୋଦୟା ସ୍ତୁପ୍ତେ
 ପୁରସ୍ତୁର ବହୁକର ଉପସ୍ତୁଲେ ଏବ ମାତ୍ୟକର
 ବହୁକର ଅସ୍ତୁକୋଷ ମୁଦ୍‌ଘୋଷ ମହାସୟ ସମ୍ପା-
 ଦକର ଅମନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦରଅଛୁ । ପୂର୍ବଦର୍ଶ ପ୍ରାୟ
 ଦରଦର୍ଶ ଏହି କଲେକରେ ତ ୧୯୧୧ ଶ ଶ୍ରୀ
 ଥିଲେ ଏବ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତ ୧୯୧୧ ଶ୍ରୀ
 ନ ୮୯ ଶ ବ୍ରଜୁ ନ ୧୯୧୧ ଶ୍ରୀ ସ୍ତୁକ ଓ କଲେ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଳଦା ଅଛନ୍ତି । ସ୍ତୁକର ଦେତା ଦେ
 ନ ୯୦ ଶ ବାସ ଦେଲୁ ଯେତହିଁ ଯେତେ ନ ୯୧
 ହିନ, ନ ୯୨ ଶ ବ୍ରଜୁ, ଏବ ନ ୯୩ ଶ୍ରୀ ସ୍ତୁକ
 ଅଛନ୍ତି । ବହୁକୋଷାଳୟ ଦୁରଦ କ୍ୟମାଦ୍ୟାସୀ
 ଦେଖିବ ଛେଡ଼ାରେ ନ ୯୦ ଶରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଣୀ ରଥା
 ଯାଇ କାପାଳଦା ଦେବୁ ଅନେକ ପ୍ରଣୀକ ଫେରୁ
 ଦଥ ଯାଉଅଛୁ । ବହୁ ପ୍ରଦେଶିକା ପଞ୍ଚାମାରେ
 ନ ୯୧ ଉପସ୍ତୁତ ଦୋର ସମସ୍ତେ ଉଦ୍‌ଘୀଠି ଦୋର
 ଥିଲେ ଏବ କଲେ ପ୍ରଥମ ଛେଡ଼ା ଅଧିକାର ବର
 ନ ୯୨ କର ବୁଝି ଯାଇଥିଲ । ଏପ, ଏ, ପଞ୍ଚ
 ଶାରେ ନ ୯୩ ଉପସ୍ତୁତ ଦୋର ନ ୯୪ ଉଦ୍‌ଘୀଠି
 ଦୋରରେ ଏବ ଦାରି ଯାଉଥିବା କାମ ମଧ୍ୟରୁ
 ଛନ୍ଦୋ ଅଛନ୍ତି ପଞ୍ଚାମାରେ ଉଦ୍‌ଘୀଠି ଦେଲେ ।
 ବା ପଞ୍ଚାମା ଦେଖିବା ନ ୯୫ ଶ୍ରୀକ ମଧ୍ୟରୁ
 ଛନ୍ଦ ଉଦ୍‌ଘୀଠି ଦୋରଥିଲେ ଏବ କଲେ ପ୍ରଣୀ
 ଏମ ଏ ଦେବା କାଲ ନ ୯୬ କାଳ ବସେଷ
 ବୁଝି ପାଉଅଛୁ । ପୁରସ୍ତୁର ବହୁକ ଯେବେ ସ୍ତୁପପ
 ମହାସୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣୀ ମହୋଦୟାକୁ ପୁରସ୍ତୁର ବହୁ-
 ଦାର୍ଥ ବେଷ୍ଟା ସ୍ତୁକାର କରିଥିବା ଦେବୁ ଅଦ୍ୟାଦ
 ଦେବ ବହୁକୋଷାଳୟ ପଞ୍ଚାମା ପଲ ସନ୍ତୋଷ
 ଜନକ ଥିବାର ବହୁ ଅନନ ପ୍ରକାସ ଦେଲେ
 ଏବ ଉପସ୍ତୁକରୁପେ ସ୍ତୁର ପରାଲନ ଦେବୁ
 ସେଠାର ମହୁଳା—ଅଧ୍ୟାସ ଓ ଶିକ୍ଷିତା ବର୍ଦ୍ଧକ
 ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ ଦେଲେ । କଳ୍ପବ୍ୟା ସେଷ ଚଳ
 ସମସ୍ତେ ସ୍ତୁପପ ମହାସୟ ଉକ୍ତ କଲେକକୁ
 କୋଟି ଦର୍ଶନପଦ ଅନ ମା ବସ ନିତ୍ତେ ଦଥ
 ପିକାର ବହୁକେ । ଛନ୍ଦ ମଧ୍ୟରୁ ଛୋଟିଏ ସାଧା
 ଲକ୍ଷ ପରଦର୍ଶିତା, ଗୋଟିଏ ସଜୀବ ବଦ୍ୟାର
 ପାଉଦଶିବା ଏବ ଅଛୁ ଗୋଟିଏ ଦେହ କଲେକ
 ସ୍ତୁକର ବର୍ଦ୍ଧକ ମନକେ ସବୋଲୁଷ୍ଟ ପୁର
 ରଚନା ଦେବୁ ଦଥସିବ । ସଜୀବର ପରଦ-
 ଶିକା ନିତ୍ତେ ସ୍ତୁ ସ୍ତୁପପ ଉକ୍ତ ଦଦତ ଦେବା
 ଅଜୀବାର ନଦଅଛନ୍ତି । ଛନ୍ଦ ଉକ୍ତରୁ ଛନ୍ଦପତ୍ନୀ
 ମହୋଦୟା ଏମନ୍ତ ସ୍ତୁର ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଉପ-
 ସ୍ତୁକ ଦେ ଉପାରିବା ଦେବୁ ଅନନ ପ୍ରଦାନ କଲୁ
 ବାକୁ ଏବ ସ୍ତୁପପକ ଅଦ୍ୟାଦ ଦଥମାର ସ୍ତୁ
 ରଜା ଦେଲ । ଅଦ୍ୟାଦ୍ୟ ପ୍ରଦ ପ୍ରାୟ ଏ ଛଳେ
 କଲେ ଦେବକ ଛନ୍ଦଗାମ୍ପିନୟା ବାପିପ୍ତେ,
 ଯଦରେ ସଜୀବ ଶିକା ଦଥ ନ ଯାଉ ସରାବ,

ଏସକଳ ଏବ ଦେବେଲ ଯଦରେ ମଧ୍ୟ ଶିକା
 ଦଥାଏ । ଅପେକ୍ଷାରେ ଦେଖାୟ ଯଦରେ ଶିକା
 ପ୍ରକାକର ଏତାନ୍ତ ପଞ୍ଚାମା କାଲ ନାହା ଛେ-
 ମନ୍ତ ଅଳ୍ପ ବାହାମାଦ୍ୟ ଦେମନ୍ତ ଦୋୟା ସଜୀ-
 ବର ଅଦ୍ୟାନ୍ତ ଉପସୋନୀ । ସଜୀବରେ ବହିରେ
 ପାଉଦର୍ଶିତା ଲେ ଦେଲ ଅପଣା ଯଦେ ତାହା
 ଉଦ୍‌ଘାବ ସ୍ତୁକରେ ବ୍ୟବହାର ଦରପାରିବେ ।

ଘାସ ପସାର ଅନନ ।

ଘାସ ପସାର ମହାସୟ ମଧ୍ୟରେ ଘାସର
 ଛୋଟ ସେକ୍ଷେଣ ଲକ୍ଷ ମରଲ ଯେଉଁ ଅଇ-
 ନର ପାଣ୍ଡୁକି ଶାନ୍ତ ଉପସ୍ତୁତ ଦରଦରୁ ବହୁ-
 ଥିଲେ ତାହା ପାଲିସ୍ତୁମେଧ ଲକ୍ଷ ସ୍ତୁରେ
 ଅନନ ଦେଉଅଛୁ । ବହୁକ ଦ ୯୭ ଥାରେ
 ଲେପଟେଦେଖ ମହନ୍ତୁର (ସେକ୍ଷେଣ) ମନକ
 ଲିଖିତ ମାନ୍ଦାକ ଓ ବୋମାଉର ଗନ୍ଧର୍ବର ମାର୍ଚ୍ଚ
 ନିକାହ ସ୍ତୁପପ ସ୍ତୁ ମାତ୍ୟକ ଦେବାର ନୟମ
 ବରୁକରେ ଲକ୍ଷ ମାତ୍ୟକାଲକ ଓ ଲକ୍ଷ
 ବର୍ଦ୍ଧକ ମହାସୟମାନେ ଦୋର ଅଧିକ ଉପସ୍ତୁତ
 ଦରଦାରୁ ଲକ୍ଷ ମାନକ ସ୍ତୁରେ ନାକ ସପକରେ
 ମନ ଅଧିକ ଦେଲିବିରୁ ଉକ୍ତ ବଧ ପରଦ୍ୟୁ
 ଦେଉଅଛୁ । ଲକ୍ଷ ମଲି ମହୋଦୟା ବର୍ଦ୍ଧ ବରଦର୍
 ସମୟରେ ବୁଝିଲ ଦେଖିଲେ ସେ ଉକ୍ତ ଦଥ,
 ପଲଦ୍ୟୁ ଦେଲେ ଘାସରାସକ ମତ ମାତ୍ୟକ
 ଦାହି ଏବ ଅଛନ୍ତି ବସକର ଦେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ସମ୍ପାଦନା ମାତ୍ୟକର ତଥା ଦେବା ଦେଲ
 ଦାହି । ପାଲିସ୍ତୁମେଧର ସାଧାରଣ ସ୍ତୁରେ ଏ
 ତଥା ପତ୍ତବ ଓ ଦେଠାରେ ବରୁକ ଦେବା ଦୁବେ
 ଏଠା ଲେଖକର ମତାମତ ଜଣାଇବା ଉଦ୍‌ଦ-
 ଶ୍ୟରେ ଲେଖିବା ଚାହୁତ ଦରଦେ ମତ୍ୟକ
 ସୋମକାର ସଜୀବ ସମସ୍ତେ ଏବ ସ୍ତୁ ହୋଇ
 ଥିଲ । ସ୍ତୁ ପ୍ରକରେ ଦେଖାୟ ପ୍ରକାଶ ହୁନ
 ଓ ମୁସଲମାନ ଦେବାମାନେ ସମସ୍ତେ ଥିଲେ
 ଏବ ସଦ୍‌ ସ୍ତୁକ କଲେ ତାକୁ ନବାବ ବାଦା-
 ଦୁର ସ୍ତୁପପର ଅସନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦରଅଛୁ ।
 ସ୍ତୁପପ ମହାସୟ ଅପଣା ବକ୍ତୃତାରେ ପ୍ରକାଶ
 ଦଲେ ସେ ଗୁକନାଦ ସଞ୍ଚାନ୍ତ ସେତେ ବସଦ୍‌ରେ
 ହୁନୁକ ସ୍ତୁକ ମୁସଲମାନଙ୍କର ବିଦମନା ଅଛ
 ଛନ୍ଦ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରୋକ୍ତ ଅନନର ଜନ ଦଥା ଗୋଟିଏ
 ଅପେ । ଶାସନ ସଂସ୍ତର ସମ୍ପାଦ୍ୟ ସମ୍ପାଦ୍ୟ ପ୍ରସାଦ
 ଚାର୍ଯ୍ୟକର ଦେବା କାଲଣ ଛନ୍ଦ ଦୁଗାୟ ବ୍ୟା
 ଅଦ୍ୟାଦ୍ୟାସ୍ୟୁ ଅଛ । ମନ ଦେବେଦ ବର୍ଦ୍ଧ
 ଦେଲ ଦେଖରେ ଘେରୁ ଉପସ୍ତୁତ ପ୍ରକାସ ବୁଲ-
 ଅଛୁ ବହିରେ ସାସନ ସର୍ବକ ବାସ୍ତୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିପ୍ରାପ୍ତ
 ଦୋରଅଛୁ ଏବ ଶାସନକର୍ତ୍ତାକ ଦାକକୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦ
 ଦରଦା କାଲଣ ସ୍ତୁ ସଂମତି ଦେବା ବାସ୍ତାୟ

ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ସମ୍ପଦ ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅର୍ଦ୍ଧଶତା ବୋଧଯିବ । ଏହି ଉତ୍କଳ ସମାଜ
 ଉପରୁ ଦୃଷ୍ଟଦେବ ଏହି ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନଳ
 ତରଳ ତରଳେ ଯେ ଅଧିକାର ପୁଂଜିତରେ
 (decentralization) ଦିଶିଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ଲୋକସମାଜର
 ମାତ୍ର ଉପରେ ଅଧିକା ଦାୟିତ୍ଵ ପ୍ରତିପା ଦେବ
 ମାତ୍ରା ଓ ବୋଧାତର ଲବଣକର ସମ୍ପା ପ୍ରାୟ
 ସେମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଦେଖିବା ଅନଳ ବାସନାକୁ ଏହି
 ଲୁଚିଲେ ଶିଶୋମତ କଲେ ତାହା ଅନଳଦାର୍ଯ୍ୟ
 ସୁଦା ଲୋକ ଦେବୁ ଉଚ୍ଚ ଉତ୍କଳ ସଦା ସଂର-
 ହିତ ଦେବା ବାସନାକୁ ସୁଦା ପ୍ରକଳ ବାବ ଉଠାଇ
 ଦେବା ଦେବୁ ସମ୍ପା ଦୃଷ୍ଟିତ ଅନଳ ।
 ବାଦିପୁରର ବାସନାକୁ ସମ୍ପଦ ଅନଳ ମାମନା-
 ଦେବ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତୁତକୁ ସମ୍ପଦ ତରଳ ବାସନା
 ତରଳ ଯେ ଉଚ୍ଚ ଉତ୍କଳସଦା ଦେଖି ଦେଖିବୁ
 ଲେବେ ଶେଷକରକ ସମ୍ପାରେ ନିଶାପର
 ଶୋଷି ଲକ୍ଷ୍ୟମାନେ ସେ ଦେବତା ଶୁଦ ଦୋଇ
 ଅନଳ ଏମନ୍ତ ନଦେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମାତ୍ରୋମାନକ
 ଉଚ୍ଚ ବଦା ଏଠା ଲେବେ ପ୍ରକ ଅବମାନଦା
 ହୃତ ଅନଳ । ଯୋଗଦା ଦେଖିବୁ ତରଳ
 ଦେଖାସୁଲେବେ ତରଳ, ଓଡ଼ିଶା, ବାସନାକୁ
 ସମ୍ପାରେ, ସମ୍ପାଦପତ୍ର ପ୍ରକଳକର ଓ ପ୍ରକଳର
 ଦୋଇପୁରର ଯଦ ବାସନା ସଧ୍ୟାତ ପରେ ।
 ତେବେ ଏପରି ଅପମାନହୃତ କଥା ତାହା
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ମାତ୍ରୋମାନକ ମୁଖରୁ ନିଶାପର
 ଦେବ ? ପ୍ରକଳକରକ ଶେଷରୁ ବାସନାକୁ
 ବସ୍ତୁ ଦୃଷ୍ଟ ଦେଖା ବାସନା ଉପମୁକ୍ତ ଲେବ
 ଦଅନର ପାରେ । ତରଳ ଏବଂ ଗୋଷମପତ୍ର
 ପ୍ରକଳକର ଅପେକ୍ଷା ଶିଶିତ ଲୁଚିଲେ ପ୍ରକଳରେ
 ଶେଷପୁର । ବର୍ତ୍ତମାନ ବାସନାକୁ ଶାସନକରା
 ସର ଏପ୍ରକାର ଦେବକ ମହୋଦୟ ଲେବ
 ସମ୍ପଦକର ଲେବ ଅନଳ । ଉଚ୍ଚ ଗୋଷିବ ସର
 ଦଅନରେ ବାସନା ସମ୍ପା ସମ୍ପଦ ବର୍ତ୍ତିତ
 ଦେବ ଏବଂ ସେହି ସମ୍ପାରେ ଦେଖାସୁଲେବ
 ସୁରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେପରି ଦେଖାସୁଲେବକ
 ମହୋଦୟ ଓ ଉଦେଶ୍ୟ ନାମାଲେବକ ଉପୋ-
 ଧିକ୍ଷ ବାସନାକୁ ଲେବ ଶାସନକରକ ନଦ
 ଶରେ ପ୍ରକଳକର ବାସନା କଲେ ଯଥାର୍ଥରେ
 ଉପମୁକ୍ତ ଦେବ । ପରେ ମାତ୍ରୋମାନକ ସଧ୍ୟାତର
 ପାତ ମହୋଦୟ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମ୍ପଦ ଲେବୁ
 ବାସନା ସମ୍ପଦକରକେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇ ସମ୍ପାଦକ
 ଅନଳଦା ଦଅନର ପର ସମ୍ପା ଲେବଦେଲ ।
 ଦେଲିବା ବାସନା ଯେ ଏ ସମ୍ପା ଲେବଦେଲ
 ସମ୍ପାଦକର ପ୍ରକଳ ମତ ପ୍ରକଳ ଉପମୁକ୍ତ ଏବଂ
 ଏସୁରେ ହୁଏ, ମୁଖମାନ ବା ଅନଳ ସମ୍ପା, ଦାୟ

ମଧ୍ୟରେ ମତାନ୍ତର ନାହିଁ । ସେବେ ପାଇବୁ
 ମେଘ ଏକାକୁ ଉପେକ୍ଷା ତରଳେ ଦେବେ
 ଶାସନ ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପା ଅଧା ବସନା ଦେବ

୧୨ ତରଳକର ବାସନା ।
 ଅନଳା ଅନଳର ଏନଳରୁ ମୁଖମାନକର
 ଦର୍ଶନର ନିକାତର ଦେବ । ଏ ସମ୍ପାଦକରେ
 ଏଠାରେ ସମ୍ପାଦ ସେହି ଚର୍ଚ୍ଚା ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଅନଳ
 ମାନକର ଲୁଚିଲେ ଦେବୁ ଅର୍ଦ୍ଧଶତାକୁ ବସନା
 ଦୃଷ୍ଟ ପ୍ରକଳ ସଦା ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରକଳକର ସୁଦାକୁ
 ଦର୍ଶନର ପତ୍ର ପ୍ରାଥମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟ ବୁଲ ଲେବ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଅନଳ । ଏକା ବାସନା ଦେବପତ୍ର
 ମହୋଦୟର ବୋଧପାତ ପାରେ । ମାତ୍ରୋ-
 ମାନ ଉପମାନର ଦାସ ସଦା ଅନଳର ଅନଳ ।
 ଗୁଣର ଅନଳ କଥା ବାସନା କଥାତରା ଅନଳ
 ଅନଳର ଉପମାନ ଉପରେ ସେହିଠାରେ
 ନିଶାପର ଦୋଇ ଅନଳ ଦେବାର ପ୍ରକଳ
 ପ୍ରମାଣ ଏକ ମୁଖମାନକରେ ବାସନା ଅନଳ ।
 ଲକ୍ଷ୍ୟବାସନାରେ ମତ ନିକାତର ସମ୍ପାଦରେ
 ଦେବୁ ମାନକ ପାଇଁ ଲେବ ଦେବୁରେ ସେମା-
 ନକ ମଧ୍ୟରୁ ପୁଣି ଦେବେବ ଦାସି ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦର୍ଶନର ଦେବ । ସଦା ପ୍ରାଥମାତ୍ର ବାସନାକୁ
 ମାତ୍ର ଅନଳ ନିକାତର ଦେବା ସମ୍ପାଦକୁ ଏପରିକି
 ଏମାନକର ଗୋ ୪୦ ଟି ସମ୍ପା ଦୋଇଅନଳ ମତ
 ବାବୁ ସମ୍ପାପତ୍ର ବାସନା ୧୦, ବାବୁ ସମ୍ପାପତ୍ର
 ମହୋଦୟ ୧୦, ଲେବୁ ଉଚ୍ଚାମାନି ମହୋଦୟ ୧୦,
 ବାବୁ ଗୋଷକରକ ପୁଷ୍ପ ୨୦, ବାବୁ ସଦାଦକ
 ଦସ ୨୨, ବାବୁ ବସନା ବାସନା ୨୫ ୨୮
 ନୁକର ସମ୍ପାଦକରକ ୨୫, ବାବୁ ନାସପୁର
 ତରଳ ସେନ ୩୦ ଏବଂ ବାବୁ ସଦାଦକ ବେଦୁସ
 ୩୨ ବୋଧି ଅଧ୍ୟାତରକରେ ଉପମୁକ୍ତ ଦୋଇ-
 ସୁରେ । ଅନଳଦା ଦେଖିବ ଥାଉ ସେହି-
 ମାନେ ଦେବକ କିଟିରେ ଉପମୁକ୍ତ ଦେବକୁ
 ଅନଳକୁ ବା ଅନଳ ସେମାନକଠାରୁ ତରଳା-
 ମାତ୍ରୋମାନକ ପ୍ରକଳକର ଦର ଯାରେ ? ପୁଣି
 ସେମାନକ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବକ ବାବୁ ଲାକ୍ଷ୍ୟନାଥ
 ବସୁ, ବାବୁ ନିମାଳ ତରଳ ମିତ, ବାବୁ ବସନା
 ବାସନା ୨୫ ଏବଂ ଦେବୁ ସମ୍ପାଦକରକ ପାଣି
 ଶିଶୁ ମହୋଦୟ କମିଟିରେ ଉପମୁକ୍ତ ସୁରେ ଏବଂ
 ସେମାନେ ସମ୍ପାଦକରକ ପ୍ରକଳରେ ମତ ଦେବ-
 ସୁରେ । ଅନଳ ଦେବକରକେ ଏମନ୍ତ ଗୁରୁତର
 କଥା ବେଲେ କିଟିରେ ଉପମୁକ୍ତ ଦୋଇ
 ଦର ବାସନାମାନକ ପାଇଁ କି ଲକ୍ଷ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ଅନଳକର ଅନଳ । ଅଧ
 ସଧ ଦୁଇ ପ୍ରକାର — ଦେବେବେଲେ ଦର
 ବାରେ ଏବଂ ଦେବେବେଲେ କି ଦରବାରେ ।

ଦାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଳକରେ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପ-
 ମୁକ୍ତ କ ଦେବା ଦେବୁ ଅନଳ ଲେବକର ଦର-
 ଦାସମାନକ ଅନଳକର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦରବାକୁ
 ପ୍ରକଳ ଦେବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଖ-
 ତରଳ ଅଧ୍ୟାତ ଦେଲ ନାହିଁ କି ? ସେବେ
 ସରକାର ଅଧିକା ଦେବୁମାନକ ଲେବଦେବୁ
 ମାତ୍ରକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବାସନାରେ ମତ ଦେବା ଦରକ
 ସେମାନେ ଉପି ରହଲେ ଦେବେ ଲୁଚିତା
 ଦୋଷରେ ସେମାନେ ଦୋଷୀ ନୁହନ୍ତି କି ?
 ଦୟା କି କର ନିଶାପରରେ ଅଧ୍ୟାତ ସାଧାରଣ
 ମତ ଦେବା ବାସନା କିଟିରେ ଉପମୁକ୍ତ ଦୋଇ
 ସୁରେ ହୁଏ ଏମନ୍ତ ଗୁରୁତର ଅନଳ ନିକା-
 ତର ଦୋଇଥାନ୍ତା । ଅନଳ ସଧ୍ୟାତ ନିକା-
 ତର ଦର୍ଶନର କହିଁ ବସନାରେ ସୁଦର ସର-
 ବାର ଲାଖିପାତ ଥାନ୍ତେ ମାତ୍ର ଉପମୁକ୍ତ କ
 ଦେବା ଦେବୁ ଅଧିକ ନିଶାପର ବୋଲି ସମ୍ପାଦ
 ବୁଲି ଗଲେ । ତରଳାମାନେ ଏସୁରୁ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ସେମାନକର ବର୍ତ୍ତମାନ ଲାଖି ପତ୍ରକେ ।
 ଦରକ ପ୍ରକଳ ପ୍ରକଳେ ନିକାତର ସମ୍ପାଦରେ
 ପତ୍ର ପ୍ରାଥମାତ୍ର ଦାସପ୍ରାପ୍ତରେ ଲେବଦା-
 ମାନକର ସମ୍ପା ଦର ସେମାନେ ନିକାତର
 ଦୋଇ ପଦସୁ ଦେବେ କି ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦରବାରେ
 ଦାସା ସେମାନକୁ ଦୃଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ଏକ ଲେବ-
 ଦାସମାନେ ମଧ୍ୟ ନାକା ସମ୍ପାରେ ଅଧ୍ୟାତ ମତ
 ସୁର କି ଲେବ ଦଅନ । ଉଚ୍ଚାତ ଅଧ୍ୟାତ
 ଅନଳ ଅନଳ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସେଠାରେ ଏକାଦେ-
 ଲକେ ନାହିଁ ବୋଲି ଅନେମାନେ ବହୁ ଦାସ
 ମାତ୍ର ପ୍ରକଳକରକ ଲେବମାନକୁ ଦୃଷ୍ଟାଦବା
 ଓ ଲେବେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପାଦିତ ଦର ଅଧ୍ୟାତ ମତ
 ସୁର ଦରବା ପ୍ରଧାନ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ପତ୍ର ଏଠା
 ଦର୍ଶନକର ପଦପ୍ରାଥମାତ୍ର ଦରଦାସମାନକର
 ସମ୍ପା କର ସେମାନକୁ ଉପମୁକ୍ତ ଶିଶୁ ବାସନା
 ବସୁ ଓ ପାଣି ଶିଶୁ ଏକ ଦାସ ନିଶାପର ଦର
 ସଫଳ ଏବଂ ସେହି ପ୍ରକଳ ଅଧ୍ୟାତ ଗୁରୁତର
 ଦଅନରେ ସେମାନକର ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ମହୋଦୟ
 ଦୃଷ୍ଟାତ ଲେବ ସଂଗ୍ରହର ବାସନା ଦରକେ
 ଦାସା ଲେବେ ଗୋଷ ପାଥନ୍ତା । ମାତ୍ର ଦେବୁ-
 ଠାରେ ଠାଲୁକର ନିକାତରେ ଲେବ ଦୋଇ
 ଦରଦାସମାନକ ପ୍ରକଳ ବାସନା ସମ୍ପାଦ
 ଲେବ ଦେବା ନିକାତ ପ୍ରକଳି ଶାସନେ ବକ
 ଦରଦାସୁଅନଳ, ଦେବୁଠାରେ ବା ସମାନକରା ଓ
 ଦରଦାସାତର ଲୁଚିଲେ ଦାସ ପ୍ରକଳ ଏବଂ
 ଦେବୁଠାରେ ତରଳ ନିଶାପରକର ଦାସ ଲୁଚ
 ସର । ଏ ସବୁ ସେମନ୍ତ ଦରଦାସା ଦେବୁ ପତ୍ର
 ପ୍ରାଥମାତ୍ର ସମ୍ପା ଗହୁତ । ଅନଳକରେ ଦର
 ଦାସମାନେ ଏଠା ନୁହଇ ବାସନାରେ ପାତ

